Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

DEPT. NEWSPAPERS
JUL 30 1965
Cornell University

*Các tài liệu vừa bắt được tại chiến khu Dương-minh-Châu tiết lộ :*

# VC CỐ ĐÁNH CHIẾM PLEIKU

NAM THỨ 2 — SỐ 121 · 8 TRANG 3 ĐỒNG · NGÀY THỨ BA 20-4-1965 — (NGÀY 19 THÁNG BA ẤT TỴ)

# Chính Luận

Chủ nhiệm kiêm Chủ bút : ĐẶNG-VĂN-SUNG ★ 82-86 Lê-Lai — Saigon Đ.T. 25.528 ★ Thư ký Tòa soạn : TỪ-CHUNG

**VỚI HY VỌNG CÓ THỂ LÀM TÊ LIỆT CHÍNH PHỦ TRUNG ƯƠNG VÀ QUÂN LỰC CỘNG HÒA**

## ● Chiến lũy Pleiku chôn ngầm dưới đất

● *Thiếu Tướng Thi và Thiếu Tướng Karch:*

## THỦY QUÂN LỤC CHIẾN MỸ có thể lâm chiến thực sự

**SÀIGÒN.— Một chương trình của Cộng Sản làm tê liệt Chính Phủ Trung Ương và Lực lượng Quân Sự trong những tháng tới, và chiếm cứ vùng Tây Cao Nguyên Trung Việt được phát giác trong những tài liệu quan trọng mà Quân đội Chính phủ đã tịch thu được trong khi tiến vào một khu Dương Minh Châu ở Tây Ninh ngày hôm qua.**

Các tài liệu có đến hàng tạ, nằm trong số 10 ký lô tài liệu hiện đang được tình báo VN và Hoa Kỳ nghiên cứu. Những tài liệu này đã tịch thu được tại một nơi xem như là Trung tâm huấn luyện của tỉnh VC ở trong khu rừng Dương minh Châu.

Ba tiểu đoàn quân đội chính phủ đã mở cuộc hành quân tảo thanh khu rừng sau cuộc oanh tạc hôm thứ Năm gồm hơn 450 phi cơ, một cuộc oanh tạc lớn nhất trên chiến trường VN từ trước đến nay.

Quân Đội, được trực thăng vận đến khu vực bom thứ bảy vừa qua không gặp sức kháng cự nào. Ngày hôm qua trực thăng lại chở thêm binh sĩ tới.

Một số tài liệu đã tiết lộ những mưu phiêu chính của Bộ Tư Lệnh tối cao VC chỉ thị cho các

4 XEM TIẾP TRANG 8

**TRONG MỘT THÔNG CÁO CHUNG NGA-SÔ — BẮC-VIỆT**

# NGA LẠI HỨA ĐƯA NGƯỜI QUA BẮC VIỆT

● **1 phái đoàn B.V. đã bí mật qua Nga nhưng tin tức được giữ kín vì sợ Nga không muốn giúp**

● Phái đoàn gồm Lê-Duẩn, Võ-nguyên-Giáp, Nguyễn-duy-Trinh.

MẠC TƯ KHOA — Nga Sô cũng cho phép các công dân của mình sang chiến đấu tại Việt Nam với tư cách là những người điều khiển trong một vài trường hợp. Những trường hợp đó là: nếu Mỹ tăng thêm những vụ tấn công Bắc Việt. Nếu chính phủ Bắc Việt yêu cầu Liên Sô gửi những người tình nguyện đó, và sau hết trong những trường hợp cần thiết. Trường hợp thứ ba này không được định nghĩa rõ ràng.

Quyết định của Liên Sô đã được công bố trong một bản thông cáo loan báo tại Mạc Tư Khoa sau cuộc viếng thăm của một phái đoàn Bắc Việt. Và sự thật thì nhờ có bản thông cáo đó thì người ta mới biết có một phái đoàn Bắc Việt sang Mạc Tư Khoa. Bản thông cáo này nói rằng các công dân Liên Sô đã tỏ ra sẵn sàng sang chiến đấu tại Việt Nam, và xác nhận lại rằng Nga Sô tiếp tục viện trợ cho Bắc Việt. Bản thông cáo này nói rằng những viện trợ mà Liên Sô đã đưa ra đóng góp một phần quan trọng củng cố cho các hệ thống phòng thủ Bắc Việt chống lại điều mà bản thông cáo này gọi là sự khiêu khích về một quân sự của đế quốc. Bản thông cáo này cũng hô hào triệu tập hội nghị giữa các nước liên hệ để nghiên cứu tình hình Lào và Cam Bốt. Phái viên các báo nhắc lại rằng Anh Quốc đã đề nghị với Nga Sô nên mở 1 hội nghị về Lào, tới nay ra có thể rộng thêm ra phạm vi hoạt động của hội nghị mà bàn về Việt Nam.

Chính Anh và Mỹ đã tỏ ra rất chú tâm đến đề nghị của Liên Sô về triệu tập một hội nghị về Cam Bốt.

**Thận trọng**

Bản thông cáo chung của Nga sô và Bắc Việt đã được công bố vài tiếng đồng hồ sau khi Tổng Thống Mỹ nhắc lại chủ trương của Mỹ là sẵn sàng mở cuộc thương thuyết không có điều kiện tiên quyết nhưng cũng cương quyết bảo vệ độc lập và tự do của Việt Nam Cộng Hòa đồng thời bác bỏ các đề nghị ngưng oanh tạc Bắc Việt.

Bản thông cáo công kích bài diễn văn mới đây của Tổng thống Mỹ, trong đó ông đã đề nghị những cuộc đàm phán không điều kiện ràng buộc. Bản thông cáo nói: thật là một trái ngược quan trọng khi Tổng thống Hoa kỳ hô hào cho điều được gọi là một ổn định hòa bình lại đã được thực hiện trong lúc mà những hành động xâm lăng vẫn tiếp diễn.

Hợp tấn xã tường thuật điều của các quan sát viên Tây phương cho hay; sự thận trọng của mỗi câu trong bản thông cáo cho thấy rõ vai trò miễn cưỡng của Liên sô trong việc dự vào Đông Nam Á.

**Phái đoàn Bắc Việt**

Phái đoàn Bắc Việt do Lê Duẩn Tổng Bí Thư đảng Lao Động (tức đảng Cộng Sản) cầm đầu có Võ Nguyên Giáp, Ủy viên Trung ương kiêm Phó Thủ tướng và Nguyễn duy Trinh. Ngoại trưởng mới của Bắc Việt cũng đi. Hà Nội nói rằng đây là cuộc viếng thăm thể theo lời mời của Chánh phủ và đảng Cộng Sản Nga. Phái đoàn này có ghé Bắc Kinh trước khi qua Nga.

Phái đoàn đi Mạc tư Khoa từ hôm 10-4 nhưng được giữ kín mãi tới nay mới công bố cho thấy rằng Hà Nội vẫn sợ Nga sô không chịu can thiệp vào vấn đề Việt Nam.

Cũng nên nhắc lại rằng hôm 21-3 vừa qua Tổng thơ ký đảng Nga cộng đã loan báo rằng quân tình nguyện Nga sẵn sàng đi Bắc Việt nhưng từ đó tới nay Nga chưa động tĩnh gì cả.

**Đánh ai ?**

Chính giới Mỹ chưa bình luận gì về bản thông cáo chung này. Nhưng người ta nhấn mạnh rằng thông cáo có vẻ thận trọng và đây không phải lần đầu tiên Nga hứa đưa quân sang Bắc Việt.

Các quan sát viên cho rằng có thể Nga sẽ phải một số cố vấn quân sự qua Bắc Việt và gửi tới đó các chuyên viên phòng không để thăm dò thái độ Trung cộng hơn là để chống Mỹ.

Tổng Thống Mỹ nhắc lại cam kết giúp Việt-Nam

## KHÔNG CÓ SỨC MẠNH NÀO CÓ THỂ BẮT MỸ RỜI VIỆT-NAM

**nếu nền Độc lập của xứ này chưa được bảo đảm**

JOHNSON CITY (Reuter).— Tổng Thống Johnson tuyên bố trong một thông điệp nhân ngày lễ Phục Sinh là Hoa Kỳ sẵn sàng tranh luận không tiên quyết về vấn đề Việt Nam «trong tuần tới, ngày mai hoặc ngay đêm nay».

Ông tuyên bố nếu có ai còn nghi ngờ «xin cứ đến phòng hội, chúng tôi sẽ có mặt ở đó».

Ông Johnson đọc bài diễn văn này trước các ký giả tại ngôi nhà nghỉ mát ở Texas. Ông lập lại là ông sẵn sàng tranh luận không tiên quyết mà trước đây ông đã tuyên bố trong bài diễn văn tại Baltimore.

Tuy nhiên, ông nói thêm là Hoa kỳ sẽ giải quyết vấn đề trên căn bản bảo đảm nền độc lập cho Việt Nam Cộng Hòa.

«Cho đến khi nào nền độc lập đó được bảo đảm, không có một sức mạnh nào có thể bắt buộc chúng ta phải rời Việt Nam Cộng Hòa».

Tổng thống Johnson tuyên bố: «Cộng sản không muốn thảo luận với chúng ta». Tuy nhiên ông nói: «Chúng ta vẫn giữ đề nghị của chúng ta. Cánh cửa sổ hòa bình vẫn còn mở». Ông nói thêm: «Chúng ta sẵn sàng tranh luận trong tuần tới, ngày mai và ngay cả đêm nay».

Đáp lời phê bình của ô. Dirksen lãnh tụ Cộng Hòa ở Thượng nghị viện cho rằng đề nghị của tổng thống Johnson đã bỏ ra 1 tỷ Mỹ

3 XEM TIẾP TRANG 8

## BINH BIẾN Ở LÀO

VẠN TƯỢNG 18-4 Reuter. Nguồn tin quân sự cho biết một cuộc binh biến đã xảy ra hôm nay tại Pakxane: 300 binh sĩ hữu khuynh của chánh phủ đã rời bỏ vị trí của họ trong thành phố.

Những binh sĩ nổi loạn này ủng hộ tướng Phoumi Nosavan. Dường như họ đang tiến lên miền Bắc.

Một trong các đơn vị nổi loạn là một bộ phận của lực lượng thân Phoumi đã tấn công binh sĩ trung lập của Chánh phủ trong tháng hai vừa qua.

Đặc Phái Viên Phan-Nghị tham dự trận ném bom Bắc Việt

# BAY THẲNG RA HÀNỘI

rải hàng trăm ngàn truyền đơn xuống thành phố

● **Ruột gan tim phổi tôi như bị thót lại, người có lúc như dài hẳn ra, có lúc ngắn đi... Sự tuần hoàn trọng người bị đảo lộn**

(TIẾP THEO)

Tiếp theo sau chiếc số 1 của tướng Kỳ là chiếc số 2, rồi số 3, số 4 của các phi công Nguyễn huy Sương, Nguyễn ngọc Khoa, Trần bá Hợi. Các chiến sĩ Không quân đang thách đố với những sự hiểm nghèo đang đua tranh với tử thần. Và cái khoảng không gian dưới kia đang chìm đắm trong sự mịt mù của cát bụi, của khói lửa. Quốc lộ quằn mình trong sự đau đớn. Nếu nó là một sinh vật thì hẳn rằng giờ phút này thân thể nó đã nát ra từng mảnh, đầu 1 nơi mình 1 nẻo, ruột gan vất lên những thân cây và chân tay văng đi tứ phía.

**Màng đen và màng đỏ**

Cũng nên biết rằng mỗi lần máy bay chúc xuống rồi vọt lên là mỗi lần phi công lại phải chịu đựng một sự dày vò của thể xác. Do sức hút của ly tâm lực, máu dồn hết cả xuống dưới chân khiến cho mặt như bị dài ra, và máu không lên được đầu trong giây lát, sự tuần hoàn trong người bị đảo lộn, mắt mờ đi chỉ còn thấy trước mắt một cái màng đen. Tiếng chuyên môn gọi đó là cái hiện tượng «voile noire». Nhưng sự dày đó ấy kéo dài không lâu. Một hai giây là cùng và sức người có thể chịu nổi.

Cái hiện tượng «voile noire» này thường diễn ra trong các trận đánh không địa. Nhưng trong các trận không chiến, săn địch hoặc truy cản địch ở trên không, phi cơ thường phải đảo lộn lung tung thì các hoa tiêu lại cảm thấy một trạng thái ngược lại: máu tuôn lên lên đầu. Nếu người không buộc chặt vào ghế thì sẽ bị bật ra khỏi cóp pích, và đôi mắt như bị bao vây trong một vùng chỉ có toàn màu đỏ như máu. Người ta gọi là hiện tượng «voile rouge». Người yếu sức có thể bị ngất là thường.

Để đối phó với những hiện tượng ấy, người ta phải xử dụng đến bộ quần áo combinaison anti G. Nó có một cái vòi cao su đeo ở bên người cắm vào một bộ phận ở buồng máy. Khi bị lực ly tâm dồn ép cái vòi ấy sẽ tự động bơm hơi khiến quần áo căng phồng lên bóp vào mạch máu để cản không cho máu tụ ở phía dưới chân hoặc ngược lại. Và sau khi phi cơ trở lại đường bay bình thường thì hơi lại tự động xẹp đi.

**Người có lúc như dài ra, có lúc như ngắn đi**

Trong những giây phút hiểm nghèo ấy, thú thật, sự chết cũng có lởn vởn ra trước mắt tôi. Rồi tôi nghĩ tới vợ con. Tiếng hát của đứa con gái nhỏ vang lên bên tai tôi. Chả biết bà Đầm ở trường dạy nó thế nào mà về nhà nó cứ hát «Mõm papa et mõm maman...» Cái chết có thể xông sộc chạy đến bất cứ lúc nào khi mà phi cơ còn ở trên vùng trời thuộc phạm vi địch kiểm soát. Những tràng đạn ở phía dưới bắn tưới lên.

Hoặc giả là phi cơ trong lúc pích-kê rồi lao thẳng xuống một mạch không ngóc đầu lên được nữa. Tuy nhiên cái ám ảnh đó đã tan biến đi một cách mau chóng và được thay bằng một cảm giác kỳ lạ, nó thường chỉ xảy ra trong những cơn ác mộng. Ruột gan tim phổi tôi như bị thót lại. Người có lúc như dài ra, có lúc như ngắn hẳn đi. Tôi không còn thể nào kiểm soát nổi được con người của tôi nữa. Cũng may mà từ chiều đến giờ chưa có ăn uống gì. Cái bánh mì vẫn nằm ngủ yên ở trong túi quần.

Mãi mấy phút sau mới nghe thấy Thiếu tá Lưu Kim Cương hỏi: Thế nào anh? Có sao không?

Tôi thầm nghĩ: «Đợi đến khi được bỏ hỏi thăm sức khỏe thì có lẽ cuộc đời đã ngỏm củ tỉ rồi!» Và tôi nói:

— Chỉ còn thấy hai tai nhức, buốt và ngứa nữa. Tôi lấy tay ngoáy mãi mà không khỏi.

— Anh thở ngáp lên máy phát

1 XEM TIẾP TRANG 8

## KHÔNG THỂ NGƯNG OANH TẠC BẮC VIỆT

HOA THỊNH ĐỐN (REUTER) Ngoại trưởng Dean Rusk tuyên bố «Hoa Kỳ đã suy nghĩ nhiều và đúng mức về việc ngưng oanh kích Bắc Việt» nhưng ông nói thêm là «hành động như thế chỉ khuyến khích kẻ xâm lăng và làm nản chí các bạn đồng minh của chúng ta».

Ngoại trưởng Dean Rusk tuyên bố bất ngờ như thế vì có vài người ở Hoa Kỳ và ở nước ngoài đề nghị Mỹ nên nghiên cứu vấn đề ngưng oanh kích Bắc Việt.

Thủ tướng Gia nã Đại Lester Pearson chánh thức đề nghị cách đây hai tuần là Hoa kỳ nên nghiên cứu vấn đề ngưng oanh kích Bắc Việt.

Gần đây, ngoại trưởng Hồi Bhutto cũng đã tuyên bố tại Tân gia ba là Hoa Kỳ nên ngưng oanh kích Bắc Việt nếu muốn có một cuộc giải quyết hòa bình vấn đề Việt Nam.

Thủ tướng Shastri của Ấn cũng tuyên bố trong một cuộc phỏng vấn ở Tân đề li là ông thấy các cuộc oanh kích nên được ngưng để tạo một không khí thương thuyết.

**VÌ BẤT CẨN TRONG LÚC CHUYÊN CHỞ**

## Một loạt bom nổ *ở sân bay Đà-Nẵng*

ĐÀ NẴNG — Một trái bom 120 ký lô đã từ một chiếc rờ moọc chở bom rơt ra và phát nổ tại căn cứ Đà Nẵng sáng hôm qua trước một khu chế bom Napalm làm nổ tung những trái bom khác trên xe và làm bom Napalm phát cháy.

Một người Việt Nam làm việc trên xe chở bom bị thiệt mạng và 3 người khác bị thương. Ngoài ra hai người Mỹ làm việc trong khu

2 XEM TIẾP TRANG 8

HÔM QUA HẢI KHÔNG QUÂN MỸ

# BẮT ĐẦU OANH TẠC NAM-ĐỊNH

cách 2 Phi trường Bạch Mai—Gia Lâm chỉ 100 cây số nhưng không gặp sự cản trở của phi cơ và hỏa tiễn địch

● **TƯỚNG LÃNH MỸ ĐÒI TRIỆT HẠ GẤP CÁC GIÀN HỎA TIỄN NGA**

SAIGÒN.— Trong ngày hôm qua các phi cơ của quân lực Hoa Kỳ đã mở ba cuộc oanh kích tại Bắc Việt và đã tiến sâu vào nội địa hơn lúc nào hết từ trước tới nay. Tuy nhiên mặc dầu các phi cơ Hoa Kỳ đã bay cách thủ phủ Hà Nội lối 100 cây số về phía nam, nhưng chỉ thấy có hai mục tiêu đáng oanh tạc mà thôi.

Trong một phi vụ khác các phi cơ phóng pháo Skyraider đã trở về hàng không mẫu hạm mà không thả một trái bom một hỏa tiễn nào.

Một phát ngôn viên cho hay một phi vụ khác các phi cơ đã bắn chìm một chiếc đò trên sông Tích và phóng hỏa tiễn hủy diệt những doanh trại của quân đội Bắc Việt tại Đồng Thanh. Cả hai khu này cách vĩ tuyến 17 chừng 90 cây số về phía Bắc.

Hầu hết 30 phi cơ tham dự cuộc oanh tạc Bắc Việt ngày hôm qua đều xuất phát từ hai hàng không mẫu hạm Hancock và Midway của đệ thất hạm đội Hoa Kỳ.

14 phi cơ Skyhawks, Skyraider bay dọc theo quốc lộ số một hồi 14 giờ chiều hôm qua để tìm mục tiêu oanh tạc. Cách vĩ tuyến 17 chừng 100 cây số các phi cơ này đã bắn chìm một chiếc phà. Súng phòng không hạng nhẹ của địch bắn trả lại một cách vừa phải và tất cả các phi cơ đã trở về căn cứ vô sự.

Sau đó buổi chiều 11 phi cơ Skyhawks và Skyraider đã dùng hỏa tiễn và đại bác 20 ly oanh tạc các doanh trại của quân đội Bắc Việt tại Đồng Thanh, số thiệt hại của địch chưa rõ.

Phi vụ thứ ba khởi sự vào buổi tối gồm 4 phi cơ Skyraider xuất phát từ Hàng không Mẫu hạm Midway, các phi cơ này bay dọc theo quốc lộ số 1 từ Vinh đến ngang vĩ tuyến 20 cách Hà Nội chừng 100 cây số về phía nam ở khoảng Nam Định. Mặc dầu các phi cơ này đã lọt vào trong phạm vi tấn công của phi trường Bạch Mai và Gia Lâm mà cộng sản vẫn dùng làm căn cứ cho các phi cơ Mig vẫn không thấy có một phi cơ địch nào lên nghênh chiến. Các phi cơ Skyraider tham dự phi vụ thứ ba này chỉ bay tuần thám và không tấn công một mục tiêu nào.

oOo

Các quan sát viên cho rằng cuộc xuất trận hôm qua của các phi cơ Hoa kỳ có vẻ chỉ như một cuộc thám sát. Có tin nói rằng các Tướng Lãnh Mỹ họp ở Hạ uy di sẽ đề nghị oanh tạc tức khắc 6 giàn phóng hỏa tiễn và các đài ra-đa lưu động đang thiết lập tại Bắc Việt trước khi các chuyên viên Nga tới Hà Nội.

**Các tướng lãnh cao cấp Mỹ**

## Hội nghị quân sự bàn về Việt Nam

HONOLULU (Reuter).— Một hội nghị quân sự tối cao thảo luận về chiến tranh ở Việt Nam được tổ chức trong tuần này tại Hạ uy Di.

Tham mưu trưởng liên quân, Tổng tư lệnh Mỹ ở Việt Nam Cộng Hòa và Tổng tư lệnh Mỹ ở Thái bình Dương sẽ thảo luận về các căn cứ Mỹ ở Thái Bình Dương và đặc biệt là ở Việt Nam.

Các đại tướng Wheeler, Westmoreland đến đây ngày chủa nhựt để gặp đô đốc Sharp.

Một phát ngôn viên của đô đốc Sharp tuyên bố cuộc hội đàm sẽ kéo dài trong hai hay ba ngày.

**GIẬT GÂN NHƯ TRÊN MÀN BẠC**

# PHI CƠ OANH TẠC PHẢN LỰC MỸ BẤT THẦN NHẮM HƯỚNG BẮC-KINH

● **Báo Pháp nói rằng Mỹ đang lập liên lạc gấp với Trung Cộng để cấp báo những vụ bất ngờ có thể gây thành đại chiến.**

*TIN HOA THỊNH ĐỐN.— Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ cực lực cải chính một vài tin đồn theo đó, các nhà cầm quyền Hoa Kỳ dường như đã tìm kiếm những biện pháp thiết lập một liên lạc trực tiếp và mau chóng với Bắc Kinh để ngừa trước một sự hiểu lầm có thể gây ra do một chiếc phi cơ của Không Lực Hoa Kỳ vì bất ngờ đã bay trên không phận Trung Cộng.*

Phê bình một tin tức về chuyện đó, do nhật báo «France Soir» ở Ba Lê đăng tải, phát ngôn viên bộ Ngoại giao Hoa kỳ tuyên bố đó là một điều phi lý mà từ trước đến nay chưa ai nghe thấy một chuyện tương tự.

Tuy nhiên, một phát ngôn viên của Bộ Quốc phòng đã xác nhận một vài chi tiết về vụ bất ngờ đã xảy ra dường như đã thúc đẩy chánh phủ Hoa Kỳ đã tìm cách thiết lập một đường giao thông mau chóng với Bắc Kinh.

Theo tin điện đăng trong nhật báo ở Ba Lê, một phản lực cơ F-105 đang bay từ Okinawa đến Đài Loan cách đây vài tuần (hôm 19-3) thì bỗng viên phi công ngất đi, trong lúc đang lái với đường vòng 90 độ, phi cơ có lẽ đã hướng mũi về Bắc kinh trong khi các nhà cầm quyền Hoa Kỳ không có một phương tiện nào để báo trước cho Trung Cộng khiến họ tưởng lầm là một cuộc tấn công.

Tin điện thêm rằng các nhà hữu trách Hoa kỳ không biết chuyện gì đã xảy ra trên phi cơ nói trên và để ngăn ngừa những nguy hại của những chuyện hiểu lầm về sau, đã tìm cách thiết lập một liên lạc trực tiếp và mau chóng với Mao Trạch Đông.

Một phát ngôn viên của bộ Quốc Phòng đã nhìn nhận những việc như sau: Hai phản lực cơ F-105 không võ trang đang thi hành chuyến bay thường lệ từ Xung thằng đến Saigòn ngày 19-3 thì một trong hai viên phi công bỗng nhiên ngất đi trên tay lái vì một lý do gì không biết.

Viên phi công kia, sau khi đã cố liên lạc với viên phi công nọ bằng vô tuyến, nhiều lần cố bay sát dưng cánh phi cơ mình để lái chiếc phi cơ mất hướng kia. Nhưng vì thiếu nhiên liệu, đành phải bỏ chiếc F-105 mất hướng để quay về căn cứ.

Phát ngôn viên bộ Quốc Phòng thêm rằng chiếc phi cơ đã được theo rõi trên màn rađa và các nhà cầm quyền Hoa Kỳ hầu như đã biết chắc là cuối cùng phi cơ kia đã đâm xuống biển.

Giải thích về trường hợp tai nạn, phát ngôn viên đã nói rõ rằng đôi khi phi công của một phi cơ bay trên một độ cao, quá cao, có thể bị ngất đi vì hệ thống cung cấp dưỡng khí bị trục trặc. Nhưng cũng nói thêm rằng, trường hợp này rất hiếm.

Theo tin tức của thông tín viên Albert de Segonzac, ở Hoa thịnh Đốn gửi cho báo France Soir, thì trường hợp chiếc phi cơ bị tai nạn giống hệt một cảnh trong một phim chiếu bóng trong đó một phi cơ Hoa Kỳ đã bất thình lình tấn công Mạc Tư Khoa. Tờ báo còn nói tai nạn đã gây lo ngại cho Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ.

Tuy nhiên có tin cho hay phi cơ Mỹ hôm đó không có mang vũ khí nguyên tử.

**BÁO CHÍ MỸ BỎ PHIẾU BẦU**

## MAO, CHU, ĐỜ-GÔN là ba chánh khách thế giới HĂM DỌA HÒA BÌNH NHIỀU NHẤT

HOA THỊNH ĐỐN (AFP) 17-4.— 87 phần 100 các giám đốc báo chí Mỹ, hội viên «American Society of Newspaper Editors», nhóm đại hội ở Hoa thịnh Đốn hôm thứ bảy, cho rằng 3 chánh khách «hăm dọa nền hòa bình thế giới nhiều nhất» được sắp theo thứ tự: Mao trạch Đông, Chu ân Lai và theo sau là tướng De Gaulle.

Nhiều câu hỏi đã được đưa ra cho 87 giám đốc báo chí và đã được họ trả lời như sau:

Câu hỏi đầu tiên: Chánh khách «hăm dọa nặng nề nhứt nền hòa bình thế giới» là ai?

52 thăm đã bỏ cho Mao Trạch Đông và Chu ân Lai (Trung cộng) và 7 thăm cho tướng De Gaulle (Pháp). 3 thăm bỏ cho tổng thống Soekarno và Hồ Chí Minh, 1 thăm cho Kossyguine và Leonid Brejnev.

Câu hỏi thứ nhì: Mỹ phải giữ vai trò gì trong Tổ chức Liên hiệp quốc về sau này?

37 giám đốc đã phát biểu tán thành Mỹ tăng cường sự tham gia và ủng hộ Liên hiệp quốc; 33 chủ trương giữ nguyên trạng, 16 muốn giảm bớt sự tham gia và 3 không ý kiến.

Câu hỏi thứ ba: Các ông nghĩ sao về các thực hiện của tổng thống Johnson về chánh sách đối ngoại và đối nội trong năm qua?

A) Về chánh sách đối nội: 41 thăm «tốt đẹp», 33 thăm «chấp thuận được» 13 thăm «thiếu sót» 3 thăm «không ý kiến».

B) Về chánh sách đối nội: 55 thăm «tốt đẹp» 22 thăm «chấp thuận được», 10 thăm «thiếu sót».

Sau hết, về địa hạt hoàn toàn nghề nghiệp, 2 giám đốc báo chí cho rằng sự liên lạc giữa tổng thống Johnson với báo chí «tốt đẹp», 51 cho là «thẳng thắn» và 30 cho là «rất thiếu sót».

# PHÁP CÒN ĐỂ Ở V.N. SỐ VỐN GẦN 2 TỶ

SÀIGÒN (VTX) 18-4.— Trong một bài nghiên cứu về mối giao thương giữa Pháp và Việt Nam Cộng Hòa, tờ «Moniteur», cơ quan chính thức của Trung tâm Quốc gia Ngoại thương Pháp, cho biết tổng số vốn của Pháp ở miền Nam Việt Nam lên tới trên 1,6 tỷ quan.

Số tiền trên tính theo các số vốn của Pháp vào cuối năm 1963, được phân chia ra như sau: xí nghiệp kỹ nghệ: 650 triệu, đồn điền và xí nghiệp canh nông: 612 triệu (60.000 mẫu cao su — 4.000 mẫu trà và 3 ngàn mẫu cà phê), xí nghiệp thương mãi: 98 triệu, xí nghiệp chuyên chở và công ty xe hơi: 116 triệu, ngân hàng và công ty địa ốc: 170 triệu.

Hồi năm 1953, tổng số đầu tư của Pháp trên toàn cõi Đông Dương có trị giá 450 tỷ phật lăng cũ, trong số có 100 tỷ ở Bắc Việt, 50 tỷ ở Cam-bốt, 7 tỷ ở Ai-Lao và 293 tỷ ở Trung Phần và Nam Phần Việt Nam.

Tờ «Moniteur» nhấn mạnh rằng tuy đã xảy ra nhiều biến chuyển về tiền tệ cũng những khó khăn về mặt kinh tế và chánh trị ở miền Nam Việt Nam đặc biệt là từ năm 1960, địa vị của Pháp ở Miền Nam Việt Nam vẫn được giữ vững.

Cơ quan của Trung tâm Quốc gia Ngoại thương Pháp còn vạch rõ rằng Pháp vẫn tiếp tục nhập cảng nhiều sản phẩm Việt Nam, mặc dầu các sản phẩm của Pháp xuất cảng qua Việt Nam đã giảm bớt. Trong năm 1963, Việt Nam đã xuất cảng qua Pháp 31,4o/o tổng số xuất cảng và qua 1964, tỷ lệ trên lên tới 38o/o. Ngoài ra, trong khoảng từ 1958 đến 1963, trong tổng số đầu tư 1,7 tỷ của ngoại quốc tại Việt Nam, Pháp đã đầu tư lối 1,3 tỷ. Trong năm 1964, Pháp đã mua của Việt Nam một số sản phẩm trị giá tổng cộng 87.2 triệu quan, và Pháp đã bán cho Việt Nam 67.8 triệu quan hàng hóa.

**Ngoại Trưởng Anh**

## BAY ĐI NAM-TƯ bàn việc ViệtNam

BELGRADE 18-4 (Reuter).— Ngoại trưởng Anh Stewart đến thủ đô Nam Tư để thảo luận về vấn đề Việt Nam.

Đây là cuộc viếng thăm Nam Tư lần đầu tiên của một ngoại trưởng Anh thuộc đảng Lao động.

Sau cuộc hội đàm này, ông Stewart sẽ bay sang Prague để viếng Tiệp Khắc. Ông sẽ trở về Luân Đôn vào chủa nhựt tới.

Ông Stewart và ông Popovic sẽ thảo luận về phương pháp giải quyết cuộc khủng hoảng ở Việt Nam, các mối bang giao Đông Tây, vấn đề L.H.Q. vấn đề tài binh và mối bang giao thương mãi và văn hóa Anh — Nam Tư.

**THỜI CUỘC**

## Cựu Đại sứ Lodge đi du thuyết

Trước khi lên đường sang Úc và Á châu du thuyết, cựu đại sứ Lodge hiện là trưởng ban nghiên cứu về các vấn đề Việt Nam, đã gặp Tổng thống Johnson, chắc là để tham khảo ý kiến một lần chót về chuyến đi, và để lấy khẩu lệnh luôn thể.

Ông Lodge sẽ thăm viếng Tân tây Lan, Úc Đại Lợi, Phi Luật Tân, Đài Loan, Nhật Bản và Đại Hàn, nhân danh là đặc phái viên đại diện cho Tổng Thống Mỹ. Ông cho biết rằng ông sẽ giải thích về mục phiêu của người Mỹ, về ý định và phương pháp hành động của Hoa Kỳ cũng là mời các nước đưa đề nghị.

Ông còn nói rằng ông không ngửa nón xin ai, nhưng nếu được giúp đỡ thì dĩ nhiên là ông hoan nghênh.

Những quốc gia ở Á Châu và Úc Châu mà ông Lodge sẽ đi thăm đều là những nước đang viện trợ cho Việt Nam cả về kỹ thuật, lẫn nhân lực và tài lực.

Và ông Lodge nói rằng ông không

(Xem tiếp trang 8)

Từ Nhà kho Quán Ven Đường (chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng)

Chuyện võ hiệp kỳ tình
của TỪ-KHÁNH-PHUNG

HỒI THỨ HAI MƯƠI CHÍN

## Nghìn dặm đi Trung Châu, một lòng cứu ái nữ

Hai nàng thấy dưới tảng đá có một tảng đá khác trơn tuột bóng như tay người mài dũa qua vậy và có ba bốn cái lỗ nhỏ to bằng chén nước. Lúc ấy tiếng kêu quái dị đã ngưng và có một tiếng thở than rất não nùng vọng lên. Thanh Thanh liền cúi mình ngó xuống những lỗ đó xem sao, mới hay mấy cái lỗ ấy người ta đục để thông hơi. Tảng đá lớn để ở bên trên, phía dưới cũng có đục mấy cái lỗ thông với mấy cái lỗ này, nếu tảng đá trên mà không bị cưa làm đôi như vậy thì dù hai nàng mạnh đến đâu cũng không sao lật nổi.

Thanh Thanh nhìn qua lỗ hổng nhỏ kia mới hay dưới là một thạch thất trên vách có thắp đèn dầu, có sập đá, trên sập đá có một người đầu tóc bù rối, râu dài hơn thước không trông thấy rõ mặt nên không biết người đó ước chừng bao nhiêu tuổi, nhưng nàng đã nhận ra người đó là đàn ông, nhưng hai chân từ đầu gối trở xuống đã cụt, chỗ vết thương có rịt thuốc, nên không thấy thối nát gì cả và da thịt ở chỗ vết thương đều bị cuốn ngược lên, xương bên trong lòi ra ba bốn tấc trắng hếu trông rất ghê sợ.

Người đó nằm yên ở trên sập không thấy cử động chút nào, hình như bị người ta điểm huyệt vậy, nhưng mồm thỉnh thoảng thốt ra những tiếng thở dài rất não nùng. Bên cạnh sập có để một chiếc rùa nho nhỏ, cạnh chiếc rùa có một đống bọt trắng trắng.

Thanh Thanh xem xong mới vỡ nhẽ, nàng chắc tiếng kêu rú vừa rồi là người nằm ở trên sập bị người ta dùng cực hình lấy rùa rỉa xương chân nên trên chiếu mới vẫn còn bọt trắng như thế. Người đó chịu nhịn không nổi mới kêu rú như vừa rồi nghe rất quái dị và não nùng. Quả thực nàng chưa hề trông thấy hay nghe thấy ai nơi lại có người dùng cực hình ác độc như thế này đối phó với kẻ thù của mình cả.

Phi Anh nhìn một cái lỗ hổng khác cũng thấy rõ như vậy, cả hai liền động lòng hiệp nghĩa muốn ra tay cứu giúp người kia.

Thanh Thanh liền lên tiếng kêu gọi người trong động rằng :

— Người nằm bên dưới kia có biết nói không ? Nếu biết nói thì cho chúng tôi hay lối vào thạch thất để chúng tôi vào cứu giúp cho.

Nàng vừa nói xong đang đợi chờ người trong thạch thất trả lời

— Hì..hì.

Bỗng trên đầu hai người chỗ cách hơn trượng có tiếng cười nhạt nghe rất rùng rợn vọng tới. Hai nàng kinh hãi vô cùng vì với công lực của hai người bây giờ một con chim đậu xuống ở chỗ cách xa mười trượng cũng hay biết mà sao người này tới lúc nào mà hai nàng lại không hay biết tí gì ? Khi Thanh Thanh ngửng đầu lên nhìn lại giật mình đánh thót một cái, nàng đã trông thấy rõ mặc dầu trời đã u ám rồi, người đó là một bà già ăn đen vừa gầy vừa cao mặt cũng đen và choắt nhọt, trông như quỉ nhập tràng vậy. Hai nàng không hề thấy người nào lại có 1 bộ mặt quái dị đến như thế.

Người đàn bà già ấy tay cầm một cây thiết trượng rất dị hình, trên đầu gậy là hình con cóc, nơi ngang lưng mụ ta có quấn một con rắn xanh cầu rắn lại rầm gục ở trên vai mụ ta. Nhưng con rắn ấy hình như rắn chết nên không thấy cử động gì hết.

Nhìn kỹ hình dáng của đối phương hai nàng lại nhớ lại lời dặn bảo của Y Ẩn sơn Tần Vân Tiên Tử, liền đoán ngay ra mụ ta là Hắc Thiên Hồ Vũ Vân Bình người hung ác số một của Thiên hạ mà người giang hồ nghe thấy tiếng của y thị cũng phải khiếp đảm.

Phi Anh vừa thấy Hắc Thiên Hồ hiện thân, nàng biết Ngũ Độc Tà công của đối phương lợi hại vô cùng, với gió Vô Tướng thần công của sư môn ra hóa thành một luồng kình khí bao vây chặt hai người và dùng tay khẽ thúc Thanh Thanh một cái bảo nàng cẩn thận để phòng.

Hắc Thiên Hồ với bộ mặt lầm lì và đứng sáp bóng như vậy trông lại càng rùng rợn thêm. Y thị thấy tảng đá lớn bị hai nàng lật đổ liền nhếch mép rất giọng nói như tiếng muỗi kêu mà hỏi hai nàng rằng :

— Hai con nhãi này lật đổ được tảng đá lớn như thế chắc không phải là tay thường, vậy tên họ của hai ngươi là chi ? Mau nói cho ta hay may ra ta còn tha chết cho vì hai ngươi có biết ta là ai không ?

Hai nàng biết người trong võ lâm hung ác và có võ công cao siêu như Hắc Thiên Hồ đa số hay thích nâng cao địa vị và thân phận của mình, đồng thời cũng hay lập nhiều lệ luật kỳ bửu, nếu chúng gặp những tiểu bối lạ mặt hay không có thù hằn gì chúng vẫn làm ra vẻ rộng lượng chỉ cảnh cáo vài câu rồi tha cho đi liền.

Nhưng Thanh Thanh với Phi Anh tính rất kiêu ngạo, sư phụ và cha đều là những người rất có tên tuổi khi nào hai nàng chịu cầu lợi như thế, nếu Thanh Thanh đảo ngược đôi ngươi một vòng và ỷ có Tỉ Điện Kiếm và Thiên Tôn Cầm nên nàng mới muốn đấu với Hắc Thiên Hồ một phen chơi, vì vậy nàng bĩu môi tỏ vẻ khinh thị đáp :

— Bộ mặt hung tàn quái ác của mụ như vậy, bổn cô nương chỉ thoáng trông một cái là biết ngay mụ và Vũ văn Bình tội ác tày trời rồi. Còn lai lịch của chúng ta chẳng lẽ mụ tên tuổi đã được liệt vào thập tam kỳ như thế mà không nhận ra chúng ta là ai hay sao ?

Tuy bình sinh giết chóc rất nhiều và không tha thứ cho ai, nhưng trông thấy hai nàng đẹp như tiên nữ vậy, Hắc Thiên Hồ cũng phải thương yêu thầm.

Bây giờ mụ ta thấy Thanh Thanh vừa lên tiếng đã gọi ra được tên mình, vì mụ biết bộ mặt của mụ đã nghe người ta nói qua dễ nhận lắm, cho nên mụ cũng không lấy gì làm kinh ngạc, nên mụ chỉ tủm tỉm cười và đáp :

— Muốn gia này chỉ ra lai lịch của các ngươi có khó khăn gì đâu, mỗi người cứ tấn công già ba thế là già biết liền và cứ yên tâm can đảm mà tấn công đi. Dù hai ngươi có là kẻ thù, già cũng không đả thương hai người đâu.

Thanh Thanh đã định tâm đấu với yêu phụ, nên Hắc Thiên Hồ vừa nói dứt, nàng đã cùng Phi Anh giở Tiềm Long Thăng Thiên ra phi thân lên trên cao lượn một vòng rồi quay người đâm bổ xuống và dùng thế Đảo tả thiên hạ trong Thiên Toàn kiếm pháp tuyệt học của sư môn của Long Tương ra nhằm đầu Hắc Thiên Hồ tấn công xuống.

Vũ văn Bình không ngờ Thanh Thanh lại có võ công cao siêu như thế và y thị trông thấy thanh Tỉ Điện kiếm của nàng có ánh sáng chói lọi tỏa ra biết ngay là báo kiếm cổ xưa, nên mụ ta không dám kiêu ngạo nữa vội ngồi xụp xuống và nhảy ra ngoài vòng kiếm quang của Thanh Thanh, mồm lầm bầm nói :

— Thân pháp Tiềm Long Thăng Thiên của ngươi là của lão ăn mày họ Liễu. Còn thế kiếm Đảo Tả Thiên Hạ trong Thiên Toàn kiếm pháp của Gia Nhất Hàm, nhưng Gia Nhất Hàm với Liễu Ngộ Phi không thâu nữ đồ đệ gần đây ngươi nơi được nhập môn thì không bao giờ luyện tới mức cao siêu như thế được. À ta hiểu rồi ngươi mặc áo huyền có lẽ là Huyền Y Long Nữ Bách Thanh Thanh con gái của lão già Bách Trường Thanh phải không ?

Thanh Thanh nghe nói trong lòng kinh hãi và mới biết yêu phụ bề mặt ít đi lại giang hồ, nhưng sự thực cả cử chỉ của những người đồng vai vế với mụ ta như thế nào mụ ta đều biết hết, chỉ xem kiếm công và kiếm pháp của ta đã nhận ra được thân pháp và lai lịch của ta, và do đó mà suy đoán ra ta là ai ? Không ngờ đôi mắt của mụ sắc bén như thế ? Và tâm trí của mụ đáng sợ thực !

Hắc Thiên Hồ thấy thái độ và phản ứng của nàng như vậy biết mình đoán không sai, lại nhìn Phi Anh và nói tiếp :

— Lai lịch của cô bé kia già cũng biết rồi, còn ngươi thử tấn công già một kiếm xem sao ?

Phi Anh ít tuổi hơn Thanh Thanh, tính nết cũng bướng bỉnh hơn Thanh Thanh nhiều, nên nàng nhanh nhẩu trả lời :

Phi Anh ít tuổi hơn Thanh Thanh, tính nết cũng bướng bỉnh hơn Thanh Thanh nhiều nên nàng nhanh nhẩu trả lời :

— Một con hồ ly già có nghĩa lý gì đâu, bổn cô nương nhất quyết không thèm ra tay, mụ thử tấn công ta một chưởng xem sao ?

Hắc Thiên Hồ thấy nàng nói bướng như vậy liền cười khì và đáp :

— Con nhỏ này tao gan một cách đáng yêu thực ! Thôi được để già dùng ba thành chân lực đánh ngươi một chưởng nhé !

Nói xong, tay phải của mụ vẫn chống gậy sắt, mụ chỉ giơ tay trái lên khẽ đẩy một cái, liền có một luồng kình khí phình không lâu đã tới trước mặt Phi Anh liền

Hắc Thiên Hồ từ khi luyện tập Tỉ Thanh Chân Khuyết tới giờ công lực đã tiến bộ hơn trước rất nhiều, chưởng này chỉ mới dùng có ba phần thành lực thôi, nhưng chưởng phong tới đâu là cát bụi đá vụn bay tới đó, hỏa lực mạnh không thể tưởng tượng được.

Phi Anh ngắm nhìn Hắc Thiên Hồ không chớp, khi kình phong của đối phương tới trước mặt nàng liền rẽ sang hai bên mà lướt qua.

Hắc Thiên Hồ giật mình kinh hãi không đợi chờ Phi Anh lên tiếng là trầm giọng hỏi :

— Ngươi là đệ tử thứ mấy của Cát Thanh Sương, có phải định tầm đến kiếm già này phải không ? Hay là vô ý đi qua Thiên Kỳ cốc này.

Phi Anh thấy đối phương quả nhiên chỉ tấn công có một chưởng đã biết ngay được Vô tướng thần công của mình rồi. Và biết cả sư phụ của mình là ai nữa. Nàng kinh ngạc vô cùng, nhưng trong lòng vẫn không phục. Hai nàng cũng như nhau, xưa nay không hề nói dối ai bao giờ liền trợn ngược lông mày nên lạnh lùng đáp

— Mụ đoán không sai tí nào, Lãnh Vân Tiên Tử là ân sư của bổn cô nương. Còn bổn cô nương họ Cát tên là Phi Anh, đệ tử thứ hai của sư phụ ta, vị kia chính là Bách Thanh Thanh sư tỉ, việc thối tha của mụ năm xưa đã do Vệ Thiên Cơ lão tiền bối cũng bảo cho võ lâm hay biết rồi. Gia sư với ân sư ta cũng đã bàn bạc với nhau, đang đi khắp nơi tìm kiếm mụ để trả thù cho Cát Long Tương sư huynh của chúng ta. Có lẽ mụ đã đến ngày đền tội, ăn năn ở chỗ xa xôi hẻo lánh như thế này mà vẫn bị chúng ta tìm thấy. Người cụt chân ở dưới kia chắc là Vô Danh Tiểu Tử nguyên chủ nhân của cuốn Tỉ Thanh Chân Khuyết, người đã bị mụ dùng cực hình rỉa xương ông ta, đối với một người chính nhân quân tử như thế mà mụ dùng cực hình đối xử, thử hỏi trời đất nào dung tha. Chúng ta đây tuy hãy còn ít tuổi tài hèn sức mọn, nhưng chỉ cần biết thị phi thôi, chớ không nghĩ gì để sự thành bại cả và chúng ta đây bao nhiệt huyết với chính khí diệt trừ một cự ác nhân gian cho giang hồ, chị Thanh rút kiếm ra đi, chị em chúng ta cùng diệt trừ yêu phụ lòng độc như lang đã giết hại chồng ... !

(Còn tiếp)

### NGÀY XƯA

(Họa nguyên vận « Một lần tan vỡ » của Bùi đức Bảo CVA)

Ngày xưa ấy mắt tôi còn rực rỡ
Thì hẹn hò dưới phố vắng đường xưa
Khi sao rơi đi nhặt xác ngâu thưa
Khi tay nhỏ còn đan trên suối tóc
Ngày xưa ấy trong những lần tan học
Tôi bên anh màu áo trắng tung bay
Áo bay, bay cả mảnh tình này
Rủ trăng gió bay theo vào nhập hội
Tôi sẽ mãi yêu anh dù phạm tội
Và sẽ còn thức mãi để làm thơ
Dệt mộng tình bằng muôn lụa nghìn tơ
Chẳng còn dám ước mơ gì hơn nữa
Cũng vì thế nên tôi đành cam chịu
Phải tiếng mang là phụ bạc người yêu
Lòng nghẹn ngào ngoài mặt vẫn làm kiêu
Để anh cố quên đi không lưu luyến
Đã mở xóa biết bao nhiêu kỷ niệm
Mà anh mang ước là những bài thơ
Mà anh thường nhắc đến giữa mộng mơ
Trong giấc ngủ anh yêu mình mãi mãi
Anh biết không vì tôi là con gái
Biết làm sao chả lẽ nói yêu anh
Chả lẽ rằng viết mãi cánh thư xanh
Đời con gái có những điều là lạ
Xui khiến sao tôi gặp anh lạ quá
Rồi yêu anh, anh còn nhớ hay không ?
Anh bảo rằng anh yêu quý màu hồng
Mà vẫn phải nhìn màu yêu tan vỡ
Bởi vì sao duyên tình mình dang dở
Cho dở dang cả màu áo anh thương
Cho những chiều nắng đẹp của Trưng Vương
Màu áo ấy bỗng nhiên thanh ủ rũ
Tôi chẳng biết anh có còn ấp ủ
Cánh ti gôn màu trắng anh khen xinh
Và thân cây trước cửa trường mình
Chắc đã thấm bao nhiêu giòng nước mắt
Hãy quên đi bàn tay đan vòng tóc
Vẫn còn buồn trống trải cô đơn
Dòng tóc xưa chẳng còn biết giận hờn
Vì đã mất biết bao nhiêu hy vọng
Chiều nay đây tóc áo bay lồng lộng
Trong nắng buồn trong gió vắng thương đau
Trong khi tôi lòng mãi vướng u sầu
Vẫn còn mãi mối tình đầu tan vỡ

HUÂN TRINH
(Màu tím Trưng Vương)

TRUYỆN THẬT

# BA NGÀY BA ĐÊM

## nằm chung với xác người xình thối

O HOÀNG-DUY-ANH

Trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp có nhiều truyện kỳ lạ xảy ra. Nhiều truyện mới nghe tưởng như hoang đường, tưởng như là được bịa đặt ra để... mua vui. Nhưng sự thực có nhiều truyện đã xảy ra một cách thật quái dị, không ai có thể ngờ và tưởng tượng được. Dưới đây là một câu chuyện xảy ra vào năm 1947 tại một làng nhỏ ở vùng ngoại ô thành Hà Nội. Đó là làng Nghi Tàm một trong số những làng « tề » ngay sau khi Hà Nội nổ súng, đêm 19-12-1946.

Khoảng tháng 10 năm 1946 lính Tây đã bắt đầu có những hành động khiêu khích để buộc chính phủ Việt Minh phải tham chiến. Già Hồ và các bộ trưởng trong chính phủ có lẽ biết mình còn yếu sức chưa dám nhúc nhích gì cả. Tuy cũng có biện pháp nào thích ứng để đối phó với tình thế, nhưng chính phủ Việt Minh thời bấy giờ cũng ra thông cáo khuyên dân chúng nên tản cư về quê để tránh những tai nạn bất ngờ có thể xảy ra. Nhiều người khăn gói đưa về quê, nhưng chỉ ít lâu ăn hết tiền, lại bỏ lên Hà nội, bởi vì Hà nội vẫn vui vẻ và vẫn kiếm ăn dễ hơn ở nhà quê.

Thanh Niên Tiền Phong, Thanh Niên Cứu Quốc và ngay cả Nhi Đồng Cứu Vong kẻ mang hô, người nâng giấy đi dán các biểu ngữ : Không đi lính cho tây, không làm việc cho tây » để thức tỉnh một số hương người ham tiền ham bạc—mà dân chúng gọi là « Việt gian »— đã xin xỏ để vào trong thành làm việc cho quân đội Pháp. Trên các báo chí, người ta cũng thấy những hàng chữ lớn nhắc nhở dân chúng nên xa Hà Nội đợi tình hình ổn định rồi hãy trở lại làm ăn buôn bán. Dân chúng nhìn nhau lo ngại. Có người đem sấm Trạng Trình ra bàn bảo « Thăng Long vô chiến địa », nhất định ở lại. Họ đem truyện tàu bay Đồng Minh thả bom Hà Nội ra nói và rồi kết luận : Hà nội dù thế nào mặc lòng nếu có đánh nhau thì cũng chỉ sơ sơ một ty thôi... Cứ tích trữ gạo nước củi lửa trong nhà, đánh nhau giỏi ra tới một tuần lễ rồi sau đó lại đâu vào đấy, dân chúng lại làm ăn buôn bán như thường.

Những người sợ hãi việc súng đạn bảo nhau đi lánh nạn, người nào người nấy mua năm bảy đôi dép cao su «Con Hổ» ở Cổng Đục Hà Nội, hoặc đôi dép cao su «Con Lạc Đà» ở phố Nhà Thương Khánh để dành đi trong lúc tản cư, vì giày da hay guốc mà lê trên đường sông trâu thì ba bảy hôm nát ngay lê..bương. Thành ra trong dịp lộn xộn này, nhiều thứ hàng hạ giá riêng chỉ có mọn dép cao su là lên giá vùn vụt.

Song song với những người đi lánh nạn là những vụ lính tây lái xe cam nhông chẹt vỡ sọ người ở trước quận Hàng Đậu, vụ lính tây gác xả súng liên thanh vào một đám đông bà con gái đi lễ nhà thờ Cửa Bắc về qua, rồi lính tây bắt hiếp một ni cô ngay trong vườn hoa Canh Nông v.v. Xe tăng của tây thỉnh thoảng đang chạy trên đường ngon lành lại đỗ chừng leo lên lề húc luôn vào chòi canh của Vệ Quốc Đoàn hoặc húc đổ một tiệm phở đang đông người ăn uống.

Trước tình trạng nguy ngập thế gia đình ông Phán Thắng, mặc dù vốn sinh trưởng ở Hà Nội, yêu Hà Nội hơn bất cứ một thứ gì trên đời cũng phải sửa soạn khăn gói để ra đi. Vợ chồng ông Phán, bà cụ già và mấy đứa con mỗi người một tay nải quần áo. Những thứ quý giá đã được ông Phán chôn giấu. Tiền bạc thì bà Phán khâu ngay vào trong áo. Những đứa trẻ dưới 10 tuổi mỗi đứa đều có đeo một tấm lập lắc bằng đồng có khắc tên họ, tên bố mẹ, ngày sinh tháng đẻ cùng địa chỉ ở Hà Nội. Ông Phán sợ con cái bị thất lạc nên đã cẩn thận là như thế. Gia đình ông Phán sửa soạn ba ngày mới xong xuôi mọi thứ, nhưng đến khi lên đường thì người con trai lớn, tên Chính, Nguyễn văn Chính, nhất định ở lại.

(còn tiếp)

Những anh hùng Không Quân qua các kỳ thế chiến

# Tình nguyện vào cõi chết

## bay là tấm gương sáng của các phi công Nhật trong phi đội Thần Phong

O Phi đội Thần Phong với những chiến sĩ quyết tử từng làm kinh hồn hoảng vía quân đội Mỹ trong vùng Đông Nam Á.

O Những con người ra đi không hẹn ngày về... Những chàng trai hy sinh thân mình để dành thắng lợi cho xứ sở !

O HOÀI VÂN sưu tầm

(Tiếp theo)

Việc nghiên cứu vấn đề phi cơ tự sát làm người ta nghĩ đến võ sĩ đạo là lâu đài phong kiến cổ xưa lòng khung trong một trạng huống cư xử của người Nhật trong một trận giặc tân tiến. Vì quy luật võ sĩ đạo này định giá cao quý nhất về tôn trọng một lời nói đã phát hiện về lòng trung tín cố chấp với cả quân thù...

Trước khi nghĩ đến việc dùng các phi công tình nguyện hy sinh mạng sống, bộ chỉ huy Nhật này ý tưởng dùng «chiến dịch hồng». Dùng những cuộc đột kích bằng không quân nghĩa là các phi công đem bom đi thả mà lần về không hẹn trước. Một phi cơ có một số nhiên liệu bay được 4.000 cây số dự 1 cuộc tấn công mục tiêu gần khoảng 4000c. số. Hy sinh phi cơ nhưng phi công hay đoàn viên phi hành vẫn giữ mạng sống.

Chiến dịch hồng đầu tiên được thành hình hồi đầu tháng Hai 1944. Mục đích chiến dịch này là dương đầu với các lực lượng hải quân Hoa Kỳ thả neo ở quần đảo Marshall.

Hải quân đại tá Mitsuo Fuchida đã viết sau chiến tranh như sau : « Nếu có chừng 30 phi công tình nguyện ta sẽ có thể đạt được kế hoạch ». Các phi công ưu tú Nhật là những người được tuyển chọn rồi được huấn luyện hầu hết đã bỏ mình trong các trận đánh hải không trên mặt biển Corail tháng 5-1942 ở Midway vào tháng 6-1942. Sự hao hụt các phi công nhanh chóng quá như thế làm sao huấn luyện một phi đội kế tiếp hoàn hảo được.

Tóm lại, chiến dịch lượt đi không về là để dương đầu với một thế trận ở Majuro. Chừng độ 30 phi cơ không để lại một dấu vết nào trong hồ sơ lưu trữ của Hải quân Hoa kỳ. Lý lẽ dễ hiểu là kế hoạch không được thi hành : Sáng hôm định cuộc tấn công hạm đội Mỹ đã rời khỏi Majuro để đến oanh tạc vùng Truk trong các đảo ở Carolines. Sau hạm đội thẳng hướng về phía Marianes rồi về phía Palaus, sau hết quặt sang Phi Luật Tân.

Có lẽ người nghĩ ra lối đánh thí mạng là do Hải quân đại tá Jyo, chỉ huy trưởng chiếc hàng không mẫu hạm Chiyoda. Chính vị chỉ huy này đề nghị chấp nhận phương thức này với vị Tư lệnh hạm đội.

— Tôi xin tình nguyện là đệ nhất phi công trong kế hoạch này.

Nghe thấy hải quân đại tá Jyo nói vậy, tư lệnh hạm đội sau 1 lúc nghĩ ngợi nói :

— Nếu phương pháp như thế mà nắm chắc được phần thắng, chúng ta sẽ ra lệnh cho tất cả các hoa tiêu hy sinh đến người cuối cùng. Nhưng kết quả đạt đã được chắc đâu !

Như thế có nghĩa là đề nghị trên bị bác bỏ.

Sau đó ít lâu, một đề án tương tự lại được đệ trình lên Tổng Hành Dinh tối cao do 1 phi công khu trục danh tiếng. Đó là Đại tá hải quân Okamura. Vị này gọi đội quân gồm các hoa tiêu tự sát là «đàn ong» bởi vì ong chết sau khi đốt. Đề án này cũng bị gạt bỏ.

Nhưng rồi quân đội Mỹ tấn công khắp Thái Bình Dương. Bộ chỉ huy tối cao Nhật liền trở lại vấn đề này. Nhiều đơn vị gồm các hoa tiêu tự sát được thành lập và dùng chữ Kamikazé để đặt tên cho loại đơn vị này.

Chúng ta đã thấy ở đoạn đầu cuộc tấn công thứ nhất của các phi công Kamikazé do trung tá hải quân Yuhiho Seki cầm đầu lao xuống các hàng không mẫu hạm hộ tống Hoa kỳ ngày 25-10 1944 ở vịnh Leyte.

Những phi công Kamikazé đầu tiên bay lên và đi tìm cái chết trên ghế lái phi cơ Zéro đeo theo dưới bụng một quả bom nặng 250 kí lô. Ý định dùng Kamikazé đã được chấp thuận và đem ra thực hành và các chuyên viên nghiên cứu mọi phương tiện để hoàn thiện chiến thuật này để càng ngày càng hiệu nghiệm hơn xứng với sự tình nguyện vào cõi chết của các phi công.

Các vị chỉ huy không lực bàn định :

— Điều cần là làm sao chúng ta có thể thi hành các cuộc tấn công bằng phi cơ Kamikazé các mục tiêu ở xa tầm hoạt động của phi cơ Zero. Vậy ta phải dùng các phi cơ hai động cơ Shikki Riko có một số lượng nhiên liệu bay xa hơn nhiều.

— Ta không có đủ loại 2 động cơ này để dùng vào cuộc tấn công kiểu Kamikazé.

— Nhưng các phi công không phải hy sinh hoàn toàn, Phóng pháo cơ đeo theo một phi cơ. Khi đến mục tiêu phóng pháo cơ thả máy bay nhỏ xuống để phi công điều khiển.

— Chiếc Shikki Riko không thể chở dưới bụng một phi cơ Zero hay bất cứ 1 phi cơ khu trục nào.

— Đây một mẫu hình phi cơ có thể dùng vào công tác này :

Phi cơ giống hệt hình thù trái bom bay có người điều khiển : Chiều cánh 5m, mũi nhọn và dài chứa 1 chất nổ 1.000 kí. Một phòng lái với các phi cụ rất sơ đẳng dễ lái, một bánh lái 2 bay 4 cánh để hướng sức đẩy, một phi công ngồi ở ghế lái điều khiển loại phi cơ bom này và khi từ phóng pháo cơ thả ra có thể bay trong vài phút với tốc độ 925 cây số 1 giờ.

Người Nhật gọi tên loại bom bay này là Maru Dai và quân đội Mỹ gọi là nhục lôi. Danh từ này được dùng từ đầu cuộc chiến đến khi kết liễu chiến tranh.

Một đội phi cơ Kamikazé tự tập ở Kamoya, một căn cứ không quân ở Kiou — Sion, vùng quần đảo cực Nam của Nhật. Phi đội này đặt dưới quyền chỉ huy của trung tá hải quân Kuromaru, một phi công sống sót qua các trận tấn công trên bể Coral và Midway. Ngày 9-3-45, vào lúc trưa Kuromaru nhận được lệnh tấn công ngay chiều hôm ấy cùng cả phi đội, một lực lượng hải quân Hoa-kỳ ở Ulithi tại quần đảo Mariannes.

Các phi công trên các phi cơ bom đã được chọn trong bao nhiêu người tình nguyện phục vụ trong đội quân thí mạng này sau khi lệnh thiết lập một phi đoàn ThầnPhong loan ra.

Các chiến sĩ tình nguyện từ các đơn vị lục quân hay hải quân cũng như trong ngành không quân. Các phi công tình nguyện này không được chấp nhận hết vì bộ chỉ huy muốn giữ lại các phi công kinh nghiệm để dự vào công tác khác.

Những chiến sĩ ThầnPhong được ưu đãi và được nhận những danh dự đặc biệt ảnh hưởng đến cả gia tộc mãi mãi. Sau khi thác, họ được suy tôn là những anh hùng cứu quốc. Còn về phạm vi kỹ thuật, các phi công được huấn luyện rất đơn giản để điều khiển phi cơ lao xuống mục tiêu địch.

(Còn tiếp)

### TÌM VIỆC

— Nam học viên Cao Đẳng nhận kèm Anh ngữ từ vỡ lòng cho mọi người, nhất là các bạn có trình độ văn hóa kém sau một thời gian ngắn có thể nói và viết dễ dàng mọi sinh hoạt thường nhật. Xin thư về Nguyễn xuân Tích 111/3 Ấp Trung 1 Phú nhuận (chuyển cho B).

— Nam sinh học lực tú tài đã dạy nhiều nơi có kết quả tốt. muốn tìm một chỗ kèm trẻ tại tư gia từ độ lục trở xuống, mỗi tuần 6 giờ thù lao mỗi tháng 500đ. Thư cho Khanh 3 Ng- huy Tự Đakao.

— Học sinh 2e Jean-Jacque-Rousseau, nhận kèm trẻ từ 6e trở xuống Thư về Đạo 307/12bis Cách mạng 1-11 Sg.

### chị em bạn gái

HÀ-MAI-LAN

## ÁO ĐI MƯA

Hiện nay áo đi mưa được chế tạo tại Việt Nam, dùng rất tốt không kém hàng ngoại quốc. Loại áo mưa thông dụng nhất làm bằng vải pát tích, người ta dùng một loại máy riêng để ép cho dính vào nhau, khỏi phải khâu. Áo mưa dán ép rất kín, nước mưa không ngấm qua các khe dán như đối với loại áo khâu bằng chỉ.

Áo đi mưa làm bằng vải pát tích dùng một thời gian vải sẽ cứng như bánh tráng, và dễ gẫy rách. Trường hợp nếu áo hãy còn mềm mà bị rách thì có thể dùng cạnh bàn ủi nóng mà « hàn » cho dính. Làm như sau : để áo mưa trên mặt ghế cứng, dưới lót giấy phía trên vải pát tích lót một lượt giấy bóng, đoạn miết cạnh bàn ủi lên. Sức nóng sẽ làm vải pát tích chảy ra và dính lại với nhau.

Một loại áo mưa khác bên ngoài bằng vải, bên trong tráng một lớp cao su. Loại áo này trông chững trạc và đẹp hơn loại áo làm bằng vải pát tích, nhưng cũng chỉ dùng được ít lâu thì nhựa cao su chảy ra, dính nhem nhép rất bẩn. Có loại làm bằng hai lớp vải cao su úp vào nhau, nên sạch và tốt hơn nhiều.

Người sang trọng, đi xe hơi thường dùng loại áo mưa may bằng vải ni lông (thứ may quần áo). Loại vải ni lông này bên ngoài rất bóng hạt mưa rơi lên trên có thể tuột đi. Tuy nhiên trời mưa nhỏ mặc thì được, hoặc chạy ù từ nhà ra xe thì được, chứ mưa lớn mặc ướt vẫn hoàn ướt, vì vải ni lông vẫn bị ngấm nước nếu xối vào nhiều quá.

Khi mua áo mưa, bao giờ cũng nên mua áo dài đến gấu áo trong nếu ngắn quá bùn để bắn làm bẩn áo trong. Nếu chị em nào mặc đầm thì có thể mua lại áo mưa ngắn, trông đẹp hơn.

HÀ-MAI-LAN

## MÁCH GIÚP

— Bạn NGỌC ANH (SG)

a) 19.2.1945 : 7.1 Ất Dậu

b) Không có cách nào làm cho trắng, vì tự chất pát tích bị ố hỏng mất rồi. Lúc đó pát tích cứng hơn trước

c) Không có họ, mặc dù có vẻ giống...famille

d) Do thần kinh suy yếu. Chữa khỏi sẽ hết mồ hôi.

e) Đó là một biệt hiệu của thi sĩ Thâm Tâm. Là đàn ông. Trước tôi có sưu tập, nhưng bây giờ thì mất hết rồi.

f) Đã chuyển sang mục «Tìm việc».

— Bạn NGÔ VĂN TÂM Trúc Giang)

a) Máy hát do sài được.

b) Chỉ có cách đưa lên SG nhờ quán lại hộ. Có thể đưa quán ở Radio Selecta, đường Lý Trần Quán Tân Bình Saigon.

c) Có thứ giá chưa đĩa riêng, loại khá, dùng bền, dễ thay Sonotone made in UK. (United Kingdom, của Anh) bán lối 700 đồng. Kim không thì chỉ mua với giá từ 100 tới 200 mà thôi.

— Em Dung (SG)

a) Mỗi trường dạy một loại sách, chị không biết nên mách cho em sách nào cho đúng cả.

b) 1.12.1943 : 5.11 Quý Mùi

c) Tùy theo nặng nhẹ, trung bình thì 10 đồng tem.

— Bạn NGUYỄN NGỌC (SG)

a) Không có nhuận bút. Đó không phải là phụ trương.

b) Có nhận.

c) 19-5-1926 8.4 Bính Dần
26-6-1953 : 16-5 Quý Tị
24-8-1955 7-7 Ất Mùi
5-9.1957 : 12-8 Đinh Dậu
13-9-1959 : 11-8 Kỷ Hợi

GIA ĐÌNH LY LY
ĐỨC-KHÁNH

SỐ 56

Truyện dài của VĂN-QUANG

Lân cười tinh quái :

— Sao Liễu không nói là trong trường hợp Liễu muốn đi ?

Liễu không chối cãi được, nàng làm bộ lì, gật đầu :

— Đúng vậy.

— Thế là mình thẳng thắn với nhau như vậy.

— Cám ơn anh, anh đừng giận Liễu nhé. Liễu tin rằng anh không giận bởi anh muốn Liễu đi với anh không phải vì Liễu mà... vì một lý do khác. Liễu cũng vậy, Liễu muốn đi cho biết, vậy thôi

— Cô mặc cả như vậy dứt khoát lắm, tuy vậy tôi cũng cần nói rõ là chưa chắc lý do cô nghĩ đã là hoàn toàn đúng.

Liễu làm bộ khôi hài :

— Nếu có sai, Liễu xin lỗi anh.

— Có sai cũng chẳng sao. Sai hay đúng rồi thế nào cũng có ngày Liễu biết rõ hơn ai hết.

Câu trả lời mập mờ đó của Lân khiến Liễu thoáng hiểu ý nghĩ của chàng, Nhưng có lẽ vì mặc cảm thua kém Ngọc, không trẻ trung bằng Ngọc, và lại với hoàn cảnh và địa vị của Lân lại có thể từ bỏ sự say mê Ngọc một cách dễ dàng để quay sang đeo đuổi mình. Vì vậy Liễu chỉ cho là Lân đã cố tạo nên một lý do khác lý do «thích có thì tôi mới mời cô đi cùng» là để Liễu khỏi buồn tủi mà thôi. Mang nặng cái mặc cảm đó, nhưng Liễu lại tin rằng Lân cũng không thể khinh nàng, coi thường nàng như thứ bình phong che dấu buồn đau. Nàng tự nhận là một người bạn của Lân cảm thông với Lân những buồn đau đó. Hơn thế nữa, Liễu càng cảm thấy «không cần thiết lắm» về ý nghĩ của Lân, miễn là Lân không coi thường nàng là đủ. Cho nên Liễu không muốn suy nghĩ nhiều thêm về câu trả lời mập mờ đó nữa.

Hay nói cho đúng hơn, hiện tại Liễu cũng không ham nuôi một hy vọng mới, một ảo ảnh mới. Liễu gật đầu :

— Có thể sáng mai Liễu sẽ đi với anh.

— Tôi cũng hy vọng như vậy.

Sau bữa cơm, gần mười giờ đêm, Lân đưa Liễu trở lại xa lộ về thành phố. Tuy Liễu không muốn song đầu óc Liễu vẫn không rời nghĩ đến cuộc đi với Lân ngày mai. Nàng bỗng có một ý nghĩ chua chát rằng nàng sẽ đi với Lân tới Cap để chứng kiến cảnh Đăng sống bên vợ con. Ý nghĩ đó như một sự trả thù mà cũng có thể như một sự toan tính tự tử, đốt cháy hết những tay rứt thương nhớ dang âm ỷ trong lòng. Liễu muốn tận mắt chứng kiến cái cảnh ấy cho mình thật đau để có thể quên Đăng một cách dễ dàng. Liễu tự thú nhận với mình như vậy. Nhưng thật ra Liễu hồi hộp không dám tin rằng mình đủ can đảm làm việc đó.

Đi được một đoạn tiếng Lân ngập ngừng vang lên :

— Có chuyện gì phiền cho Liễu không ?

Liễu ngước lên nhìn Lân :

— Sao anh lại hỏi vậy ? Mình đã... mặc cả với nhau đàng hoàng rồi mà.

Nói tới đây Liễu mỉm cười. Lân ấp úng một chút rồi gật gù :

— Tôi muốn biết thêm một chút nữa nếu Liễu cho phép và không cho rằng tôi tò mò quá.

— Có chuyện gì mà anh phải rào đón kỹ vậy ?

Lân nói đùa để đưa đà :

— Có lẽ tôi bị «méo mó nghề nghiệp». Làm bất cứ cái gì cũng ngăn ngừa trước, rào đón cẩn thận.

— Vậy anh nói đi.

— Tôi muốn biết xem là ngoài ông bô bà bo, Liễu có phải xin phép ai nữa không ?

Bộ mặt Liễu ngây ra một chút, nhưng rất nhanh. Liễu hiểu ngay Lân muốn hỏi gì, nàng lắc đầu cười :

— Sao anh không hỏi thẳng ngay là Liễu có cần phải xin phép người yêu không.

— Hỏi như vậy... sỗ sàng quá, tôi không dám.

— Mình nên thẳng thắn với nhau tốt hơn nếu anh coi tôi là một người bạn thân.

Suy nghĩ một chút Lân gật đầu :

— Có lẽ như vậy thú hơn thật.

Liễu nhìn lên khoảng trời đêm trước mặt, ánh đèn của cây cầu dài trên xa lộ trông thật vui mắt. Đó là biểu hiệu của thành phố Saigon, giới hạn của cuộc sống náo nhiệt ban đêm, tượng trưng rõ rệt nhất cho Saigon từ khi có nền văn minh và kỹ nghệ Châu Mỹ du nhập qua xứ này. Building và xa lộ là những biểu hiệu của khoảng thời gian Saigon bắt đầu một nền văn minh mới, một cuộc sinh hoạt mới, đó là cái mốc đánh dấu thời gian bắt đầu. Cho đến một trăm năm sau, một ngàn năm sau, người ta sẽ nhìn vào những building, xa lộ để kể lại rằng từ khi có người Mỹ qua sống ở đất này, Saigon mới bắt đầu có building xa lộ. Ý nghĩ đó đã từng lởn vởn trong đầu óc Liễu mà Liễu không hề kết luận là nó xấu hay tốt, hơn hay kém ngày xưa.

Có sống như Liễu mới thấy rõ những đổi thay, lớn mạnh, hùng vĩ của Saigon. Trước đây bảy tám năm Liễu đã từng sống ở đây, sau một thời gian xa vắng dài, bây giờ đối với Liễu, Saigon là một Saigon mới, những cái cũ chỉ còn là hình bóng của kỷ niệm mà Liễu thấy rõ một ngày nào gần đây sẽ mất, tỷ dụ như nhà Hát Lớn, nhà Văn Hóa, rồi chúng cũng sẽ phải lớn, phải mạnh theo thời gian.

Chiếc xe bon bon trên dốc cầu xa lộ, thành phố Saigon như hạ thấp xuống dưới chân. Liễu bằng lòng với cuộc sống tiến bộ này. Mãi suy nghĩ những chuyện vẩn vơ, Liễu quên khuấy đi mất câu hỏi của Lân, nàng ngồi im nhìn những ánh đèn.

Về gần tới Saigon, Lân phải nhắc lại :

— Thế nào, câu hỏi khó trả lời lắm sao, Liễu ?

Liễu ngơ ngác nhìn Lân một giây rồi cười, nàng nghiêng người lại phía sau, mái tóc bay xõa, tiếng nàng nhí nhảnh :

— Liễu tưởng khỏi phải trả lời anh câu đó.

Giọng Lân có vẻ bực dọc :

— Tại tôi tò mò quá phải không ?

— Không ! Anh hiểu sai ý Liễu rồi.

— Vậy tại sao ?

Liễu vẫn cười :

— Tại một lẽ giản dị rằng nếu có người yêu thì Liễu đã không dám hứa hẹn gì trong chuyến đi này cả. Có người con trai nào lại để cho người yêu mình đi chơi với người khác trong mấy ngày không ? Và có người con gái nào có người yêu rồi mà lại dám đi như vậy không ?

Nụ cười của Lân cởi mở, cặp kính trắng gọng vàng như cũng muốn long lên :

— Nghĩa là Liễu trả lời rằng chưa có người yêu?

— Lại còn phải hỏi.

— Hỏi lại cho chắc ăn.

Hai người nhìn nhau cười khúc khích. Có Lân ở bên Liễu cũng cảm thấy bớt buồn tủi, buổi tối có nghĩa để mà sống, mặc dầu tương lai vẫn là chặng đường mờ mịt.

Lân rẽ vào thành phố, đưa Liễu về nhà. Trước khi xuống xe Lân còn dặn :

— Sáng mai tám giờ tôi tới với Loan. Chắc chắn là Loan sẽ ủng hộ chương trình này hết mình

Liễu suy nghĩ một chút rồi bỗng nàng có một quyết định đột ngột :

— Anh về sửa soạn sẵn đi. Sáng mai anh và Loan tới rồi mình đi luôn cho đỡ mất thì giờ.

Đôi mắt Lân sáng lên chàng ngồi ngây nhìn Liễu. Cái quyết định đột ngột đó khiến chàng nghi ngờ trong giây lát, chàng hỏi lại :

— Như vậy là Liễu nhận lời rồi.

Liễu đóng trả cửa xe cho Lân, giọng nàng nhí nhảnh :

— Lại còn phải hỏi. Anh về nhé.

Rồi Liễu xoay người đẩy cánh cửa sắt, đi nhanh vào con đường sỏi lóng thoáng ánh đèn. Nàng thấy Lân bao giờ cũng cẩn thận như một ông già.

o°o

Cap... Ngày... tháng... năm...

Em.

Thư em đến khi anh vừa trở về hậu cứ. Thể xác rời rã và tâm hồn cũng rời rã như đã tan ra từng mảnh nhỏ. Anh đã sửa soạn thái độ để đọc thư em ngay từ khi được thư của Quyết, vậy mà đọc thư em không khỏi buồn, không khỏi khổ. Nỗi đau đớn mất mát này dày vò anh mãi và mãi mãi không quên. Anh rất tiếc đã không kìm giữ nổi mình trong những giờ phút đầu tiên nóng bỏng vì thương nhớ. Điều này khiến anh tủi thẹn, anh bỗng mang nặng cái cảm giác của một kẻ lừa lọc. Mặc dầu em đã nói «yêu anh» em cho tất cả và đến bây giờ hoàn toàn không nghĩ ngợi gì. Đã nói được như vậy tất là em cũng đã từng suy nghĩ về chuyện đó và chính sự suy nghĩ của em đã khiến anh mắc cỡ rồi. Anh cảm ơn em đã dành cho anh những ý nghĩ tốt đẹp nhất. Thật ra, khi bắt đầu yêu em, anh không thể nào ngờ được anh là người đàn ông may mắn đến như vậy đã tìm thấy em, đã khám phá ra em mà không lường trước được sự quý giá vô ngần. Anh là thằng mù đứng trước một kho tàng vô giá

(Còn nữa)

# Chính Luận

In tại nhà in riêng CHÍNH-LUẬN 82-86 Lê-Lai — Sàigòn
Giám-Đốc Trị Sự LÊ TÂM VIỆT — Quản Lý ĐỖ-VĂN NGUYỆN
Ngân phiếu đề tên ông ĐỖ-VĂN-NGUYỆN


# NGHIỆP ĐOÀN XÍCH LÔ MÁY... VỠ TOANG

## vì những cuộc tranh chấp quyết liệt liên tiếp

★ Hai phe lãnh đạo và cán bộ tố cáo nhau là... côn đồ

- Ông Chủ Tịch Tổng Liên Đoàn Lao Công Việt Nam cũng bị tố cáo luôn.
- Sáng 19-2: vài chục công nhân Xích Lô Máy của T. T. K. Minh biểu tình đòi mở cửa văn phòng NĐ

THANH-THƯƠNG-HOÀNG

SÀIGÒN.— Một cuộc tranh chấp về «Văn phòng Nghiệp đoàn Công Nhân Xích Lô Máy» đã xảy ra vào sáng ngày 19-4-65 tại Trụ Sở Tổng Liên Đoàn Lao Công. Người ta thấy các cửa vào Trụ Sở đều được đóng lại và phía trong có nhiều anh em công nhân xích lô máy «trấn giữ». Còn phía ngoài lề đường trước cửa trụ sở là các Cảnh sát Quốc Gia cầm súng đứng dàn hàng dài để giữ gìn an ninh trật tự. Và ở phía bên kia đường — góc đường Bùi thị Xuân — Lê văn Duyệt — có một số anh em công nhân xích lô khác với vài tấm biểu ngữ, định tiến vào trụ sở TLĐLCVN nhưng bị Cảnh sát quốc gia chặn lại. Chúng tôi đã tới tiếp xúc với cả hai bên: một bên đóng cửa văn phòng Nghiệp đoàn và một bên đòi mở cửa văn phòng nghiệp đoàn, được biết nguyên do nội vụ như sau:

### Phe trấn giữ văn phòng nghiệp đoàn

Tiếp xúc với một vài anh em công nhân xích lô máy đứng phía trong hàng rào Trụ sở TLĐLCVN chúng tôi được biết: sở dĩ anh em phải tạm ngưng các cuộc sinh hoạt hằng ngày của văn phòng Nghiệp Đoàn Xích Lô Máy là để tránh những sự hành hung của tay chân bộ hạ ông Đoàn quang Minh (Thư ký Nghiệp đoàn), như trong ngày 17-4-65, ông Minh đã cho tay chân là các ông Đầu Long, Trần văn Paul, Lê văn Hửu, Cao ngọc Ẩn đánh đập ông Nguyễn hữu Thành chủ chiếc xe Lambretta 3 bánh số EC 3524 và một số anh em khác. Sở dĩ có những sự hành hung này, theo anh em cho biết, là để ông Minh trả thù những người đã ký tên thưa ông Minh lợi dụng nghiệp đoàn để làm chánh trị, theo từng công nhân, dọa tài bè phái chia rẽ nội bộ. (Vẫn theo sự phanh phui của những anh em này thì ông Minh đã tự ý vào «phong trào dân tộc tự quyết bảo vệ hòa bình» và bị chính quyền bắt giữ (từ ngày 1-3 tới 9-3 mới được thả)

### Tố cáo ông Minh lạm dụng quỹ nghiệp đoàn

Ngoài ra anh em còn cho biết ô. Minh đã lạm dụng quỹ nghiệp đoàn tiêu pha bừa bãi mà không báo cáo rành rẽ cho anh em biết. Và ông Minh đã bắt anh em mua xe Lambretta trả góp mỗi ngày 145 đồng thay vì chỉ phải trả 100 đồng cho hãng. Còn tiền bảo kê chỉ đóng có 4 đồng 3 thì ông Minh lại bắt anh em đóng 7 đồng mỗi ngày.

Do hưởng sự việc đó ông Trần quốc Bửu đã giải quyết bằng cách tạm ngưng các sinh hoạt hằng ngày của văn phòng Nghiệp đoàn tới khi bầu lại ban lãnh đạo Nghiệp đoàn mới. Và anh em cũng cho biết thêm là đã có 20 phân bộ trong số 37 phân bộ Nghiệp đoàn Công nhân Xích lô Máy hưởng ứng việc này và Liên Đoàn vận tải cũng như Liên Hiệp Nghiệp đoàn Đô thành đã khai trừ ông Minh.

### Phe đòi mở cửa Văn phòng nghiệp đoàn

Cũng trong dịp này, chúng tôi đã tiếp xúc với anh em ở phe «đòi mở cửa văn phòng nghiệp đoàn» được ông Cao Ngọc Ẩn, cán bộ Văn phòng Nghiệp đoàn cho biết chính các ông bị hành hung, chứng cớ là anh Lê văn Hửu bị đánh còn mang vết thương nơi tay. Ông

E xem tiếp trang 6

---

Tổng-thống Côte d'Ivoire tuyên bố với Phó Thủ-tướng VNCH

# PHI-CHÂU LUÔN LUÔN SÁT CÁNH CẠNH VIỆT-NAM CÔNG-HÒA

★ Tổng-Thống còn nhấn mạnh hiểm họa đang đe dọa nền hòa bình thế giới do Trung-Cộng gây ra

ABIDJAN (AFP).— 17-4 Tối thứ Sáu, trong một cuộc hội đàm lâu 1 tiếng đồng hồ với phó Thủ Tướng Trần văn Tuyên, Tổng Thống Houphouet Boigny xứ Côte d'Ivoire (Phi Châu) đã tuyên bố rằng: «Quý vị đã đẩy một cánh cửa đã mở sẵn vì Phi Châu bao giờ cũng đứng bên cạnh Việt Nam Cộng Hòa». Trong cuộc hội đàm này, Phó Thủ tướng Trần văn Tuyên đã chuyển đạt tới Tổng thống Côte d'Ivoire một thông điệp của Chánh phủ và nhân dân Việt Nam, đồng thời đã trình bày cho Tổng thống biết rõ những điểm chính trong chính sách của Chánh phủ Việt Nam Cộng Hòa.

Đáp từ, Tổng Thống Côte d'Ivoire đã tuyên bố: «Tôi rất cảm kích về bức thông điệp của Chánh phủ Việt Nam. Chính sách của chúng tôi dựa trên những nguyên tắc rất giản dị, là muốn cho các quốc gia khác được hưởng những gì mà chúng tôi mong muốn được hưởng, đó là nền tự do và hòa bình. Đối với chúng tôi, những nguyên tắc đó dựa trên căn bản tình thương và lý trí, và qua những tắc ấy, chúng tôi mong tìm thấy một tình huynh đệ thực sự ngày càng mở rộng thêm». Tổng thống Houphouet Boigny nói tiếp: «Như vậy, nếu quý vị tới xứ sở chúng tôi để chuyển đạt tình thân hữu thì chúng tôi rất thông cảm với quý vị vì chúng tôi cũng tranh đấu cho những lý tưởng tương tự. Hiểm họa hiện đang ở trước cửa nhà quý vị song hiểm họa này cũng đang bao trùm toàn thế thế giới».

Đề cập đến vụ mưu sát Tổng thống Diori Hamani của xứ Nigeria hôm 13-4 vừa qua, Tổng thống Côte d'Ivoire tuyên bố rằng: «Đó là hành động dã man lần đầu tiên xảy ra ở Phi Châu. Chúng tôi biết rõ lực lượng mà Trung cộng dùng để tìm cách tròng ảnh độc tài của họ trên thế giới và Phi Châu. Nhưng nếu Trung cộng vẫn ngoan cố theo con đường bạo tàn đó thì sớm muộn gì tất cả các dân tộc trên thế giới cũng sẽ biểu tỏ và Thượng Đế sẽ trừng phạt bọn bạo tàn».

Sau khi nhấn mạnh một lần nữa

A xem tiếp trang 6

---

Phó T T VNCH tuyên bố:

## Không tin Nga, TC CAN THIỆP QUÂN SỰ vào cuộc khủng hoảng VN

DAKAR 18-4 (Reuter).— Phái đoàn thiện chí VNCH do Phó Thủ tướng Trần văn Tuyên hướng dẫn đến đây để thảo luận với các viên chức Senegal.

Phó Thủ tướng tuyên bố với các ký giả ông không tin là Trung cộng và Nga dự định can thiệp quân sự vào cuộc khủng hoảng VN.

Ông Tuyên sẽ sang Casablanca vào thứ năm sau khi trình bày lập trường của chánh phủ VNCH về cuộc khủng hoảng ở VN. (ĐT)

---

## QUỐC TRƯỞNG V.N.C.H. gửi Điện văn chúc mừng Quốc Vương Ai Lao

SÀIGÒN.— Quốc Trưởng Phan khắc Sửu vừa gửi cho Quốc Vương Ai Lao Sri Savang Vatthana bức điện văn chúc mừng như sau:

«Nhân dịp Tết Nguyên Đán Ai Lao, tôi hân hoan gửi đến Quốc Vương những lời chúc mừng nồng nhiệt. Nhân dân Việt Nam và tôi chân thành cầu chúc cho Quốc Vương được hạnh phúc và nhân dân Ai Lao được thịnh vượng».

---

Điệp văn Phục-sinh của Đức Giáo Hoàng Phao lô VI

# KÊU GỌI CÁC DÂN TỘC thôi dùng võ lực

để giải quyết những cuộc tranh chấp

- Ngài khuyên nhân loại nên giải quyết bằng ánh sáng của cuộc thương thuyết hợp lý làm lắng dịu chiến tranh và du kích chiến.

*TÒA THÁNH VATICAN 18. 4 — Trong điệp văn Phục sinh, Đức Giáo Hoàng phát biểu ý kiến rằng nếu thế giới thực thi quan niệm tích cực và lạc quan mà sự huyền bí Phục Sinh đem lại thì xã hội sẽ được ủy lạo và canh tân.*

Ngài nói: «Mong sao đến ngày những cuộc tranh chấp giữa các dân tộc sẽ không còn phải giải quyết bằng võ lực nhưng bằng ánh sáng của cuộc thương thuyết hợp lý làm lắng dịu mọi chiến tranh và du kích chiến và có lại một sự cộng tác kiến tạo thân ái.

«Mong sao, nhân danh Chúa Phục Sinh và theo tinh thần Chúa, đến ngày con người bỏ những ý thức hệ căn cứ vào sự sai lầm vì người

X xem tiếp trang 6

---

## Võ lâm cao thủ Lý-Lệ-Hoa đang đá

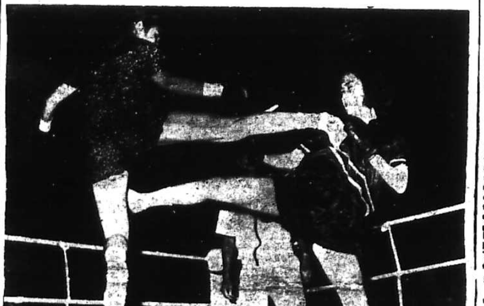

*Gần đây Tổng Cuộc Quyền thuật Việt Nam thường có thói quen đưa nữ võ sĩ lên đài để câu khách. Trong đêm quyền thuật tối 18-4 Tổng cuộc đã chọn được 1 cặp nữ võ sĩ tương đối «nhìn được» nhất từ trước tới nay. Đó là hai cô Lý Lệ Hoa (mặc áo da báo) và Kim Huê (mặc áo đen sọc trắng).*

*HÌNH TRÊN: Cô Lý Lệ Hoa (không phải L.L.H của màn bạc Tàu) đang tung một ngọn «phá thạch cước» vào ngực địch thủ. Kết quả kỹ thuật cô Lý Lệ Hoa thắng điểm. Ghi chú: Nếu ngực cô Kim Huê không dầy công phu tập luyện thì có thể bị bể vì cú đá ác liệt của đối phương.* (T.H)

---

# Tin vắn cuối tuần

SÀIGÒN.— Dưới đây là những tin quan trọng cuối tuần trong ngày nhật báo Chính Luận nghỉ, thu ngắn.

— Lúc 15 giờ 07, phi cơ của ta đã thả xuống vùng Đồng Hới tám thùng gồm 320.000 tờ truyền đơn. Các truyền đơn trên gồm 3 loại: thứ nhất là bản thông cáo của Chính phủ VNCH về lời tuyên bố của Tổng Thống Johnson ở Baltimore. Loại 2 nhằm khuyến cáo đồng bào miền Bắc hãy tránh xa những cơ điểm quân sự kỹ nghệ và các trục giao thông trọng yếu của V.C đồng thời đoan chắc việc phi cơ ta tránh gây mọi sự thiệt hại cho đồng bào miền Bắc. Loại thứ 3 tố cáo các hành động xâm lấn và tội ác của VC và xác nhận cuộc oanh tạc sẽ chấm dứt ngay sau khi VC ngưng hết các hành động giết chóc và xâm lược.

— Bộ Tổng Tư Lệnh đã ban hành huấn thị quy định các điều kiện căn bản áp dụng cho quân nhân trừ bị tại ngũ kể cả quân nhân trừ bị tại gia tái ngũ gia nhập ngạch hiện dịch và thời hạn phục vụ cùng các quyền lợi của các đương sự. Bộ Quân Lực dành nhiều quyền lợi cho các đương sự.

— Nội trong ngày 15-4, tại tiểu khu Bình Định, ta đã hạ 81 Việt Cộng tại trận tịch thu 1 đại bác. 1 đại liên và nhiều vũ khí khác của địch.

— Trong hai ngày 15 và 16-4, trên 2000 đồng bào các tỉnh Kiến Hòa, Gia định, và Phước Tuy đã họp mít tinh hoan nghênh chiến thắng của quân đội và lên án tội

T xem tiếp trang 6

---

## PHÁI ĐOÀN PHI-L.-TÂN CHUYÊN VỀ Y TẾ TÂM LÝ CHIẾN ĐÃ TỚI SÀIGÒN

SÀIGÒN.— Như chúng tôi đã loan tin trong số báo trước, chiều qua, 17-4-65, một phái đoàn chí nguyện y tế và công dân vụ thứ nhì của Phi luật Tân đã tới phi trường Tân sơn Nhứt. Phái đoàn đã được ông Đại sứ Phi luật Tân tại VN, ông Vinh Thọ, Tổng thư ký đại diện Tổng trưởng ngoại giao, Thiếu Tướng Bùi hữu Nhơn, chủ tịch Ủy Ban điều hành quốc tế quân viện của Bộ Tổng Tư Lệnh Quân Lực VNCH và đại diện các bộ Y Tế, Thông Tin Tâm Lý Chiến tiếp đón.

Đoàn chí nguyện II này gồm 34 người (trong đó có 6 nữ quân nhân cấp bậc cho nhất là đại úy) chia ra 14 sĩ quan công dân vụ, 3 đoàn Y tế mỗi đoàn 5 người và 5 nhân viên phòng bị.

---

Tỉnh Trưởng Kiên Giang

## LÀM LỄ CƯỚI CHO 2 CÁN BỘ VIỆT CỘNG ĐÃ VỀ QUI CHÁNH

RẠCH GIÁ.— Hồi 6 giờ chiều ngày 16-4 vừa qua, dưới sự bảo trợ của Trung tá Tỉnh trưởng Kiên-Giang, Ty Chiêu Hồi đã tổ chức lễ thành hôn cho 2 nam nữ cán bộ Việt cộng quy chánh.

Người chồng tên Nguyễn văn Hiền 28t, nguyên Trung đội trưởng Du kích V.C, quy chánh ngày 20-7-64, mang theo về nạp 4 khẩu súng trường Nga. Còn người vợ tên là Dương Thị Mai, nguyên nữ cán bộ Y tế Việt Cộng.

Hiện diện trong buổi lễ thành hôn có ông Chánh Án Tòa Hòa Giải Rộng quyền và một số đông đại diện

O xem tiếp trang 6

---

«Chiến tranh» giữa kỹ sư Điện Lực và TTCC tiếp diễn

# Các kỹ sư «Nội Hóa» BỊ KỸ SƯ «NGOẠI HÓA» BÔI NHỌ

- Hội Ái hữu cựu Sinh viên Công Chánh nêu 3 đòi hỏi với ông Tổng Trưởng Công Chánh
- Ông Bùi văn Lê cải chánh: ông có văn bằng đàng hoàng.

HOÀNG-NGỌC-OANH

SÀIGÒN.— Sau một lần bị «kẹt» phải hoãn cuộc họp báo, hồi 16 giờ chiều ngày 17-4-65 tại Hội trường Cao Đẳng Công chánh 40 kỹ sư thuộc Điện Lực V.N đã mở cuộc họp báo dưới sự chủ tọa của 3 kỹ sư đại diện 3 ngành điện: Tổng vụ khai thác nghiên cứu dự án và biến điện Sông Pha.

### Cuộc họp báo của Hội A.H.C.S.V.C.C

Mở đầu, một giáo sư của trường Cao Đẳng Công Chánh xác nhận cuộc họp báo này là của Hội Ái Hữu Cựu Sinh Viên Công Chánh tổ chức. Tiếp theo, kỹ sư Nguyễn Ngọc Cương thuyết trình về cuộc tranh đấu của 40 kỹ sư Điện Lực VN và những diễn biến của nội vụ từ ngày 1-4-65 tới nay (mà Chính Luận đã tường thuật đầy đủ trong những số báo trước).

### Kỹ sư «nội hóa» tôi?

Trong dịp này kỹ sư Cương đã cho biết: các phần tử du học ngoại quốc có quan niệm là các kỹ sư tốt nghiệp ở V.N. chỉ có thể dùng ở cấp thừa hành. Do đó, họ công khai, phát động phong trào bôi nhọ kỹ sư tốt nghiệp trường Cao Đẳng Phú Thọ và thay nhau nắm giữ các địa vị then chốt rồi đưa chân tay bè con vào làm cây cảnh».

Sau khi kỹ sư Cương thuyết trình xong, tới phần báo chí đặt câu hỏi.

### 3 điều đòi hỏi

Trả lời câu hỏi của một ký giả về giới hạn của cuộc tranh chấp, chủ tọa đoàn cho biết «chúng tôi đã có quyết định đình công, nhưng vì nghĩ rằng, nếu làm như vậy người chịu ảnh hưởng trực tiếp lại là dân chúng nên chúng tôi chưa hành động. Và đứng trước hành động thiếu dân chủ của ông Tổng Trưởng Công Chánh chúng tôi đòi:

1 — Hủy bỏ sắc lệnh thuyên chuyển ông Nguyễn văn Cư

2) Hủy bỏ sắc lệnh cách chức ông Dương kích Nhưỡng

Đ xem tiếp trang 6

---

Mặc dù đã có thông cáo

## NẠN VÉ SỐ CHỢ ĐEN càng gia tăng

nhiều sạp không bày bán

SÀIGÒN.— Mới đây, Tòa Đô Chánh đã ra Thông cáo nhắc nhở những người bán vé số phải bày vé số ở trên sạp và phải bán đúng giá 10 đồng, đồng thời nhắc nhở dân chúng không nên mua vé số quá giá... Nhưng «biện pháp» này chẳng những không có kết quả mà trái lại, nạn vé số chợ đen càng tăng lên một cách trầm trọng. Trong những ngày 17, 18-4. Người ta thấy những sạp bán vé số trên các đường N. Huệ, Lê Lợi, Tổng đốc Phương và nhiều đường phố trong Đô Thành SG. Cholon không có bày lấy một tấm vé số. Hỏi thì được người bán vé số trả lời vì cảnh sát tịch thu nhiều quá, nên họ không buôn nữa! Nhưng nếu là khách quen, họ bảo đưa tiền trước, (lẽ tất nhiên là 11 đồng 1 tấm) rồi vẫy một người đàn bà hoặc một em bé đứng gần đấy lấy vé trao cho khách. Không biết nhà hữu trách đã nghĩ ra biện pháp nào khác hiệu quả hơn chưa? (SS)

---

# NHẬT KÝ

## «Một số» Cụ chủ báo

▶ NGUYỄN VĂN LÀNH

CÁI việc anh em Chính Luận hằng ngày ra tám trang, nếu được phần lớn các bạn ký giả trong nghề vì tại ngó ý khuyến khích thì trái lại đã làm cho «một số» các cụ chủ báo bỗng dưng thấy ray rứt lạ thường. Ngoài cái việc «dãy cây» cho cụ Chủ tịch Tam Mộc viết thư «gởi» thiếu tướng tổng trưởng Tâm lý chiến và viết thư đòi chủ nhiệm báo Chính Luận mỗi ngày phải ăn lời thêm của mỗi bạn đọc Chính Luận một ti. «một số» các cụ chủ báo lại còn (theo tin đồn trong làng báo) sửa soạn làm một việc chưa hề có trong cuộc đời của các cụ xu...ố...ng...xuống...dư...ư...ơ...ơ... ờ...ơng... đường!

Tin nghe đã giật gân chưa!

Nhưng mà xin bạn đọc Chính Luận chớ vội... đau tim! Các cụ chủ báo (xin nhớ rõ là «một số» thôi nhe, đừng danh từ của cụ chủ tịch Tam Mộc đó mà) không xuống đường để phát biểu một ý kiến chính trị nào đó như sinh viên, thanh niên tăng ni, Phật tử, vẫn thường xuống đường trong giai đoạn gay go nhất của lịch sử nước ta, nhưng mà xuống đường để «tranh đấu» (ấy lại xin quý vị độc giả nào yếu tim hay sợ những danh từ «lớn», đừng có sợ quá mà ngất đi với những khẩu hiệu viết rõ bằng chữ đỏ trên vải trắng:

— Đòi Chính Luận phải mọc tiền độc giả Chính Luận mỗi ngày thêm 20.000 tỉ nữa!

— Hai mươi sáu lần 20.000 tỉ là nửa triệu 20.000 tỉ một tháng. Mười hai lần 520.000 tỉ vị chi là 6

H xem tiếp trang 6

---

TIN MIỀN BẮC

## Cô đào cải lương (đoàn Nam Hồng) làm «nghề» rửa bát

★ VƯƠNG ĐẠO

*THEO đuôi chính sách thủ tiêu gia đình, Việt gian Cộng sản bắt người dân miền Bắc phải tới ăn uống tại các «nhà ăn tập thể» của đảng cộng sản, để cho công an dễ kiểm soát và con người khỏi bị những bữa cơm ấm cúng đông gia đình kéo về nếp sống «tiểu tư sản». Tại hội nghị ba điểm cao của nghành ăn uống» chính tên Thủ Tướng Việt gian Phạm văn Đồng đã phải thú nhận «Hiện nay ta phải tính toán thế nào để bảo đảm tính chất khoa học của bữa ăn trong điều kiện nước ta còn nghèo. Và bữa ăn đó là bữa ăn tập thể và phương hướng của chúng ta là phát triển những nhà ăn tập thể»*

Nhưng, những cái gì đi ngược với bản chất thiên nhiên của con người thì vẫn thường bị người dân chống đối và tìm đủ mọi cách để phá vỡ cái lề lối «cho dân ăn như nuôi một đàn lợn» của bọn Việt gian cộng sản. Hơn thế nữa, bọn cán bộ Cộng sản ở các nhà ăn lại còn ăn bớt ăn xén, làm cho tên văn nô Xuân Toàn phải thú nhận như sau, trong bài năm cột «Ba điểm cao trong bữa cơm tập thể» đăng tin báo Lao động (51 Hàng Bè — Hà Nội — cơ quan của tổng công đoàn Việt Gian) số 1488 ra ngày 25-265. «...cơm thì khô cứng thức ăn không ngon, thái độ phục vụ không tốt.

Người ăn chẳng thỏa mãn với mức ăn thực tế của nhà văn và chẳng có cảm tình gì với người phục vụ» (cột 4).

Có một điều đáng chú ý là bọn Việt gian Cộng sản bắt toàn thanh niên nam nữ con nhà tử tế phải làm những công việc «tôi đòi», trong nhà ăn cho chúng như hầu bạn, dọn ăn, rửa bát đĩa, quét dọn.

Chính tên văn nô Xuân Toàn cũng đã viết trong bài nói trên như sau:

«Phần lớn anh chị em phục vụ ở nhà ăn tập thể là thanh niên. Đã là thanh niên thì bao giờ cũng có

B xem tiếp trang 6

---

**thể thao**

Tổng Trưởng Thanh Niên Thể Thao khai mạc

## Đại Hội Thể Thao Quận lỵ Hốc Môn

GIA ĐỊNH.— Hồi 9 giờ sáng 17-4-65, ông Nguyễn tấn Hồng, Tổng trưởng Thanh niên và Thể thao đã đến quận lỵ Hốc Môn chủ tọa buổi lễ khai mạc ngày Đại hội Thể thao tại quận này.

Mở đầu Đại hội là một cuộc đua xe đạp băng đồng do Tổng Cuộc Xe đạp Việt Nam đảm trách, đường dài 62 cây số, chạy 4 vòng. Giải thưởng gồm 1 cúp bạc và tiền 10.000đ.

K xem tiếp trang 6

---

# từ quê ra tỉnh

### ĐỨC PHẬT XUẤT HIỆN Ở VĨNH BÌNH

VĨNH BÌNH.— Khoảng một tuần nay, tại tỉnh Trà Vinh, bỗng có tin đồn. Phật xuất hiện trên một ngọn sao to cạnh sơ Bà Om. Theo tin đồn thì trên 1 nhánh cây sao độ 20 thước bỗng nhiên xuất hiện 1 tượng phật to bằng bắp tay. Và đêm đêm có ánh sáng huyền diệu tỏ ra ở phía dưới nơi phát hiện. Tiếng đồn chuyền đi nên hằng ngày có cả ngàn người kéo đến chiêm ngưỡng, lạy phật, làm cúng quả hoặc thỉnh nước về trị bệnh. Nhưng có người tới xem thuật lại rằng đó là một nhánh cây khô to bằng cườm tay thôi mà không có vẻ gì là mượn tượng phật cả. Vậy phải đợi Viện Hóa Đạo xác nhận hay không, mới có thể nói quyết được. (Q H)

### MƯU TOAN KHỦNG BỐ, 4 VIỆT CỘNG TAN XÁC

BÌNH DƯƠNG.— Khoảng 9 giờ 45 tối 15-4, có 4 tên Việt Cộng giả khách nhàn du đi qua cơ quan an ninh ở quốc bộ 13 thuộc tỉnh Bình Dương, dùng súng bắn lính gác trọng thương, rồi chúng ôm chất nổ chạy vào trong đồn toan phá hoại. Nhưng nhân viên trong đồn bắn chết 4 tên kịp thời; Trong khi đó số chất nổ do bọn nọ mang theo cũng phát nổ khiến bọn nọ tan xác; một tiền cơ quan cũng bị hư nhẹ và gây cho 8 người khác bị thương (T. Hòa)

### NHIỀU KHÓA SINH CẢNH SÁT BỊ TRÚNG ĐỘC NẶNG

BIÊN HÒA.— Chiều 17-4, sau khi dùng cơm xong, đến đêm thì có nhiều khóa sinh C3QG thụ huấn ở Tam Hiệp Quận Đức Tu Biên Hòa, kêu đau bụng rồi ói mửa và tiêu chảy đến tái cả người. Các nạn nhân được Phòng Y tế của cơ quan săn sóc, riêng có 4 khóa sinh có phần nặng hơn được đưa vào Bịnh viện Biên Hòa cứu cấp. Hiện chưa rõ đây là một vụ ngộ độc hay bị đầu độc. Nhà chức trách sở tại đang tiến hành cuộc điều tra (P.V)

### ĐẠI BỐ THANH NIÊN TRỐN QUÂN DỊCH

SÀIGÒN.— Đêm 17 rạng 18-4 nhà chức trách Đô Thành mở cuộc khám xét nhiều đường trong Đô Thành, để lùng bắt thanh niên trốn quân dịch. Kết quả: cả trăm thanh niên bị bắt và được gửi qua Quân Vụ Thị Trấn để lập thủ tục nhập ngũ.

— Cũng đêm nói trên, nhà chức trách mở cuộc khám xét tờ khai gia đình tại nhiều nơi trong Đô Thành. Kết quả: 80 người vừa đàn ông, đàn bà cư trú bất hợp pháp bị bắt về bót để điều tra lý lịch. (C.C)

### 1 HỌC SINH BỊ DU ĐÃNG ĐÂM LÒI RUỘT

GIA ĐỊNH.— Khoảng 11 giờ đêm 17-4, cậu Kiên quang Tường (21 tuổi, học sinh trường Hồ ngọc Cẩn, nhà ở đường Võ Tánh, Phú Nhuận) đang ngồi uống cà phê với người bạn tại quán ở gần nhà, bỗng có 1 thanh niên từ ngoài xông vào dùng dao đâm cậu Tường loạn xạ. Cậu Tường bị đâm lòi ruột, ngã quỵ trên vũng máu. Hung thủ thừa lúc lộn xộn trốn mất. (D.L)

### CŨNG KẺ «LỠ BƯỚC» MÀ NỠ TỐNG TIỀN NHAU

SÀIGÒN.— Hôm 17-4, cô Lê thị K. A. (28t, gái điếm) bị nhà chức trách bắt giam vào Viện Hoa Liễu ở đường Ngô thời Nhiệm, để khám bịnh. Tại đây, cô H. được nhốt chung phòng với 3 cô gái khác tên là Nguyễn thị Ng (22t), Nguyễn thị L (34) và Nguyễn thị M (27); nhưng không ngờ cô đang ở giữa vòng «kiềm tỏa» của nhà hữu trách 3 cô gái «ma cũ» vẫn ngang nhiên đe dọa với nhau đánh đập cô A và dùng dao uy hiếp bắt nộp tiền. Cô A tri hô lên. Cảnh sát xông vào can thiệp và bắt 3 cô gái «hai lần bất lương» kia về bót để chờ ngày giải tòa. (S.S)

### EM NGHỊCH SÚNG, CHỊ TRỌNG THƯƠNG

GIA ĐỊNH.— Khoảng 11 giờ 45 trưa 18-4 thừa lúc nhà vắng người cậu Trần văn Ch. (16 tuổi con 1 Sĩ quan Không quân ấp Bác Ái 1 đường Lê văn Duyệt Gia định) đã lén mở tủ lấy khẩu Colt 11,45 của cha ra nghịch, chẳng may làm súng nổ. Cô Trần thị L Ph. (18 tuổi, chị cậu Ph.), từ nhà sau đi lên rủi bị đạn bay trúng cổ, ngã gục tại chỗ. Cô Ph. Người nhà chở vào Bịnh viện. Nguyễn văn Học cứu cấp. (P. V)

### VÌ CON CHÓ, MỘT THIẾU NỮ TỬ NẠN

TÂY NINH.— Trưa 16-4, cô Lê thị V. (14t, ở xã hội Lộc Hưng Tây Ninh) như thường lệ, cỡi xe gắn máy đi chợ mua đồ; khi trở về cách nhà độ 2 cây số, thình lình có một con chó chạy qua lộ. Cô V lách trách vào lề, rủi đâm phải trụ xi măng, khiến xe bị bẹp nát và cô V. ngã vỡ sọ chết tại trớ. (T.Tâm)

### ĐÁNH BẠC BỊ BẮT CÒN MUỐN LÀM BÀNH

SÀIGÒN.— Lúc 10 giờ đêm 17-4, nhân viên cảnh sát, có bắt được một sòng bài cào ăn thua khá lớn ở đường Mạc đĩnh Chi Bà Vũ thị M. (34 tuổi, chủ nhà) và 5 con bạc bị bắt về bót. Tại đây, hai tay chơi Hoàng văn H. (25 tuổi) và Nguyễn đức Q. (20 tuổi) tự xưng là người nhà một ông lớn và bảo cảnh sát phải thả bớt cả bọn ra. Nhưng nhà chức trách vẫn câu lưu cả bọn để chờ ngày giải tòa.

— Cũng đêm nói trên, nhà chức trách còn bắt được 2 sòng bạc khác ở đường Hồng Thập Tự và Phát Diệm. Có 9 người bị bắt. (S.S)

### KIẾN HÒA: XÂY CẤT CƯ XÁ CHO GIỚI LAO ĐỘNG

TRÚC GIANG (VTX).— Ty Kiến Thiết Kiến Hòa, sáng ngày 16-4 đã cho khởi công xây cất một cư xá bình dân tại đường Gia Long — Ngô Tùng Châu thị xã Trúc Giang, dành cho đồng bào lao động đông con. Theo đồ án, cư xá này gồm có 26 căn phố lầu, mỗi căn rộng 4 thước, sâu 15 thước, bằng bê tông cốt sắt. Kinh phí chung 3 triệu đồng. Mỗi gia đình đồng bào lao động đông con được quyền mua một căn, bằng cách trả góp. Mục đích công tác này là hữu sản hóa đồng bào lao động nghèo.

### TIN TRỘM CƯỚP

SÀIGÒN.— Lúc 9 giờ tối 17-4, cô Nguyễn thị Lan (20 tuổi, ở đường Lê văn Duyệt) đi thăm người bà con về gần tới nhà, thì bị Nguyễn văn Đ. (25 tuổi, vô gia cư vô nghề nghiệp) dùng dao uy hiếp đoạt 3000đ Nhưng Đ. bị bắt tại trận. (S.S)

### BẮT GẶP CHỒNG DẪN TÌNH NHÂN ĐI CHƠI, VỢ NỔI NÓNG

SÀIGÒN.— Lúc 9 giờ sáng 18-4, một vụ đánh ghen sôi nổi đã xảy ra tại góc đường Lê Lợi Pasteur. Theo người hiểu chuyện cho biết: ông Nguyễn văn Đ. (48t, thương gia ở đường Nguyễn công Trứ) có vợ là bà Nguyễn thị B.T (40t) và đã được 7 người con. Cách đây vài tháng, ông Đ. thường bỏ nhà đi chơi đêm luôn. Cách đây vài tháng, ông Đ. thường bỏ nhà đi chơi đêm luôn. Sanh nghi, bà T dọ hỏi thì mới hay chồng bà có bắt bồ với một cô gái trẻ đẹp và hai người thường dẫn nhau đi xi nê luôn. Sáng ngày nói trên, ông Đ. bảo vợ là đi thăm người bạn, rồi dẫn tình nhân đi xi nê. Nhưng không ngờ có vợ theo rồi, và khi tới góc đường nói trên thì bà T thấy người yêu của chồng đã đứng đợi tại đó. Máu ghen nổi lên bà T xông lại túm đánh tình địch đến rách cả quần áo, khiến cô gái nọ trần truồng như nhộng. Nhờ người đi đường xông vào can giải nên cô gái nọ nhảy lên xe chạy mất. Nghe đâu, cô gái trẻ đẹp này là một vũ nữ có tên tuổi ở đường Tự Do. (S.S)

### SỞ TRINH THÁM LEFORT CẢI CHÍNH KHÔNG LƯỜNG GẠT

SÀIGÒN.— Trong số báo ra ngày 16-4, chúng tôi có loan 1 tin của thông tín viên SS như sau: Theo tin hành lang tòa án thì ông Nguyễn văn Ngh. (41 tuổi, ở đường Lục Tỉnh) đã đệ đơn tại Biện lý cuộc thưa một hãng trinh thám tư ở đường Hai Bà Trưng đã nhận của ông này một số tiền là 10 ngàn đồng, để điều tra một vụ trong thời gian 3 tháng phải cho biết kết quả. Nhưng đến nay đã 6 tháng mà vẫn không có được một tin tức gì nên ông đến hãng nói trên đòi lại tiền thì sở này không chịu trả. Nay hãng trinh thám tư Lefort gởi thư tới tòa báo cho biết: Hôm 5-10-64, hãng có nhận điều tra cho ông Ngh. Một việc khi tới ngày 25-11-64, thì cuộc điều tra đã gần có kết quả nên hãng có yêu cầu ông Ngh. đóng 6360 đồng, nhưng nhắn mãi mà vẫn không thấy ông Ngh. lại. Và nhiều lần hãng có liên lạc với ông Ngh. bằng điện thoại nhưng đều được trả lời là ông ấy không có mặt.

### BẮT ĐƯỢC 1 XE CHỞ HÀNG LẬU THUẾ

SÀIGÒN.— Chiều vừa qua, nhân viên cảnh sát tuần tiễu trên đường Trịnh minh Thế, có chận xét một chiếc xe vận tải của hãng P.T bắt gặp trên xe và chở nhiều hàng lậu thuế như: Phấn, son, bột ngọt v.v trị giá trên 200.000. Chiếc xe chở hàng hóa nói trên bị đưa về bót lập biên bản và nói đến Nha quan thuế đã nhà chức trách mở cuộc điều tra. Nghe đâu người chủ số hàng nói trên bị phạt 100.000 đồng.

— Hôm vừa qua, một chiếc công xa của Lữ đoàn danh dự vào kho chứa hàng hóa chưa khai thuế, chở một số hàng trên 2 triệu bạc ra tới cổng thì bị nhân viên hữu trách chận bắt được. Chiếc xe chở hàng nói trên bị nhà chức trách tạm giữ và có nhiều người dính líu trong vụ tổ chức tuồn thuế số hàng hóa nói trên cũng bị mời để thẩm vấn. Cuộc điều tra đang tiến hành. (C.C)

### CƯỚP CỦA HIẾP NGƯỜI RỒI GIẾT CHẾT THẢ TRÔI SÔNG

ĐỊNH TƯỜNG.— Nhà chức trách xã Kiến Phước (Gò Công) vừa phát giác vụ án mạng thê thảm mà nạn nhân là con đầu ông Lê văn Đ. nhà thầu cung cấp thực phẩm tại tỉnh lỵ Gò Công là Phan thị Q. (22t). Theo cuộc điều tra thì cô Q đi Vàm Láng đòi tiền trở về tới ấp Đôi Ma thuộc xã nói trên, thì đã hết xe đò mà trời tối nên có ghé vào nhà ngư phủ Nguyễn văn Lạng (44t) xin ngủ nhờ. Thấy cô Q. đầu uốn tóc quăn, lại có nhan sắc và tay đeo vòng vàng nên Lạng tưởng cô có nhiều tiền nên toa rập cùng với 2 người khác giả là Việt cộng bắt cô Q. dẫn đi. Quá sợ cô lột vòng vàng và 4.000 đồng tiền mặt đưa cho Lạng và yêu cầu đừng bắt đi. Nhưng cả 3 vẫn bắt cô này mang xuống xuồng bơi đi, khi đến một khoảng vắng liền ghé xuồng vào bờ và đem cô lên một đám lá rồi thay phiên nhau hãm hiếp. Sau khi thỏa thú tính, bọn nọ đã dùng dao đâm chết cô Q rồi quăng xác xuống sông. Sau khi bị bắt Lạng đã thú nhận tội cướp của giết người như đã kể trên. Ngày 16-4-65 tên sát nhân bị Ty Cảnh sát Gò Công giải đến Biện lý Cuộc Mỹtho và bị tống giam về tội cướng đoạt tiền bạc nữ trang, hãm hiếp và cố sát có dự mưu với 2 tòng phạm kia tên Hồ văn Đặc và Nguyễn văn Vinh hiện tại đào. Nhà chức trách đang truy nã 2 tên này rất gắt. (N.P)

---

## Bác sĩ trực

NGÀY THỨ BA 20-4-1965

B.S Lê-văn-Hai 18, đường Nguyễn-Trãi CHOLON
B.S Lê-ngọc-Diệp 270, đại lộ Minh Mạng CHOLON
B.S Nguyễn-thị-Oanh 49, đường B.S Yersin SAIGON
B.S Nghiêm-thị-Thuần 480, đường Võ-di-Nguy Phú-Nhuận SAIGON

## tin cần biết

### Bộ Tư Pháp mở kỳ thi tuyển 5 chưởng khế

— Một kỳ thi tuyển 5 Chưởng Khế tập sự sẽ được Bộ Tư Pháp tổ chức tại Sàigòn. Ngày, giờ mở kỳ thi sẽ được ấn định sau. Muốn biết thêm chi tiết, xin hỏi: Ở Sàigòn: Bộ Tư Pháp (Nha Nhân Viên và Kế toán) Số 47 đại lộ Thống Nhất. Tòa Thượng Thẩm Sàigòn (Viện Chưởng Lý) Số 131 đường Công Lý. Ở Huế Tòa Thượng Thẩm Huế (Viện Chưởng Lý). Ở các tỉnh: Các Tòa án tỉnh.

## Thông Cáo

### Lưu thông gián đoạn trên cầu Tân An

— Tòa Hành chánh Long An vừa ra thông cáo: kể từ 22 giờ thứ ba 20-4 đến 2 giờ sáng thứ tư 21-4-65, việc lưu thông trên cầu Tân An sẽ tạm gián đoạn, để sửa chữa. (H.Th)

## đoàn thể

### Kết quả cuộc thi vẽ mẫu tem thơ 4-T

— Các mẫu vẽ tem thơ Thanh Thiếu Nông 4-T của Chuẩn úy Nguyễn Uyên, KBC.3168, cô Đào Kim Ngân, 400/40 Lê văn Duyệt và ông Nguyễn văn Minh Hoàng, Liên Gia 9/5 ấp Cá nhà ông Phủ Ngọ, xã Tân Hiệp, Định Tường đã được trúng giải do Hội đồng Giám khảo quyết định trong một cuộc họp vừa qua tại Bộ Cải Tiến Nông Thôn.

## tôn giáo

### Lễ cầu siêu ở VHĐ

— Để tri ân những người đã hy sinh để bảo vệ đất nước và Đạo Pháp, và để phản đối hành động phá hoại Tôn giáo của CS, tối qua 17-4-65, Viện hóa Đạo đã cử hành tại Việt Nam Quốc Tự một buổi lễ cầu siêu cho Phật tử Nguyễn Phan, bị Việt Cộng đấu tố và hạ sát tại Quảng Nam. Một số đông Đại Đức và Phật tử đã tới tham dự buổi lễ này.

Ngoài ra, cũng với tinh thần nêu trên, VHĐ đã cử hành một buổi lễ vào tối 18-4 tại Việt Nam Quốc Tự để cầu an cho Đại Đức Thích Bảo Huệ và các Phật tử bị VC bắt giữ tại Quảng Nam và vùng tân sinh Bình Tây.

Tỉnh Giáo Hội Phật Giáo Khánh Hòa đã tổ chức liên tiếp trong 2 ngày 16 và 17-4-65 nhiều buổi lễ cầu siêu cho Đại Đức Thích Nguyên Từ tự thiêu phản đối Việt Cộng và cầu an cho 17 Phật tử tại các chùa thuộc các Khuôn Hội Phật giáo trong tỉnh.

**chính luận**

DIỄN ĐÀN CHUNG CỦA MỌI NGƯỜI CÓ THIỆN CHÍ

Chủ Nhiệm kiêm Chủ Bút : ĐẶNG-VĂN-SUNG

Thư ký Tòa soạn : TỪ-CHUNG

Tòa soạn 82-86 Lê-Lai — Saigon Điện thoại : 25.528

NĂM THỨ 2 — Số 321 8 Trang Giá 3đ. Thứ Ba 20-4-1965 (Ngày 19 tháng Ba Ất Tỵ)

**Ý KIẾN**

### Quanh vụ Hội chủ báo đòi Chính-Luận phải bán 4 đồng

# Cái loanh quanh luẩn quẩn của ông Chủ-Tịch Hội Chủ Báo

Chẳng có sự tiến bộ nào do tự nhiên mà có như của từ trên trời rơi xuống. Cũng chẳng có sự cải cách—hay nói rộng hơn tức là cuộc cách mạng — nào lại bỗng dưng mà thành tựu chẳng cần nhờ mảy may đến sức người.

Tiến bộ, cải cách và cách mạng chỉ có thể có do mồ hôi, trí óc và máu con người, vật lộn với thiên nhiên, chiến đấu với trở lực — nhất là trở lực phản động muốn duy trì hiện trạng.

Nhật báo Chính Luận loạt mới ra 8 trang không thể gọi là một cuộc cách mạng, cũng không phải là một cải cách lớn mà chỉ có thể gọi được là một cố gắng cầu tiến, một thử thách thay đổi phần nào hiện trạng với khả năng và phương tiện chỉ có hạn.

Dù sao việc Chính Luận ra 8 trang cũng đã được đặt thành vấn đề. Không phải bạn đọc nêu vấn đề, dù mỗi ngày phải bỏ thêm một đồng. Không phải quý vị khách hàng nêu vấn đề, mặc dù vị trí các loại quảng cáo đều được sắp xếp lại. Cũng không phải các bạn ký giả nêu vấn đề là vì Chính Luận ra 8 trang thì các ký giả vốn đang làm cho Chính Luận đã được tăng thù lao, một số ký giả khác tương đương với số cũ, đang thiếu việc hoặc ít việc đã có chỗ làm mới, có chỗ viết thêm và quý vị ký giả đang cộng tác với các báo khác cũng hoan nghênh vì do ở thí nghiệm riêng của Chính Luận mà rút được kết luận chung là nghề báo nước mình có thể vươn lên khỏi khuôn khổ chật hẹp xưa nay. Vấn đề chỉ được Hội Chủ Báo nêu lên—hay nói cho đúng thì là do ông Chủ Tịch *thay mặt* ban Quản Trị và căn cứ theo thắc mắc và lo ngại của *«một số»* chủ báo mà nêu vấn đề lên, như các văn thư mà hôm qua Chính Luận đăng tải đã nói rõ.

Văn thư nói trên đây nhân danh chủ báo về chất vấn chủ báo; lẽ dĩ nhiên người ký giả với tư cách «công nhân làm thuê cho ông chủ» không thể và cũng không có bổn phận phúc đáp — nhất là trong trường hợp Chính Luận, ông Chủ Nhiệm Đặng văn Sung lại đi vắng xa. Tuy nhiên đối với quý vị độc giả và đối với công luận, ký giả Chính Luận thấy có bổn phận phải trình bày ý kiến của mình. Có hai lẽ khiến phải có sự trình bày như vậy.

Thứ nhất trong phạm vi nhật báo Chính Luận, người ký giả không phải chỉ đóng vai làm công thuần túy mà còn đóng vai cộng tác, khi đem sáng kiến và công sức để khai sinh và nuôi dưỡng tờ báo, có quyền đóng góp ý kiến và dự phần quyết định đường lối hoạt động và chương trình quản trị.

Thứ hai, đây không phải là một vấn đề chỉ liên quan tới người bỏ vốn, chỉ liên quan tới ông chủ báo, chỉ liên quan tới việc kiếm sống của người viết báo, mà thật sự đó là vấn đề chung của độc giả và của nền báo chí một nước tự do phải cố gắng để theo kịp người.

Thực ra việc Chính Luận ra 8 trang đã được ngay cả ông Chủ Tịch Hội Báo Chí hoan nghênh. Hai văn thư của ông Chủ Tịch Hội Báo Chí—một gửi Thiếu Tướng Tổng Trưởng Thông Tin Tâm Lý Chiến và một gửi cho ông Chủ Nhiệm Chính Luận—cũng đã luôn luôn nhắc lại rằng việc Chính Luận ra 8 trang là một sự «CẢI TIẾN NGHỀ NGHIỆP», «MỘT CỐ GẮNG RẤT LỚN LAO» mà nhiều báo khác cũng «MUỐN» trong đó lẽ dương nhiên phải có ông Chủ Tịch. Chữ «NHIỀU» mà ông Chủ Tịch dùng trong văn thư cho thấy rất rõ ràng trong làng báo Việt Nam hiện có rất ít ông chủ báo «KHÔNG MUỐN CẢI TIẾN NGHỀ NGHIỆP», nghĩa là rất ít người chống lại việc Chính Luận ra 8 trang. Ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo đã cho biết một điều rất đáng mừng.

Dù vậy, nhân danh là đại diện cho các người khác đã bầu mình lên, ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo lẽ dĩ nhiên phải quên cái «ta» cho nên ông đã nêu bộ hai vấn đề về việc Chính Luận ra 8 trang, đó là vấn đề giấy in và vấn đề giá bán.

Về vấn đề giấy in thì sự việc rõ như ban ngày. Theo thông lệ, mỗi tờ báo lớn (nghĩa là bán được mỗi ngày vào khoảng từ hai mươi tới ba mươi ngàn tờ) thì được chính quyền cấp phiếu mua 60 ram giấy (mỗi ram 500 tờ vị chi là 30.000 tờ). Sau khi Chính Luận ra 8 trang (nghĩa là số trang tăng lên gấp đôi) thì, thể theo lời khẩn cầu vì mục đích cải tiến báo chí, Chính Luận được cấp phiếu mua giấy mỗi ngày 120 ram tức là 60.000 tờ, dù để in 30.000 số báo ngày thường. Trong ngày cuối tuần con số bán thường có phần tăng, nên Chính Luận phải mua thêm giấy của công ty Tín Mai (theo giá chính thức) hoặc là trọn phép Bộ Kinh Tế giống như mấy đồng nghiệp khác in nhiều, mua giấy chợ đen (đắt hơn giá mua bằng phiếu của chính quyền).

Trước đây, lúc mới ra, Chính Luận bán mỗi ngày từ 35 tới trên 40 ngàn số, cho nên phải mua tới một nửa giấy chợ đen. Hồi gần đây và ngay bây giờ, mức bán của Chính Luận coi như được ổn định (thường thường ở mức 20 ngàn) nên Chính Luận chưa bao giờ có cái may mắn được biết —dù chỉ là biết thôi— đến cái *hệ thống tiếp liệu* mà ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo đã giới thiệu trong văn thư công bố hôm qua.

Về vấn đề giấy, ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo còn nêu lời thỉnh cầu Chính Luận giúp kinh nghiệm về hệ thống tiếp liệu giấy, thực ra kinh nghiệm của Chính Luận chỉ là thứ kinh nghiệm đã được viết ra trên sách báo, ai bỏ ra mấy chục đồng là mua được ngay, còn như nếu ông Chủ tịch đòi hỏi ở Chính Luận những loại kinh nghiệm khác thì quả thật còn ai già dặn và từng trải hơn những người mà ông Chủ Tịch cũng biết rõ, từng lăn lộn nhiều v.v... trong khi bọn làm báo Chính Luận thực ra so về tuổi nghề chỉ là bọn «tay mơ», vì vận nước ngửa nghiêng xô đẩy cho nên mới phải liều gan mà tìm, mà viết.

Và lại riêng về vấn đề giấy, ông Chủ Tịch là người có báo trong tay, thiết tưởng ông có thừa phương tiện để nói toạc trước công luận mọi uẩn khúc mà ông Chủ Tịch nghi ngờ rằng có, để công luận cùng nhìn vào có phải là hay biết mấy. Riêng chúng tôi, việc phân khối giấy một cách công bằng, tùy theo nhu cầu thực sự của mỗi báo là điều chúng tôi luôn luôn đòi hỏi chính quyền phải thực hiện.

Về vấn đề giá bán, ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo đã viện dẫn những lý do nào để buộc Chính Luận phải tăng giá bán lên 4 đồng ?

Đứng trên cương vị thương mại của một nhà kinh doanh chỉ vụ thực tại ngân ngủi hoặc của một ông chủ báo chỉ lo cải tiến chương mục gửi ngân hàng thì tất ai chẳng phải nhiệt liệt hoan nghênh đòi hỏi của ông Chủ Tịch.

Nhưng đứng trên cương vị những người làm báo thực sự yêu nghề, sẵn sàng chịu mọi sự rủi ro miễn là thực hiện được cố gắng cải tiến nghề nghiệp — chẳng hạn như ông Chủ Nhiệm Chính Luận sẵn sàng phủi tay cùng dậy và các ký giả Chính Luận sẵn sàng về nhà nằm dài nếu vì báo tuy tăng thêm trang nhưng giá những 3 đồng nên không bán được — thì đòi hỏi tăng giá thêm nữa của ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo quả là khó tuân hành.

Ông Chủ Tịch nhân danh Hội Chủ Báo đã thành thực công nhận rằng việc Chính Luận «ra 8 trang bán 3 đồng» quả là một «CỐ GẮNG RẤT LỚN LAO». Nhưng ông Chủ Tịch công nhận như thế để đòi Chính Luận «PHẢI BÁN LÊN 4 ĐỒNG CHO XỨNG ĐÁNG VỚI NHỮNG NỖ LỰC ẤY» nghĩa là ông Chủ tịch buộc *Chính Luận phải làm giàu chứ không được làm báo !*

Cũng may là ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo không buộc ông Chủ Nhiệm Chính Luận, chẳng những phải tăng giá báo mà còn phải hạ lương nhân viên để cố gắng của Chính Luận đã lớn lại càng lao thêm.

Nói của đáng tội, bạn đọc nên thông cảm cho sự loanh quanh lúng túng của ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo. Chỉ là vì khi phát biểu các ý kiến trên ông Chủ Tịch đã phải quên cá nhân mình, cũng có phen là ký giả, mình cũng lại là độc giả và mình cũng lại là người luôn luôn hô hào cải tiến, cải cách, cách mạng v.v... Ông Chủ Tịch với danh nghĩa Chủ tịch mà chỉ vì quá hăng hái bênh vực *cái thiểu số không muốn cải cách* nhờ ông bênh vực họ mà ông không thể từ chối vì ông trót làm Chủ Tịch cho nên ông cứ loanh quanh mãi ở luận cứ thêm trang thì thêm đồng bạc, thêm trang thì thêm độc giả, thêm trang thì thêm quảng cáo, thêm trang thì thêm nhà lầu v.v.

Bị cái «thêm» nó ám ảnh quá thành thử ông Chủ Tịch đánh giá sự hiểu biết của độc giả một cách quá thấp và cứ đinh ninh rằng báo hễ cứ ra thêm trang là độc giả tăng lên ùn ùn. Ông Chủ tịch lờ luôn cái khoản «báo bán được hay không, có quảng cáo nhiều hay ít, là do ai kia chớ không phải hoàn toàn do ông bỏ vốn và xoay giấy phép». Riêng trường hợp báo Chính Luận ông Chủ tịch giả vờ như không biết rằng ngay khi ra số đầu tiên cách đây 1 năm mỗi ngày Chính Luận đã bán trên 40.000 số. Về sau Chính Luận cương quyết cải tiến nội dung, thêm bài thêm tin, bớt tiểu thuyết để chỉ phụng sự những bạn đọc sành điệu, và lại hệ thống phát hành quá tốn kém (cước phí quá nặng, số báo bán và số trả về ngang nhau) và giá giấy chợ đen quá cao nên Chính Luận tự hạn chế số in và do đó số bán mỗi ngày giữ vững ở mức trung bình trên 20.000 tờ. Trước khi ra 8 trang cũng thế mà sau khi ra 8 trang rồi cũng vẫn thế.

Ông Chủ tịch Hội Chủ Báo cũng giả vờ không biết tới tình hình tài chính của một tờ báo có số bán và mức quảng cáo khá khá như Chính Luận — một ngày bán 20 ngàn số và mỗi tháng thu lối 500 ngàn tiền quảng cáo — mà bất cứ ai dù không ở trong nghề cũng có thể tính ra rằng dù tổng số chi tiêu có rộng rãi mỗi tháng vẫn còn lời được chút đỉnh một cách chắc chắn.

Ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo, tuy đứng trên cương vị một nhà kinh doanh mà đòi Chính Luận tăng giá, nhưng ông lại vờ như không biết tới quy luật kinh tế là : một xí nghiệp muốn tiến xa không thể chỉ nghĩ tới việc thu vào mà phải, một phần hạ giá hàng để người tiêu thụ được mua rẻ, một phần phải tăng thêm lương cho nhân viên và cải thiện điều kiện làm việc, và, phần khác phải tăng mức lời chút đỉnh cho người bỏ vốn và tăng đầu tư mua thêm máy móc mới để nghề nghiệp được cải tiến.

Ông Chủ tịch Hội Chủ Báo không nhận định vấn đề theo con mắt mở rộng của người ăn ngay nói thẳng mà chỉ căn cứ vào những thói lề hủ bại của thời dĩ vãng đen tối, căn cứ vào óc hủ lậu đố kỵ. Ông Chủ tịch Hội Chủ Báo toan đem «quy ước» do Bộ Thông tin triều Ngô làm sẵn và đưa ra các ông chủ báo thông qua nhằm kìm hãm và thao túng báo chí, định rằng ra «mấy trang thì bán mấy đồng...» để toan buộc vào cổ Chính Luận bắt phải bán 4 đồng 1 số báo.

Ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo còn mưu toan dùng luận điệu mập mờ bóng gió để vu cáo rằng Chính Luận đang dùng thế lực và tiền bạc để ép đảo các báo khác để cạnh tranh bất chính.

Ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo còn báo cáo lên Bộ Thông Tin Tâm Lý Chiến rằng coi chừng ngoại bang thao túng báo chí Việt Nam !

Độc giả Chính Luận mỗi ngày mỗi mua báo căn cứ theo giá trị tin tức và bài vở, quý vị khách hàng mỗi ngày mỗi tới đăng quảng cáo căn cứ theo hiệu lực giới thiệu của Chính Luận, đã đem tiền bạc cho Chính Luận và tạo thế lực vững chắc cho Chính Luận thì tất không chấp nê về những lời tuyên bố hàm hồ của ông Chủ tịch Hội Chủ Báo, khi thì nói rằng ra 8 trang như thế là «một cố gắng lớn lao để cải tiến nghề nghiệp và nhiều báo muốn ra như thế», khi thì lại nói rằng ra 8 trang như thế là «dùng thế lực và tiền bạc để áp đảo các báo để cạnh tranh bất chính».

Tuy nhiên riêng về vấn đề ngoại bang thao túng báo chí Việt Nam mà ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo nêu lên, chúng tôi nghĩ rằng nếu quả đã có như ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo đã trình Bộ Thông Tin thì đó là mối nguy rất lớn.

Chúng tôi đòi hỏi Chính Phủ gấp làm sáng tỏ vấn đề. Ngoại bang mua của ta một quân đoàn, chưa phải là mối nguy không thể cứu gỡ, nhưng nếu ngoại bang mua của ta một vài tờ báo — dù chỉ là báo «yếu» — để mỗi ngày mỗi chích vào cơ thể ta những liều thuốc độc chia rẽ, hủ hóa, phản động.v.v.. thì nền độc lập của ta còn đâu !

Hôm qua khi đăng tải hai văn thư của ông Chủ Tịch Hội Chủ Báo, chúng tôi chỉ nhằm thông báo một tin tức về sự trở ngại mà việc Chính Luận ra 8 trang—tức là việc cải tiến báo chí nước nhà —đang gặp phải.

Tuy nhiên đối với bạn đọc, các ký giả Chính Luận không được quyền im lặng—bất cứ sự im lặng có ý nghĩa như thế nào — vì vậy hôm nay chúng tôi xin mạo muội được trình bày ý kiến như trên. Đối với chúng tôi, việc Chính Luận ra tám trang chỉ nhằm hai mục đích tạo thêm phương tiện :

— thỏa mãn phần nào nhu cầu viết lách của những người làm báo muốn thoát cảnh bị kìm hãm về mọi mặt.

— phục vụ bạn đọc đắc lực hơn về cả hai phương diện thông tin và nghị luận là những nhu cầu mỗi ngày mỗi cần yếu trong một tình thế nghiêm trọng như hiện nay.

Như thế vấn đề Chính Luận ra 8 trang không phải là vấn đề riêng của ông chủ báo, của người ký giả mà là vấn đề chung của nền báo chí nước nhà, của tất cả những ai đọc báo, những người quyết định vận mệnh của mỗi tờ báo và quyết định những thể thức sinh hoạt mà báo chí phải tuân theo.

THANH-HUY

# THẦY THUỐC hay không thầy thuốc

Cách đây mấy hôm, đang đi chơi phố, tôi bị một anh bạn «bắt» vào một tiệm nước để trình bày một câu chuyện theo anh thì lý thú lắm. Nhận thấy câu chuyện đó cũng có những điểm «hay hay» nên tôi mạo muội kể ra đây :

Biết rằng tôi là một thầy thuốc «của lính» không có phòng mạch, và có lẽ muốn chọc giận nên ngay lúc níu kéo được vào một tiệm nước, anh bạn đã «hạ» tôi ngay tức thì bằng câu hỏi sau đây :

«Phòng mạch của anh dạo này có đông khách không ?»

Lẽ cố nhiên, tôi đỏ mặt và định «nói tiếng đức» cho anh bạn nghe, nhưng anh bạn đã cười xòa rồi lầm bầm :

«Làm thầy thuốc mà không có phòng mạch thì làm làm chó gì, tôi không hiểu anh điên hay anh khùng.»

Thiết nghĩ rằng, nếu tôi câm nín như đã câm nín từ trước cho đến nay thì rồi, có lẽ chính người bạn thân nhất cũng phải cho tôi là khùng hay điên thật, nên...bắt buộc tôi phải giải thích. Thôi thì, giải thích xuôi, giải thích ngược, rồi lại còn mang những thí dụ điển hình ra để bào chữa nữa.

Nhưng, có lẽ là tôi không có tài ăn nói hay sao mà anh bạn tôi nhất định không chịu... hiểu. Và có lẽ, ảnh hưởng của chai «la-ve» thứ hai đã êm ấm chui vào bao tử của anh bạn tôi hay sao nữa cũng không biết, nên, sau khi gọi chai thứ ba, anh bạn tôi mới bắt đầu tấn công như sau :

— Anh nói rằng mặc dù có được quân đội cho phép để hành nghề ngoài giờ làm việc, nhưng,... thời đại này, người khôn của khó, anh mở phòng mạch ở ngay đô thị thì không được phải mở ở ngoại ô mà ở xa đô thị thì ăn đạn của Việt Cộng. Anh bảo là thời buổi này con người đã «văn minh quá» nên khỏe khoắn và không có bệnh để anh chữa. Anh bảo rằng, còn cả đống những bậc đàn anh của anh cũng ở trong quân đội mà còn không được... cái gì cho phép mở. Xin lỗi anh, những cái... «nhưng» của anh chỉ là bao biện, anh đã ích kỷ chỉ sống cho riêng anh để tìm chữ nhàn mà không nghĩ đến vợ con anh. Xin lỗi anh chứ, mặc dù tôi đã được giải ngũ rồi, và cũng không được hân hạnh ở trong nghề của anh đi nữa, tôi cũng biết là với đồng lương của cấp bậc của anh thì... chỉ đủ cho bà xã của anh mỗi ngày lần lượng từng đồng để đi chợ. Anh là một thằng lười lẫn một thằng hèn trốn tránh nhiệm vụ».

Kể từ ngày tôi lớn lên đến giờ, đây là lần đầu tiên tôi bị mắng là hèn nên tôi cũng bực mình lắm. Nhưng sau khi nhìn mặt anh bạn, thấy mắt anh trợn trắng lên, mặt đỏ kè, thì tôi tự an ủi rằng nói can Thị Kính này chỉ cần tôi hiểu, vợ con tôi hiểu và các bạn đồng ngũ của tôi hiểu là đủ rồi. Chứ còn cãi nhau với những chai 33 thì cãi làm gì cho thêm mệt.

Nào ngờ, sau khi tợp một ngụm la-ve, ý chừng cho thấm giọng và thấy tôi ngồi thộn ra không có phản ứng gì cả, anh bạn tôi lại bắt đầu thổi kèn sung kích đợt hai :

«Anh có biết, hiện nay có cả hàng ngàn hàng vạn y tá đi chích dạo không ? Họ chỉ chích không thì không nói làm gì, họ còn khám bệnh và cho toa nữa. Xin lỗi anh, cái nghề của anh nó mạt lắm rồi. Những cử chỉ của các anh, phương pháp khám bệnh cùng những dụng cụ y khoa họ đều có y nguyên văn. Thú thật với anh, khi tôi bị bệnh mà cần phải đến một phòng mạch để các anh khám, tôi thấy các anh cũng sử dụng cái ống nghe, cầm cái ống chích có khác gì một «thầy» ở trong cái hẻm của tôi một tí nào đâu.

Anh bảo anh không thể xin phép mở phòng mạch, thì anh đã bao giờ quá bộ đến một phòng «chích thuốc theo toa bác sĩ» chưa ? Thực ra ở đây không thiếu bất cứ dụng cụ nào của một người thầy thuốc cả. Vậy, tôi không hiểu những «ông thầy» này phải xin phép ai. Anh ở trong nhà binh, mà nhà binh cho anh mở thì còn ai cấm nữa. Nếu nói là cấm, tôi đố cấm hàng vạn những «phòng mạch» mà không ai có quyền kiểm soát, và lẽ cố nhiên không bao giờ phải đóng thuế cả.

Anh thấy chưa, anh đúng là cái «típ» mà các cụ bảo là học mà không hành. Anh hành cái gì ? Khi tôi thấy khối người không học mà vẫn hành «tưới hột sen» ra đấy.

Anh trợn mắt bảo tôi lộng ngôn há. Này, tôi bảo cho anh biết anh đã bao giờ nghe thấy danh «ông bác sĩ chạy» chưa ?

Xin giới thiệu với anh, đây là một «tổ sư» trong các «thầy» đấy. Nguyên trong xóm tôi, đột nhiên thấy rộn rịp bàn lên, kẻ cả mụ vợ của tôi nữa. Tôi ngạc nhiên khi thấy mụ đó láng xa láng xáng hay đáo để. Hỏi ra, thì bả ta cho biết rằng sắp sửa có thầy chạy «giả lắm» xóm tôi vì có người mời được thầy về nhà. Do đó, bà ta la hét gọi con X, thằng Y, con Z về sắp hàng để nhân tiện xin khám bệnh «thầy».

Đúng ba giờ chiều, anh có biết, chính mắt tôi thấy gì không ? Thấy một cái xe Taxi đỗ xịch ở trước ngõ. Xe vừa mở cửa, một người từ từ mở cửa xe, đột nhiên có hai người nhảy xổ lại qùi ngay xuống đường vái xì sả, sì sụp miệng nói :

«Nhờ ơn «thầy», mẹ con tay đã khỏi hẳn rồi, thật, công đức «thầy» không để đi đâu cho hết, mẹ con gần chết mà nhờ «thầy» chích cho có mỗi một mũi mà khỏe ngay».

Người khác cũng với một luận điệu như vậy :

«Bác sĩ giỏi quá, giỏi quá, con của con mắt đã chọn người rồi mà nhờ thầy nay lại được ăn được chơi như thường».

Cái cảnh quỳ bái, bái lễ đó ở trong một ngõ hẹp, lẽ cố nhiên thu hút rất nhiều khán giả. Và lẽ cố nhiên tất cả những người trong xóm tôi, có bệnh hay không có bệnh cũng phải mời hầu bao ra để đến khám «bác sĩ».

Anh có biết tại sao người ta gọi là «thầy thuốc chạy» không ? vì là ông thầy không bao giờ khám bệnh ở một nơi nào quá một ngày. «Ông thầy» luân chuyển từ xóm này sang xóm khác, và lẽ cố nhiên mỗi khi đến một xóm nào cái cảnh kể trên hay một cảnh tương tự sẽ được xảy ra.

Vậy thì, anh là một thầy thuốc chính hiệu con nai vàng, anh nghĩ sao về phương pháp chữa bệnh của những ông thầy như ông thầy kể trên. Nói thật cho anh biết, hiện nay anh có đỏ cái bằng nào cao nhứt trong ngành các anh cũng vẫn không ai biết đến danh hiệu bằng tên của các thầy :

— Thầy Ba X, thầy Năm Y hoặc thầy tư xóm Z hoặc đệ tử của thầy Năm A và anh nên nhớ là chỉ cần là «đệ tử» của thầy Năm cũng đã là «số dách» rồi. Mỗi một địa danh đã ấn định một lãnh vực ảnh hưởng của các «thầy» đó rồi. Tôi đố anh cấm họ đấy. Vậy thì, anh kêu là anh bị giới hạn trong vấn đề hành nghề tôi xin phép anh cho tôi không tin. Vì theo tôi hiểu, nếu có một tổ chức nào đó đặt ra là bênh vực quyền lợi của các anh chứ có đâu lại ngăn cách và giới hạn, trong khi mà luôn luôn chánh phủ kêu thiếu thầy thuốc. Dễ thường thầy thuốc của lính không thể chữa bệnh cho dân chúng được à.

(Xem tiếp trang 8)

# THƠ VUI

## Tháp tùng

Để trả lời Ao Thả Vịt báo Sống
về thắc mắc nhân bài tường thuật
của một đồng nghiệp khác cuộc Kinh Lý
của Thiếu - Tướng Nguyễn-Cao-Kỳ.
Trong bài tường thuật có câu : Ông
Tổng-Trưởng Ngô-Trọng-Anh tháp tùng
Thiếu Tướng Kỳ. Ao Thả Vịt hỏi : Ông
Tổng - Trưởng lại tháp tùng ông
Thiếu - Tướng ư ?

*Ừ Tổng Trưởng tháp - tùng Thiếu Tướng*
*Đã làm sao, càng sướng chứ sao ?*
*Từ ngày khởi cuộc binh đao*
*Tướng quân còn có kẻ nào to hơn ?*
*Nhất từ dạo cắm hờn Tổng Diệm,*
*Nhờ xe tăng «sập tiệm» nhà Ngô*
*Bốn phương dậy tiếng hoan hô*
*Bộ từ Quốc - Trưởng huống hồ Quốc Dân ?*
*Tướng từng đã cầm cân nảy mực,*
*Ai mà không tích cực nghe theo ?*
*Vả chăng... Bồ hết bồ Tèo!*
*Hỏi rằng : Chính-phủ ! ông trèo đâu ra ?*
*Ông sinh ở trong nhà Quân - Lực*
*Lẽ dĩ nhiên cứ thực tường khai*
*Nhờ người có mắt, có tai*
*Thế thì chẳng tháp để ai cho tùng !*

TRUNG NGUYÊN-TỬ

# bạn đọc viết

## NGUYỆN VỌNG CỦA NGƯỜI DÂN THỦ ĐÔ

Dân Thủ đô đều có một số nguyện vọng chung, tưởng rất dễ thanh thỏa nhưng không hiểu sao cứ bị bỏ quên từ Ông Đô Trưởng này đến Hội Đồng Đô Thành khác.

Số nguyện vọng đó rất giản dị, đại loại như sau :

1) Giảm bớt khói của xe xích lô máy và nhất là của các loại xe ô tô buýt, trong đó có cả Công quản xe buýt. Ống khói của Công quản lại không hợp lệ hơn ai hết : tuôn khói ra như thác lũ.

2) Giảm bớt tiếng động vô ích (hại thần kinh đồng bào, không lợi cho uy tín Quốc gia) do các xe gắn máy, loại chạy đua, bỏ ống hãm thanh, ngày đêm gào rú, phóng như bay, lượn lẹo trên các phố chật hẹp của Đô thành và trước sự thản nhiên của Cảnh sát viên công lộ. (Vào giờ ngủ trưa hay ban đêm dân chúng thuộc quận nhì như Ngô tùng Châu, Bùi thị Xuân, Sương nguyệt Ánh thường vẫn thưởng thức trò chơi này) Các loại phản lực 2 bánh này khủng bố thần kinh đồng bào lắm.

3) Xe rác đổ sớm để rác rến khỏi phả mùi với các hàng quà rong nguồn gốc của bệnh truyền nhiễm. Ít lâu nay, giờ giấc bất thường và có nơi 9 giờ sáng còn rác chất đống.

4) Số xe thì nhiều, đường lại chật hẹp, xin đừng cấm đường khi không cần thiết lắm nhất là vào giờ đi làm hay tan sở. Trước đây, có khi thấy cấm đường vì có tiệc cưới, tiếp tân tại một vài khu vực không có dinh thự của các vị cao cấp.

Dân chúng không có gì phàn nàn nếu vì hiện nay một vài đường bị cấm vì đề phòng V.C khủng bố, phá hoại.

5) Xin bỏ bớt bảng «cấm đậu xe». Có lẽ thường dân mới biết khổ cực khi mưa, nắng phải kiếm mãi mới có một chỗ đậu xe nhìn lại thì thấy ghi «cấm đậu: dành riêng cho nhân viên sở..». Đô thành ghi bảng cấm, cơ quan, công sở cũng cấm mặc dầu không phải phận sự. Vậy người dân của nước dân chủ, hàng năm đóng thuế lưu thông, thuế nhiên liệu, thuế lương bổng, thuế lợi tức có mặc cảm mình là dân kiểu cư sao ?

6) Cần xét lại việc đậu xe chẵn lẻ trong các phố ngắn. Một xe hơi dài 4 mét choán rất nhiều đường do đó các xe nhỏ như xì cút tơ, xe gắn máy, xe đạp mang lên lề đường cản trở lối đi của bộ hành. Xin đề nghị trong các ngày chẵn xe hơi để bên số chẵn nhưng các xe nhỏ có thể để bên số lẻ mà không thiệt hại gì cho ai cả, cho tiệm buôn cũng như Nha Cảnh Sát Đô Thành. Các ngày lẻ cũng áp dụng thể thức trên, nhưng ngược lại.

7) Việc bài trừ du đãng cần liên tục và triệt để ngày đêm. Xin chớ đánh trống bỏ dùi. Chương trình đề ra, một vài chiến dịch hoặc tuần lễ phát động rồi lại êm luôn đầu lại hoàn đấy. Báo đăng du đãng hành hung cảnh sát, bóc lột đồng hồ của quân nhân, như vậy thường dân thì làm sao ? Tốt hơn hết là tránh đi khuya, đường vắng, ra đường không mang viết máy, không đeo kính, không mang đồng hồ đeo tay và hễ thấy anh hùng hảo hán là dông cho lẹ kẻo «chớ được vạ mà đã sưng».

Trong khi đó dân chúng đọc báo thấy thành tích «bắt gái mãi dâm với ngoại kiều» «bắt các vụ «nhảy twist lậu», các «tiên ông với bàn đèn», các vụ này xét theo ý kiến người dân không quan trọng ưu tiên tuyệt đối bằng bài trừ du đãng lúc này, khẩn thiết.

Dân chúng lại nghĩ rằng, cách đây vài tuần, có độc giả nhận xét trên mục diễn đàn là «nạn du đãng phải coi là nội tuyến tiếp tay phá rối cho Cộng sản» rất chí lý.

Ở Đô Thành mà cứ lo ngay ngáy khi ra đường thì cần xét lại để dành ưu tiên bài trừ hơn các mục linh tinh khác. Có thể nói không quá đáng là «nạn du đãng S.O.S» đấy.

8) Tắc xi hồi này không hiểu sao lại «chê khách». Không như trước, thấy khách là tắc xi rà xe tới. Nhưng hồi này chở được cái xe không đã mất nhưng gọi thì tài xế quay mặt đi hoặc từ tế thì sua tay ra hiệu không đi. Đôi khi đến gần thì tài xế hỏi đi đường nào, nếu tiện cho họ thì lên xe được, không thì ráng mà chờ.

Đã có lần người viết bài này phải xuống giọng năn nỉ để ông tài thương tình nghĩ lại cho đi dở một chuyến vì phải đưa đứa con đi bác sĩ mà đi xích lô thì chậm và gió máy.

Đồng bào với nhau thì chín bỏ làm mười thế được chứ cứ luộm thuộm thế này mà gặp du khách ngoại quốc thì uy tín của Thủ đô sẽ ra sao.

Chúng tôi mong các bạn tài xế tắc xi, Liên đoàn tắc xi và chính quyền xét lại luật lệ, quy chế cho đồng bào nghèo không có xe riêng được nghỉ lại được nhờ chút nào khi nắng, gió, mưa và bịnh tật.

Có lẽ tiền chở du khách, ngoại kiều cũng là một thứ tiền như đồng bào nghèo trả theo đồng hồ đấy chứ ?

Luật lệ cũ trù liệu hành khách có thể biên số các xe từ chối chuyên chở hoặc xe nào có đồng hồ chạy nhanh quá đáng không biết đã được hủy bỏ chưa. Có điều là cùng một cuốc xe mà hành khách nhiều khi thấy đồng hồ chạy khác nhau khá nhiều.

(Xem tiếp trang 8)

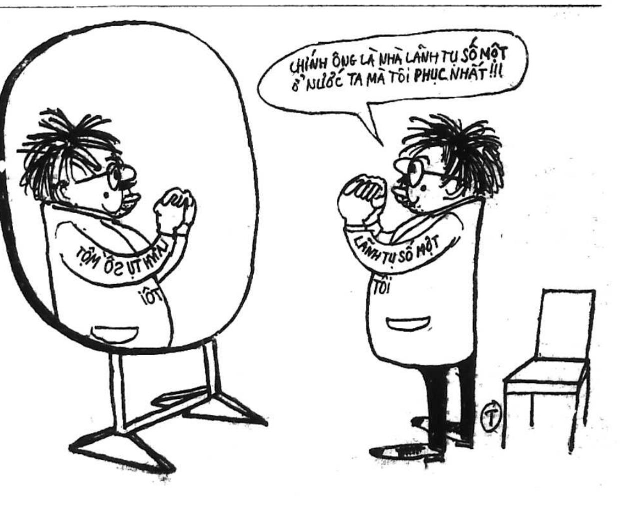

# MỘT CƠN GIÓ BỤI

**(Kiến văn lục)**

*Lệ thần TRẦN TRỌNG KIM*

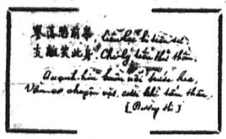


*(TIẾP THEO)*

*Tôi tâu rằng : Việc lập chính phủ, ngài nên dùng người đã dự định việc ấy từ trước, như Ngô - Đình - Diệm chẳng hạn, đã có tổ chức sẵn sàng. Tôi nay phần thì già yếu và bệnh tật, phần thì không có đảng phái và không hoạt động về chính trị tôi xin ngài cho tôi về nghỉ.*

*Ngài nói rằng : Trẫm đã có điện gọi cả Ngô - Đình - Diệm về, sao không thấy về. Tôi tâu rằng : khi tôi qua Sàigòn, có gặp Ngô - Đình - Diệm và ông ấy nói không thấy người Nhật nói gì cả. Vậy hoặc có sự gì sai lạc chăng, ngài nên cho điện đi lần nữa gọi ông ấy về. Còn tôi thì xin ngài cho tôi ra Bắc. Ngài nói : vậy thì ông hãy ở đây nghỉ ít lâu, xem thế nào, rồi hãy ra Bắc.*

*Lúc ấy tôi mệt nhọc lắm, và có mấy người như bọn ông Hoàng - Xuân - Hãn đều bảo tôi chờ lại. Tôi chờ đến gần 10 ngày. Cách đó ba bốn hôm tôi lại đi hỏi ông Tối cao cố vấn Nhật xem đã có tin tức gì về ông Diệm chưa. Trước thì cố vấn Nhật nói chưa biết ông Diệm ở đâu, sau nói ông Diệm đau chưa về được. Đó là lời tối cao cố vấn nói, chứ tự ông Diệm không có điện riêng đáp lại.*

*Vua Bảo Đại thấy tình thế kéo dài mãi, cũng sốt ruột triệu tôi vào bảo tôi chịu khó lập chính phủ mới. Ngài nói rằng : Trước kia người mình kêu gào độc lập nay có cơ hội, tuy chưa phải là độc lập hẳn, nhưng mình cũng phải tỏ ra mình có đủ tư cách để độc lập. Nếu không có chính phủ thì người Nhật bảo mình bất lực, tất họ lập cách cai trị theo thể lệ nhà binh, rất hại cho nước ta. Vậy ông nên vì nghĩa vụ cố lập thành một chính phủ để lo việc nước.*

*Tôi thấy vua Bảo Đại thông minh và am hiểu tình thế. Tôi liền tâu rằng : Nếu vì quyền lợi riêng, thì tôi không dám nhận chức gì cả, song ngài đã nói vì nghĩa vụ đối với nước, thì dù sao tôi cũng cố hết sức. Vậy xin ngài cho tôi vài ngày để tôi tìm người, hễ có thể được tôi xin tâu lại.*

*Tôi ra bàn với ông Hoàng - Xuân - Hãn để tìm người xứng đáng làm các Bộ Trưởng - Cái nguyên tắc của tôi định trước là lựa chọn những người có đủ hai điều kiện. Một là phải có đủ học thức và tư tưởng về mặt chính trị, hai là phải có đức hạnh chắc chắn để nhân chúng kính phục.*

*Cách lựa chọn như thế cũng khó, là từ lâu nay chỉ có những người mềm lưng khéo thù phụng thì mới được ngôi cao, quyền cả, mà những người ngay chính thì ẩn nấp ở đâu đâu, ít khi biết được. Còn những người xu danh trục lợi, thì rất nhiều, nhưng lại không phải là người đương nổi những việc trong thời kỳ khó khăn nguy hiểm này.*

*Có một điều nên nói cho rõ, là trong khi tôi chọn người lập chính phủ lúc bấy giờ, người Nhật - Bản không bao giờ hỏi tôi chọn người nào và cũng không bảo nên chọn người này người kia. Lúc ấy tôi được hoàn toàn tự chủ tìm lấy người ra làm việc. Vả tôi đã định từ trước rằng nếu người Nhật can thiệp vào việc trong nước, thì tôi thôi ngay, không làm nữa.*

*Đến ngày cuối cùng, tôi đã chọn được đủ người rồi, kê rõ danh sách các Bộ Trưởng như sau.:*

*— Trần Trọng Kim, giáo - sư, Nội Các Tổng Trưởng*

*— Trần Đình Nam, Y Sĩ, Nội Vụ Bộ Trưởng*

*— Trần Văn Chương, Luật Sư, Ngoại giao Bộ Trưởng*

*— Trịnh Đình Thảo, Luật sư, Tư Pháp Bộ Trưởng*

*— Hoàng - Xuân - Hãn, Toán học Thạc sĩ, Giáo dục và Mỹ nghệ Bộ trưởng*

*— Vũ Văn Hiền, Luật sư Tài chánh Bộ Trưởng*

*— Phan Anh, Luật sư, Thanh niên Bộ Trưởng*

*— Lưu Văn Lang, kỹ sư, Công chính Bộ Trưởng*

*— Vũ Ngọc Anh, Y khoa bác sĩ, Y tế Bộ Trưởng*

*— Hồ Bá Khanh, Y Khoa Bác sĩ Kinh tế Bộ Trưởng*

*— Nguyễn Hữu Thi, Cựu y sĩ, Tiếp tế Bộ Trưởng*

*Chừng 10 giờ sáng ngày 17 tháng tư năm 1945, tôi đem danh sách ấy vào trình vua Bảo Đại. Vào đến nơi, tôi thấy ông Yokohama, tối cao cố vấn Nhật đã ngồi đó rồi. Ông thấy tôi vào liền hỏi : Cụ đã lập thành chính phủ rồi à ? ; Tôi nói : vâng, hôm nay tôi đem danh sách các Bộ Trưởng vào dâng trình Hoàng - Thượng để ngài chuẩn y. Tôi đệ trình vua Bảo Đại, ngài xem xong phán rằng : được. Khi ấy ông Yokohama nói : xin cho tôi xem những ai. Ông xem rồi, trả lại tôi và nói rằng : Tôi chúc mừng cụ đã chọn được người rất đứng đắn. Sự thực là thế, chứ không như người ta đã tưởng tượng là người Nhật bản bắt tôi phải dùng những người của họ đã định trước.*

*Sau khi lập xong chính phủ, họp hội đồng chính phủ, tôi muốn đặt chức nội các phó Tổng Trưởng để phòng khi tôi nhọc mệt hay đi đâu vắng có người thay thế mà làm việc, và tôi xem các ông Bộ-trưởng lúc ấy, trừ ông Lưu Văn Lang ở Sàigòn không ra nhận chức, có ông Trần-Văn-Chương, Bộ trưởng Bộ Ngoại-Giao là người nhiều tuổi hơn, tôi xin cử ông Chương sung chức ấy.*

**(CÒN NỮA)**

# ĐIỀU TRẦN

## CỦA ĐẠI DIỆN CÁC CÁN BỘ TUYÊN VẬN

Kính thưa quý vị.

Từ ngày Phủ Đặc Ủy Công Dân Vụ—tiền thân của Nha Tuyên Vận hiện tại—thành lập, chúng tôi đa số là những thanh niên nam nữ mười tám hai mươi tuổi, đã từ bỏ ghế nhà trường, từ bỏ cuộc sống con đỏ nhiều âu yếm thương yêu của gia đình, từ bỏ quê hương làng mạc với bao nhiêu lưu luyến ấu thơ, từ bỏ những thành thị với bao nhiêu quyến rũ tuổi trẻ... để bước vào đời. Rồi với tất cả hăng say nhất của một kiếp người, chúng tôi tiến về các miền quê, khởi đầu từ những vùng heo hút đói khổ nhất : những vùng mới tiếp thu của VC sau hiệp định Genève. Ở đó, chúng tôi làm những «ống loa sống» phát ra tiếng nói quốc gia từ *Saigon mầu sắc và từ các Tỉnh lỵ yên vui truyền đi*, hòng dành lấy chính nghĩa, dựng lên một ngọn đèn lý tưởng mới, xóa nhòa những ảnh hưởng Cộng sản còn âm ấp trong tư tưởng hầu hết quần chúng nông thôn vừa thoát vòng cương tỏa của VC.

Ngày đó (1955) chúng tôi ra đi hoàn toàn vì lý tưởng quốc gia, vì chính nghĩa và vì sự tồn vong của dân tộc trước đe dọa của cuộc tuyển cử quy định trong hiệp định Genève vào năm 1957. Song

Song với lý do chánh yếu đó, chúng tôi ra đi vì cảnh đau khổ của quê hương sau thảm họa chiến tranh—*sự ra đi của chúng tôi là tối cần thiết cho tình trạng miền Nam lúc ấy*—với ý nghĩa sắt đá tuy mang nhiều kiêu hãnh ấy, chúng tôi đã bằng mồ hôi, bằng hạnh phúc riêng tư của tuổi trẻ, trực tiếp và tích cực thực hiện công cuộc xây dựng hạ tầng cơ sở chính quyền thôn ấp và xây dựng lại đời sống từ tinh thần đến vật chất của nhân dân nông thôn. Từ những mái trường đến những quán nhỏ, từ những cây cầu đến những con lộ suốt tận các buôn Thượng sâu thẳm trong rừng đến các xóm ấp heo hút vài mái tranh tận miền Đồng Tháp—không quản rừng thiêng nước độc, không quản muỗi vắt sình lầy, không quản lam sơn chướng khí và biết bao nhiêu những đe dọa sinh mạng khác, chúng tôi là những người trực tiếp góp mồ hôi trí não cùng nhân dân xóa đi những hoang tàn đổ nát chiến tranh. Chúng tôi là những cán bộ *cấp trung ương* duy nhất và đơn độc thường trực ngày đêm ở nông thôn nêu cao quốc kỳ dân tộc. Từ tháng này sang tháng khác, chúng tôi đơn độc sống trong rừng giữa những Đồng bào Thượng.

Ăn cơm với muối trắng, nhiều khi còn phải nghiến răng nhắm mắt ăn cả những thức ăn uống mọi đặc biệt của đồng bào Thượng đãi khách hầu chinh phục chút cảm tình, tuyên truyền cho đại cuộc...

Tiếp theo, từ tiếng súng đầu tiên của Việt Cộng nổ lại trên miền Nam này, chính đồng đội chúng tôi đã là một trong những người đầu tiên gục xuống trong khi tay còn chưa kịp rời cây cuốc đang cùng đắp lộ khơi kinh với nhân dân. Máu chúng tôi đổ ra, và chính những giọt máu đầu tiên ấy đã thúc hối chúng tôi chuyển mình để lại vẫn là những người cán bộ «cấp trung ương» duy nhất tay súng tay loa sát cánh bên các lực lượng quân sự trong các chiến dịch bình định, và tay dao tay cuốc sát cánh bên nhân dân vừa chiến đấu chống giặc vừa xây dựng quê hương...

Những hy sinh đó chắc chắn rằng không phải không có sức mạnh của lý tưởng hỗ trợ, un đúc. Và càng chắc chắn rằng không phải vì đồng lương chết đói 2.000 một tháng!

Nhưng chín năm hy sinh tuổi trẻ, chín năm gian khổ xa gia đình thiếu hẳn những âu yếm riêng tư của vợ con, cha mẹ... năm bảy tháng một hai năm mới được về thăm nhà đôi ngày bằng cả một hai tháng lương làm lộ phí từ miền Trung về Nam hay ngược lại. Nhưng cuộc sống đẫm mồ hôi nước mắt và xương máu ấy, sau chín năm chúng tôi được lại những gì? Tuổi trẻ mất đi, tương lai mù mịt, vợ con nheo nhóc và tinh thần bịnh hoạn với những tủi nhục xâu xé âm thầm như những cây khô giữa sa mạc *mà ánh nắng là thượng cấp và gió bão là kẻ thù!*

1963—1964 : Cách Mạng bùng nổ. Chế độ bất công tự tiêu, dây dẫy những bịp bợm hài hước và luôn cái bị khai tử. Trong niềm vui chung của dân tộc, chúng tôi tưởng rằng phen này những ẩm ức sẽ được cởi mở, những vết thương linh hồn sẽ được băng bó trong một luồng sinh khí mới. Nhưng không, hơn bao giờ người ta lại tranh nhau xâu xé dày vò chúng tôi—đến nỗi chúng tôi có cảm tưởng mình bỗng thành kẻ thù của chính những người cùng chung một trận tuyến và hàng ngũ — những người lãnh đạo mới của chúng tôi!

Gạt bỏ những phán xét hồ đồ phần lớn chỉ vì « dua » ở bên ngoài, chúng tôi càng ngạc nhiên thấy những người trực tiếp và tối cao lãnh đạo mình như cũng có tình không muốn thông cảm chúng tôi. Từ sát nhập vào bộ Thông tin, chúng tôi sống trong lo sợ phập phồng, sống trong hoang mang dao động. Giải tán cơ quan đã là một điều đau đớn, nhưng chắc chắn rằng cái đau đớn ấy không bằng một phần cái đau đớn từ tinh thần đến vật chất như hồi mới sát nhập Bộ Thông Tin dưới quyền lãnh đạo tối cao của ông Tổng Trưởng Phạm Thái!

Báo chí — một vài tờ đua nhau «bình luận» về chúng tôi — một lối bình luận nhận định hẹp hòi, thiển cận, mò mẫm, dựa theo luận điệu của kẻ thù nên thành hoàn toàn vu khống, mạ lỵ. Nhưng bây giờ không hiểu vì lý do gì, bộ Thông Tin, dưới quyền ông Phạm Thái, người tối cao nhận trách nhiệm dìu dắt và lãnh đạo chúng tôi chống Cộng lại làm ngơ không một lần lên tiếng ? Sự kiện vô lý và không xứng đáng đó đưa chúng tôi đến ý nghĩ : Cùng với phong trào một vài tờ báo tự nhiên xung phong đứng ra đóng vai kẻ thù của chúng tôi còn hăng hơn Việt Cộng, lương bổng của chúng tôi bỗng hàng tháng nhanh nhất cũng phải trễ năm mươi ngày, có khi cả nửa tháng, hai mươi ngày. Công tác phí càng bị thảm hơn : trễ luôn cả chín mười tháng trong khi trước vẫn lãnh đều đều!

Tiếp đó, là một cuộc đại hội Thông tin Tuyên Vận được triệu tập để lấy biểu quyết có đồng ý sát nhập 2 Ty Thông Tin Tuyên Vận làm một hay không ? Lấy biểu quyết bằng một Đại hội toàn quốc, quả là một chứng minh lãnh đạo dân chủ đến mức tối đa. Nhưng thực tế, Bộ Thông Tin triệu tập tại mỗi tỉnh 2 cán bộ Thông Tin (1 Trưởng Ty và một Trưởng Chi Châu thành) trong khi Tuyên Vận chỉ một Tỉnh Đoàn Trưởng, như vậy số lượng Tuyên Vận đã thua một nửa rồi còn cần gì phải lấy biểu quyết đa số với thiểu số ? Chưa kể hàng ngũ Tỉnh Đoàn Trưởng Tuyên vận đã có những kẻ phản bội vì bị chinh phục bí mật!

Chuẩn bị như vậy, Bộ TT còn như chưa an tâm, khi anh em Tỉnh Đoàn Trưởng Tuyên Vận về đến Saigon trình diện đại hội đã được thượng cấp của mình thông cảm trước : «Ông Tổng Trưởng quyết định sáp nhập hai Ty bằng bất cứ giá nào». Tôi để anh em TĐT Tuyên Vận đừng buồn, tự nhiên mới 24 tây, anh em đã được lãnh lương, còn thêm một tháng công tác phí trong khi bình thường lẽ ra phải mồng một, mười lăm tháng sau mới được lãnh lương chứ đừng nói gì công tác phí của năm bảy tháng trước.

Cũng trong thời gian ấy, một vấn đề đặc biệt nữa bỗng đe dọa một số anh em chúng tôi trầm trọng : vấn đề hoãn dịch!

Trước đây, vì lý do chúng tôi là những người hoạt động lưu động và ở nông thôn — nông thôn đã là chiến trường toàn diện — nên Bộ Quốc Phòng cho toàn thể chúng tôi hoãn dịch. Nhưng từ ngày sát nhập vào Bộ Thông Tin, mặc dầu vẫn nhiệm vụ cũ, còn được coi là quan trọng hơn trước gấp bội trong lãnh vực chính trị nông thôn, mặc dầu chỉ thay đổi có cái tên CDV thành Dân Sự Vụ rồi thành Tuyên Vận, bỗng nhiên chúng tôi không được hoãn dịch nữa. «*Bộ Quốc Phòng lấy lý do Bộ CDV đã giải tán xuống thành Nha Tuyên Vận nên không cho hoãn, hay ông Tổng Trưởng Phạm Thái muốn chúng tôi nhập ngũ hết để có chỗ tuyển dụng người mới*»?

Đó là một câu hỏi đã tàn phá tinh thần chúng tôi không ít. Sự thật ở đâu ? Cho đến bây giờ vấn đề vẫn còn mù mờ, nhưng ngày ấy, chúng tôi thấy cái hài kịch của thời Bộ CDV tái phát trầm trọng quá, nên bắt buộc chúng tôi có cảm tưởng «*Việc Bộ Quân Lực gọi toàn thể chúng tôi nhập ngũ là do một chính sách muốn tiêu diệt chúng tôi của Ai Đó để có chỗ thu nạp những «giai cấp quý tộc» đã quá nhiều mà ngân sách không cho phép thu nạp tất cả*».

Sự thật thế nào ? Chúng tôi không biết nhưng sau đó tại Thừa Thiên có 60 cán bộ thì bị Bộ Quân Lực gọi nhập ngũ đồng loạt hơn 45 người, tại Long An có 40 cán bộ cũng bị gọi một lúc hơn 30 người!

Sự việc trên đã làm chúng tôi mất hẳn bình tĩnh. Không phải chúng tôi hèn nhát. Thực tế với những công tác Tuyên Vận hiện tại và quá khứ, chúng tôi cũng gian khổ nguy hiểm không bằng anh em Quân nhân, nhưng dám nói rằng hơn tất cả mọi ngành công chức cán bộ khác của miền Nam này. Chúng tôi chỉ đau đớn nghĩ rằng hàng ngũ mình đang bị tiêu diệt. Vì tại hay vì một nguyên nhân bí mật nào khác ? Thật rằng vì tội chứ đừng vì một âm mưu bè nhóm khi mà chiến tích của chúng tôi trong những năm qua đã phải ghi bằng máu, nước mắt, mồ hôi và hạnh phúc riêng tư của cái thời vàng son hoa niên nhất trong một đời người.

Không khí bi thảm đó kéo dài tàn phá tinh thần chúng tôi cho đến thời Ông Tổng Trưởng Lê văn Tuấn, sự can thiệp với Bộ Quân Lực cũng chỉ bằng một Thông tư hờ hững—và còn gì «tích cực» hơn khi Bộ Thông tin *đã cử một thư ký công nhật giả đại diện đến họp với Nha Động Viên để bàn việc hoãn dịch cho toàn thể cán bộ Tuyên vận chúng tôi.* Kết quả dĩ nhiên là sau đó đến thời Thiếu tướng Tổng trưởng đương kim, chúng tôi được lập danh sách để nhập ngũ đồng loạt vào tháng 4 và tháng 7 năm 1965. Rồi đến hôm nay (1-4-65), mặc dầu chưa thấy lệnh gì của Bộ Quân Lực, một nửa trong số gần 2.000 chúng tôi trên toàn quốc đã được Bộ Thông tin chỉ thị phải trình diện nhập ngũ và đình chỉ lương bổng kể từ 1-4-1965.

Là những cán bộ suốt đời chỉ biết cúi đầu tuân lệnh thượng cấp, chúng tôi, không có một mảnh giấy gì của bộ Quân lực, đến cơ quan quân sự trình diện, nhưng Quân Vụ Thị Trấn bảo «Không biết, chúng tôi chưa có lệnh gọi đến lớp tuổi của các ông (27 đến 30)» Cho chắc hơn, chúng tôi đến hỏi Nha Động Viên, Nha ĐV cũng trả lời «chưa nhận được chỉ thị gì về việc gọi nhập ngũ công chức cả»! Chúng tôi thành bơ vơ. Trở về cơ quan, cơ quan không nhận vì đã ra chỉ thị cắp lương!

Đó là sự diễn tiến. Chúng tôi tự hỏi, trong những năm qua chúng tôi được hoãn dịch vì lý do gì ? Hoàn toàn không phải vì bệnh hoạn, vì cá nhân, vì gia đình, vì học vấn mà vì đại cuộc, vì lý do công vụ, vì chính chúng tôi là những người lăn lộn ngày đêm trên các chiến trường nông thôn, trong các ấp Tân Sinh, trong các chiến dịch hành quân bình định v.v. Ngoài vấn đề đó, bởi công tác mang những đặc tính gần như bán quân sự, chúng tôi từng được huấn luyện 2 tháng quân sự ở Trung tâm Quang Trung và các Trung Tâm địa phương. Được hoãn dịch, nhưng thực ra chúng tôi vẫn sống đời lưu động cách biệt hẳn gia đình, tay súng tay loa, tay dao tay cuốc sát cánh bên các lực lượng quân sự và sát cánh bên nhân dân nông thôn vừa chiến đấu diệt thù vừa xây dựng quê hương. Thậm chí nhiều nơi vì hoàn cảnh địa phương, quí vị Tỉnh Trưởng còn giao phó cho chúng tôi cả những trọng trách U.V.C.S. xã, Đại Diện Xã, có khi còn trực tiếp lãnh đạo những toán Dân Vệ hành quân trong địa phương chiến đấu với kẻ thù... Chứ đâu có được ngồi yên ấm ở Đô thành hay các Tỉnh lỵ an ninh ?

Cuộc sống hoãn dịch nhưng gần như hiện dịch ấy, bản thân chúng tôi không lợi lộc gì. Khả năng và tuổi trẻ chúng tôi dốc toàn vào công vụ vậy mà bây giờ vì một lý do nào đó, chúng tôi lại vẫn phải thi hành quân dịch sau mười năm công vụ gian nan khổ cực.

Là những cán bộ Tuyên vận, chúng tôi hơn ai hết thông cảm nghĩa đẹp thiêng liêng trong nhiệm vụ quân dịch của người trai thời loạn, chính bởi ý thức trách nhiệm với quê hương dân tộc ấy, chúng tôi mới từ bỏ bao nhiêu những sung sướng thân yêu, đem tuổi trẻ vào cuộc sống gian khổ hiện tại, từ cuộc đời còn mười tám đôi mươi và từ khi còn chưa ai nhắc đến 2 chữ Quân Dịch!

Ngày nay chúng tôi — lớp tuổi từ 1937 về trước, gia nhập ngành TV từ khi chính sách quân dịch chưa ban hành — phải đồng loạt nhập ngũ. Nhưng Ai sẽ thay thế chúng tôi ? Những người sẽ thay thế chúng tôi là ai ? Những con ông cháu cha hay một lớp người già trên 30 tuổi ? vì ngành Tuyên Vận còn cần trong tình trạng đất nước này không ?

Nếu câu trả lời là ngành Tuyên Vận còn tồn tại (kể cả hóa thân với cái tên khác) thì việc gọi nhập ngũ toàn thể chúng tôi để lấy người khác thay thế có là hợp lý hợp tình không ?

Một điều nữa là vấn đề hoãn dịch của chúng tôi (ngành Tuyên Vận) hoàn toàn khác biệt hẳn với giá trị của những lý do hoãn dịch khác. Chúng tôi hoãn dịch *không phải vì bản thân mà hoàn toàn vì lý do công vụ*. Như thế không phải đem vấn đề hoãn dịch của chúng tôi so sánh với bất cứ một trường hợp hoãn dịch nào khác, ngay trong những lý do công vụ khác chứ không nói với những lý do học hành thi cử.

Điều nữa chúng tôi xin được giải thích cặp thời lý : trong khi Chánh phủ chưa ban hành lệnh động viên lớp tuổi từ 27 đến 30 thì tại sao chúng tôi công chức — lớp tuổi từ 27 đến 30 lại phải nhập ngũ toàn thể ? Công chức cần gương mẫu hay có một lý do nào khác ?

Chẳng lẽ chúng tôi mười năm làm việc cho Chính phủ mà không những không được một ưu tiên nào, còn thua cả những người không làm việc nữa sao ?

Kính thưa quý vị, trong giải thích mới đây về lý do gọi nhập ngũ 100o/o công chức, là để thực hiện công bằng, đối phó với những người đã lợi dụng chức vụ đưa họ hàng bà con vào các cơ quan được hoãn dịch vì công vụ để trốn quân dịch. Chúng tôi hoàn toàn đồng ý và ở đây, xin phép quý vị cho chúng tôi được gửi lên quý vị niềm tin tưởng của một công dân đối với chính phủ, và lời biết ơn của một công chức đối với cấp lãnh đạo. Nhưng kính thưa quý vị, chúng tôi xin quý vị xét lại cho trường hợp công bằng này : Con số những người do bè phái đưa vào các cơ quan để trốn quân dịch không phải là hoàn thể chúng tôi. Họ ỷ thế cậy thần vào hàng ngũ chúng tôi, đã làm chúng tôi chịu biết bao nhiêu tâm tiếng vì sự bất tài vô đức của họ, không lẽ bây giờ lại vì họ, chúng tôi phải chịu ngược đãi thêm 1 lần nữa hay sao? Bởi lẽ đó chúng tôi kính mong quý vị xét lại TRƯỜNG HỢP CÔNG BẰNG này để đối phó đúng với đối tượng chứ đừng hy sinh chúng tôi một cách oan uổng như vậy.

Kính thưa quý vị,

Trong chế độ cũ, chúng tôi đã chịu bao cay đắng bất công. Mười năm qua với *nghề cán bộ*, chúng tôi đã chịu bao thống khổ mà lương bổng quy chế không bằng cả những lao công tùy phái của các ngành khác làm việc ngay tại đô thị, an ninh và gần gũi gia đình. Cũng như vấn đề quân dịch nếu công lao của chúng tôi trong mười năm qua không được công nhận để xứng đáng được hưởng một ưu tiên rộng rãi, thì với kinh nghiệm phải đổi bằng mồ hôi xương máu và tuổi trẻ trong mười năm qua, chắc chắn rằng chúng tôi không hơn, cũng bằng với những người mới mà Bộ TTTLC bắt buộc phải tuyển dụng thay thế khi chúng tôi nhập ngũ.

Như thế, xét về cả hai phương diện TÌNH cũng như LÝ (công lao trong mười năm qua và lợi ích công tác), chúng tôi xứng đáng được tiếp tục hưởng sự ưu tiên hoãn dịch của Bộ Quân Lực.

Mặt khác, nhìn sang các ngành cán bộ bạn, mới thiết lập, chúng tôi càng không thể ngăn những tủi nhục ê chề. Cũng là cán bộ, vất vả hơn 10 năm qua đi, trên thực tế hiện tại nhiệm vụ của chúng tôi còn nguy hiểm gian khổ gấp trăm lần mà lương bổng vẫn chỉ 2.200 đến 4.500 (kể cả tiền tăng 10o/o) trong khi ngành khác mới thành lập mà lương bổng từ 3.150 đến 7.500đ trong khi các điều kiện tuyển dụng cũng thế, chưa kể rằng nhiệm vụ ai đã quan trọng hơn ai ?

Khả năng đến hiệu năng công tác của chúng tôi kém chăng ?

Không, ngàn lần không phải thế. Chắc điểm này quí vị Tỉnh Trưởng và Quận Trưởng trong toàn quốc sẽ sẵn sàng chứng nhận cho chúng tôi, cũng như Quý vị Tướng lãnh và Sĩ quan từng chỉ huy các chiến dịch hỗn hợp có chúng tôi tham gia chắc cũng sẽ sẵn sàng chứng nhận cho chúng tôi điều ấy ?

Đành rằng, chúng tôi không phủ nhận hàng ngũ chúng tôi từ 10 năm nay không phải không gây nhiều tai tiếng, công phẫn, nhưng thực ra tội lỗi này chính do bọn con ông cháu cha gây ra. Chúng bởi ỷ thế cậy thần, là những kẻ bất tài thiếu đức được bè phái cố cánh đưa vào, đến ngay anh em đồng ngũ còn bị chúng chèn ép, ngược đãi, vu khống, còn nói gì đến nhân dân! Chính chúng đã gây ra tội lỗi, đã gây ra công phẫn, mà ở trong xã hội này, trong cái tình thế đặc biệt bi đát của đất nước này, dư luận thường chỉ vô tình ghi khắc và khai thác những điều xấu chứ mấy ai chịu nhớ họ dù chỉ đôi phút những điều tốt của những người đã khoác vào người bộ áo công quyền! Cho nên làm sao nói cạnh điều này chắc chắn rằng quý vị đã thông cảm không phải lỗi ở chúng tôi, mà chính ở những người lãnh đạo trước đây đã làm ngơ cho bọn phản bội ấy lộng hành!

Một điểm khác nữa là vấn đề THÂM NIÊN CÔNG VỤ, mới đây, Chính phủ quyết định cho các nhân viên công chức có 8 năm công vụ được nhập ngạch. Nhưng không hiểu vì lý do gì người ta khăng khăng không công nhận thâm niên của chúng tôi là thâm niên công vụ, mặc dù thâm niên của tùy phái lao công cũng được tính ? Vậy thì thâm niên của chúng tôi là thâm niên gì ? Trong bao năm qua chúng tôi phục vụ cho ai ? Tư nhân hay Chính phủ ? Nếu là tư nhân chắc chắn rằng chúng tôi còn được biểu tình, đình công... nếu quyền lợi bị bỏ quên hay bị ngược đãi!..

Kính thưa quý vị,

Một lá thư viết bằng máu và nước mắt, chúng tôi trân trọng khẩn thành xin quý vị cho được đệ trình mấy nguyện vọng bé nhỏ nhưng hợp lý nhất của toàn thể chúng tôi :

1) Xin sửa đổi quy chế lương bổng của cán bộ Tuyên Vận, hoặc thiết lập một quy chế chung cho mọi ngành cán bộ không phân biệt Tuyên Vận, Bình Định hay Dinh Điền.

2) Xin cho các cán bộ Tuyên Vận có từ 5 năm thâm niên công vụ trở lên được miễn dịch, bởi với 5 năm hoạt động vào sinh ra tử của chúng tôi không kém gì 3 năm quân dịch hiện nay. Trường hợp Tổng động viên xin cho ai có 5 năm công vụ trở lên được đương nhiên theo học lớp Hạ Sĩ Quan.

3) Xin cho thâm niên công vụ của cán bộ mọi ngành được ngang hàng giá trị với bất cứ một loại thâm niên công vụ nào khác.

4) Xin tổ chức sát hạch lại toàn thể cán bộ Thông Tin Tuyên Vận các cấp từ Trưởng Ty trở xuống để chọn những người đủ khả năng công tác, xứng đáng lãnh đạo, và loại trừ những phần tử bất tài thiếu đức do bè phái có cánh đưa vào hoặc đưa lên ngồi lãnh đạo từ trước tới nay.

5) Xin tổ chức Đại hội toàn thể cán bộ Thông tin Tuyên vận toàn quốc, hay ít nhất cũng toàn vùng với sự chủ tọa trực tiếp của thượng cấp tối cao có đủ thẩm quyền thâu nhận và giải quyết (ít nhất cũng trên nguyên tắc) tại chỗ những thắc mắc nguyện vọng của anh em.

6) Xin xét định lại việc *tuyển và dụng* nhân viên cán bộ. Không thể tuyển Biên tập viên, Thông tri viên, Giám thị... lương bảy tám ngàn một tháng để làm những việc công văn đi đến của Sở, Phòng, trong khi các người khác ăn lương cán bộ hai ngàn hai lại phải bóp óc viết tài liệu kế hoạch. Đồng nhiệm vụ phải đồng quyền lợi, có hơn nhau chăng là ở giá trị của những thâm niên chứ không thể ở những may mắn gửi gắm hay ở bằng cấp mà trên thực tế công vụ hoàn toàn vô dụng!

Kính thưa quý vị,

Chúng tôi bất đắc dĩ mới phải viết thư ngỏ này, ngõ hầu trút bớt ra những ẩm ức dày vò đang càng ngày càng đè nặng trên tinh thần chúng tôi, ảnh hưởng trầm trọng cho công vụ. Nhất là, cuộc chiến tranh hiện nay không phải chỉ một mặt quân sự, mà đã là cuộc chiến tranh toàn diện, phần Tâm Lý Chiến đã nắm một vai trò trọng yếu trong việc quyết định mất còn. Với vai trò đó mà bản thân chưa ổn định thì hỏi làm sao chiến đấu với kẻ thù ?

Bởi vậy xin quý vị, với lòng công bằng và đại lượng của những người lãnh đạo tối cao, vui lòng tha thứ những lầm lẫn mà chỉ bởi nhiệt thành và đau khổ của chúng tôi trong thư này.

Đại diện các cán bộ Tuyên Vận

PHẠM-HỮU-TƯỜNG

# BÁO NGOẠI QUỐC

## Ném bom Bắc Việt

**bài của JACK LANGGUTH**

Sáng mùng 2 tháng ba.

Đại tá Robert Dawson ngủ trễ hơn thường ngày. Ông ta muốn nghỉ ngơi thêm vì trưa hôm đó, ông ta sẽ bay đi oanh tạc Bắc Việt lần đầu tiên. Các cuộc oanh kích bằng không lực tại Bắc Việt đã khởi sự từ tháng 8 năm ngoái cùng với thời gian vận động tranh cử, và lại tái diễn vào ngày 7-2 vừa qua. Một vài cuộc oanh tạc do Không Lực V.N thực hiện, một vài vụ khác do phi cơ Hoa Kỳ từ các Hàng Không Mẫu Hạm hoặc từ các căn cứ trên đất liền điều khiển. Bob Dawson, một đại tá không quân 44t. sinh quán tại Clarksburg, Ohio, đã xuất trận 153 lần trong các phi vụ truy kích địch hồi đệ Nhị Thế chiến. Khi chiến tranh kết liễu Đại tá Dawson tới Triều Tiên, ông đã điều khiển phi cơ phản lực Lưỡi Kiếm F86 trong hàng chục phi vụ. Tháng 12 năm ngoái, khi tới Việt Nam Cộng Hòa, cứ cách một hai ngày ông lại bay đi tấn công VC tại chiến trường miền Nam. Trong các chuyến bay đó ông chưa bao giờ bị thương.

### Kế hoạch hoàn hảo

Trong cuộc oanh kích CS tại Quảng Khê, có nhiều diễn biến khác hẳn với các cuộc oanh kích trước.

Trong một cuộc phỏng vấn mới đây đại tá Dawson đã tuyên bố «Trước hết cuộc oanh kích này đã được hoạch định một cách chu đáo hơn hầu hết các công tác khác. Nếu chỉ là những công tác thường, tôi chẳng quan tâm tới những chi tiết.» 24 tiếng đồng hồ trước khi cuộc oanh tạc Quảng Khê khởi sự, đại tá Dawson mới nhận được các chỉ thị. Là cuộc oanh kích đầu tiên sau khi VC tấn công vào một căn cứ Hoa Kỳ, cuộc oanh tạc này đã tùy thuộc phần lớn vào hoàn cảnh chính trị và thời tiết. Trước hết các cuộc oanh kích đã phải trì hoãn từ ngày 19-2 vì cuộc chính biến ở thủ đô Saigon, sau đó vì thời tiết xấu, các tường trình khí tượng cho biết các mục tiêu ở Bắc Việt có mây mờ che phủ.

Khi lệnh oanh kích được gởi tới căn cứ Biên Hoà, nơi đại tá Dawson giữ chức Trưởng Ban cho phi đội chiến lược 23 của VNCH, các phi công trẻ tuổi VN đã không khỏi lo và hân hoan. Họ reo mừng khoan khoái, hiên ngang trong bộ đồ phi công màu đen hay màu da cam, đeo huy hiệu trên cánh tay và giầy lưng bao đạn súng lục quanh hông. Đại tá Dawson tuyên bố có vài trạng thái khẩn trương nhưng đầy phấn khởi. Tinh thần họ căng thẳng nhưng tất cả thực lòng muốn ra đi. Mục phiêu đã được chỉ định tại bộ Tư Lệnh Tối Cao ở Hoa thịnh Đốn, nhưng công việc đặt kế hoạch và phối hợp công tác được giao phó cho vị chỉ huy phi đội tác chiến Việt Nam, Trung Tá Phạm phú Quốc và sĩ quan cố vấn Đại Tá Dawson. Trung tá Quốc quyết định cử 2 quân nhân Hoa Kỳ cùng đi với 22 phi công VN lập thành 6 phi tuần mỗi phi tuần có 4 phi cơ.

### Chiến thuật và mục tiêu

Đại tá Dawson sẽ đi trong phi tuần thứ nhứt và đại úy William Leitch trong phi tuần cuối cùng. Trong khi các chuyên viên ở Saigon đang chờ đợi các báo cáo của khí tượng, hai sĩ quan cấp tá chỉ huy phi vụ đã trình bày qua kế hoạch công tác. Nhìn trên các bản đồ và các bức không ảnh của các chuyến bay thám thính, họ chỉ rõ mục tiêu, thảo luận về chiến thuật và chỉ thị cho các phi công trẻ tuổi về phương pháp tránh những hỏa lực mạnh của địch. Vào hồi 8 giờ tối cuộc thảo luận đã chấm dứt. Những phi công đã được lựa chọn thường thường căn cứ vào cấp bực, tham dự cuộc oanh kích được miễn công tác túc trực ban đêm.

Các phi công trẻ tuổi không được chọn lựa đã tỏ vẻ hằn học ra mặt. Đại tá Dawson thức cho đến nửa đêm để xem xét lại lần cuối cùng các kế hoạch. Một người hỏi ông đêm ấy khi vào giường nằm ngủ ông có theo thức không. Kéo một hơi điếu thuốc, ông lắc đầu : Nói thực ra thường thường tôi ngủ rất kỹ trước khi có một công tác. Mọi việc đã được quyết định và tôi cảm thấy khoan khoái.

Theo thường lệ những buổi sáng nhân rồi đại tá Dawson đã ăn một bữa điểm tâm thịnh soạn với gia đình trước khi ông sang phục vụ tại VN.

Vợ ông và ba đứa con nhỏ trên 10 tuổi sống ở Alexandria, gần Ngũ giác đài, Đại tá Dawson đã nghiên cứu những nhu cầu chiến thuật của phi cơ tại Bộ Không Lực trước khi ông tình nguyện sang phục vụ tại VN. Ông nói : Tôi phải chiến đấu theo phương pháp của tôi. Như thế phải mất ba tháng. Ông nói thêm: Tôi muốn sang VN vì tôi đã dành cả thời gian 25 năm binh nghiệp của tôi điều khiển những chiến đấu cơ chỉ vì mục đích đó. Chính nơi đó là nơi tôi muốn đến.

Theo những qui điều mới của bộ Quốc Phòng đại tá Dawson không thể thảo luận trước về sự sắp đặt cho chuyến bay của ông, nhưng ở Saigon ai cũng biết rõ là những phi cơ Skyraiders bay từ Biên Hòa ra Đà Nẵng vào lúc gần trưa ngày 2-3 để hoàn tất những chuẩn bị cuối cùng cho cuộc oanh kích. Cuộc bay đó đã mất một giờ 40 phút.

Cũng trong ngày hôm ấy các phản lực cơ Hoa Kỳ cũng đã oanh kích một căn cứ chứa đạn dược của địch ở Xóm Bàng. Cả hai cuộc oanh tạc không liên quan gì với nhau nhưng các phi công của cả hai phi vụ điều được thông báo cho nhau biết. Giờ ấn định đến mục tiêu cho cả hai cuộc oanh kích là 3.45, vì đó là một giờ phút nghiêm trọng, mọi sự chuẩn bị đã được ghi chú kỹ lưỡng trước giờ đó.

Phi vụ sẽ kéo dài khoảng ngót hai giờ: 50 phút cất cánh, 10 phút bay thành hàng ngũ và lượn trên mục tiêu và thời gian bay trở về Đà Nẵng.

### Luôn luôn bận rộn

Tất cả những gì liên quan đến thời tiết không còn cần nữa. Trời ĐàNẵng trong sáng. Đại tá Dawson, một người ít nói với khuôn mặt vui vẻ, mái tóc thưa màu nâu, tuyên bố : Tôi không có cảm giác khác thường.

Có lẽ tôi cảm thấy phấn khởi như các phi công VN vì đây là lần đầu tiên tôi vượt vĩ tuyến.

Dĩ nhiên bao giờ cũng có một vài cảm giác lo ngại và hồi hộp. Chúng ta đã hoàn tất kế hoạch, tuy nhiên chúng ta không biết trước những gì sẽ xảy ra. Đại tá Dawson còn nhắc lại : Chúng ta không còn nhiều thì giờ để chuyện vãn nữa. Ông nói chúng ta còn nhiều việc phải làm : điều chỉnh lại các vị trí, tham chiếu các dữ kiện, phối hợp với các phi cơ đã bay trước vài phút, để tiêu diệt các ổ cao xạ địch. Đại tá Dawson nói : Đối với tất cả các phi công đó là một phi vụ rất thích thú... Mọi công việc đều được thực hiện chính xác. Mục tiêu đã được ấn định rõ ràng. Trời chỉ gợn một vài đám mây nhưng không có gì là quan trọng cả. Đại tá Dawson được chỉ định oanh tạc một kho quân dụng và trong khi ông trúc xuống mục tiêu ông có cảm giác như ông đã từng thấy nơi này từ trước. Tất cả địa hình địa vật đều hiện lên đúng như trong không ảnh. Mục tiêu chính nằm tại phía Bắc một dòng sông đổ ra vịnh Bắc Việt.

Ngoại trừ một vài đợt cao xạ 20 ly từ những những chiếc xuồng máy bắn lên, phi đoàn yểm trợ đã tiêu diệt hầu hết các dàn cao xạ của đối phương. Cho tới lúc đại tá Dawson đã dội hết bom, thì một vài căn cứ quân sự của đối phương đã bốc cháy. Đại tá nói : tôi thấy rõ kho quân dụng của địch, ngay khi đó điều khiển phi cơ vọt lên cao đồng thời trút bom xuống mục tiêu. Tôi chú trọng tới mục tiêu đến nỗi không còn để ý cảnh vật khác nữa. Tuy nhiên tôi nghĩ rằng nếu thấy những đám đông xe cộ hoặc dân chúng tôi vẫn có thể thận trọng hơn.

### Kết quả công tác :

Các phi cơ Skyraiders đều mang một số bom đáng kể. Mỗi chiếc trong số 24 phi cơ đã dội 3 tấn bom loại 200 ký, 100 ký và 30 ký. Một phi công Việt Nam đã không bỏ trúng một trái bom nào vào mục tiêu. Đại tá Dawson ra lệnh hãy tránh xa các mục tiêu và bay về hướng Bắc để tránh cao xạ địch. Theo tâm lý chung thì phi công nào cũng muốn lượn thêm

*(Xem tiếp trang 8)*

# thắc mắc khiếu nại

SÀIGÒN ngày 15-4-1965

Kính gửi ông Chủ nhiệm nhật báo Chính Luận Sàigòn

Thưa ông Chủ nhiệm,

Là độc giả báo Chính Luận, tôi được biết nhiều người đã vơi bớt được phần nào nỗi oan khuất vui buồn nhờ mục thắc mắc khiếu nại và mục diễn đàn của quí báo.

Chính kẻ viết vài hàng này cũng đã nhờ mục thắc mắc khiếu nại báo Chính Luận số 135 ngày 8-9-1964 (Bài thanh toán lương bổng, chưa được thỏa mãn) số 227 ngày 24-12-1964 (Bài xin đi dạy học hoặc ra HDYK) mà đạo đạt được phần nào lời thỉnh cầu lên nhà hữu trách.

Hôm nay, vạn bất đắc dĩ, một lần nữa tôi khẩn khoản kính nhờ ông Chủ nhiệm vui lòng cho đăng tải trên báo Chính Luận bài thỉnh nguyện đính kèm. Mong nhờ tinh thần cách mạng của Thủ tướng, ông Tổng trưởng Văn Hóa Giáo Dục, Trung Tướng Tổng Tư Lệnh Quân lực Việt Nam Cộng Hòa minh xét bản thỉnh nguyện của tôi đính kèm nỗi uất ức, ray rứt của tôi được sáng tỏ, quyền lợi của tôi khỏi bị thiệt thòi, gia đình vợ con tôi không bị lợi dụng, làm khó dễ, được hưởng đời sống an cư lạc nghiệp.

Thưa ông chủ nhiệm, ông chủ nhiệm cứ coi việc cho đăng lá thư và bản thỉnh nguyện này trong mục thắc mắc khiếu nại báo Chính Luận như tại phòng mạch Y sỹ Đặng văn Sung đã biên cho tôi (bịnh nhân) một toa thuốc.

Trân trọng kính chào ông chủ nhiệm và chúc quí báo mạnh tiến trên đường ngôn luận.

Nay kính

LÊ ĐÌNH CẦN

Giáo Viên Ty tiểu học Phước Tuy ngụ tại 330—1915 Võ di Nguy (Phú Nhuận)

Kính gởi ông Tổng trưởng Văn Hóa Giáo dục (Kính nhờ ông Trưởng ty Tiểu học Phước Tuy chuyển đệ) SÀIGÒN

Đồng kính gửi Thủ Tướng Chính phủ Việt Nam Cộng hòa,

Trung Tướng Tổng tư lệnh Quân lực VNCH.

Tôi ký tên dưới đây Lê Đình Cần, Giáo viên Sơ cấp hạng 4, trân trọng yêu cầu quí vị thỏa mãn cho tôi những điều thỉnh nguyện chính đáng dưới đây :

1) Thanh toán lương bổng các tháng 1-2-3 năm 1960 và lương bổng tháng 9 năm 1964. Hồ sơ tham khảo đã đính kèm bản thỉnh nguyện đề ngày 6-12-1964 đã gởi đến bộ Văn hóa Giáo dục bằng thơ bảo đảm.

2) Thăng trật. Tôi đã bị ở trật hiện hữu (giáo viên sơ cấp hạng 4 chỉ số 220) 6 năm 10 tháng 14 ngày chưa kể trung cấp thâm niên quân vụ và công vụ, Bản sao nghị định thăng trật giáo viên sơ cấp hạng 4 số 548-GDINĐ ngày 9 tháng 4 năm 1958 đã kính kèm bản thỉnh nguyện ngày 6-12-1964.

3) Xử tử hình tất cả những kẻ đã lợi dụng lúc tôi bịnh hoạn nạn, vắng nhà (từ năm 1960 đến nay) để hiếp dâm, dụ dỗ, lợi dụng vợ chính của tôi tên Nguyễn thị Nga sinh ngày 8-3-1936 hiện ngụ tại 330-1915 Võ di Nguy Phú Nhuận. Việc xét xử này phải cho tôi dự kiến.

4) Tôi và các con tôi phải được sống bình thường an ổn như tất cả những người dân lương thiện khác.

5) Trừng phạt nặng nề những kẻ vô tình hay cố ý mắc mưu bọn hiếp dâm, đội lốt cách mạng để làm khó dễ tôi, xuyên tạc vu cáo làm hoang mang dư luận gây đau khổ cho gia đình tôi để bọn chúng thủ lợi.

Kính đệ

Làm tại Sàigòn ngày 2-3-1965

LÊ ĐÌNH CẦN

Giáo viên sơ cấp hạng 4, tòng sự tại ty Tiểu Học Phước Tuy hiện nghỉ 6 tháng hưởng lương ngụ tại 330—1915 Võ di Nguy Phú Nhuận Gia Định.

B tiếp theo trang 3

các ước mơ cao xa, và những tính toán riêng về "đường đi, nước bước» trong cuộc đời. Dọc trước có người đã từng khóc; có người quay mặt giấu mọi nỗi thẹn thùng khi gặp bạn; có người dùng làm việc bỗng dừng lại sững sờ nhìn đời tay nhem nhuốc của mình..."

«Có một cô gái đã gửi cả tâm sự của mình vào hai câu thơ bích báo này:

"Quanh năm soong chảo đọn đi
Hết cơm lại cả, thấy gì tương lai?»

TRƯỚC sự chống đối như đã dẫn chứng trên đây, Ion Việt gia Cộng sản liền bắt giam một người con gái (vốn là một nữ diễn viên của đoàn cải lương Nam Huyền) rồi buộc cô ta phải viết những lời «tự thú» như sau, để «đề cao» cái nghề hầu hạ trong nhà ăn của chúng. Bài dưới đây của cô Trần kim Liên được đăng trên báo Lao động số 1488, tuy bề ngoài người có vẻ thật sự giác ngộ ngoan ngoãn, nhưng bên trong vẫn chứa đựng nghẹn ngào uất ức, làm cho những người trong thế giới tự do chúng ta có thể thấy được phần nào sự gì ... trong xã hội Cộng sản.

Trước đây một năm trước, tôi được người ăn đặt cho cái tên là «cô gái khó tính» thay cho tên quen gọi: Cô Tự.

— Năm ấy, tôi vừa tròn 17 tuổi. Với cái tuổi đầy ước vọng: nào làm công nhân có khi, làm giáo viên và cao hơn nữa là kỹ sư, thì tôi lại bước vào làm công việc «nhà bán» của cái bếp tập thể này. Tôi đã tự xác định bất kỳ việc gì, nếu làm tốt thì đều cao quý cả. Nhưng khi bắt tay vào việc thì những ý nghĩ tốt đẹp ấy biến đi đâu mất. Đây mà cũng gọi là một công tác ư? Suốt ngày tối mặt lên với những việc lau bát đũa, sắp xếp thức ăn trên hàng chục chiếc bàn rồi thu phiếu, dọn dẹp, quét tước cơm vãi xương ra, rửa hàng trăm chiếc bát dính dầy mắm mỡ... Tôi không phải là 1 người lười hay ngại khó nhọc đâu, nhưng hàng ngày những va chạm khi tiếp xúc với người ăn đã làm cho tôi thay đổi tính nết. Nói chung thì phần lớn các bác, các anh, các chị, coi tôi như cháu, như em. Nhưng cũng sự chúng người khi tôi đến thu phiếu ăn thì chẳng chịu đưa, lại đem giấu phiếu đi nói rằng đã quên ở nhà; có khi đưa rồi lại rút lại. Gặp bữa không may, cơm kém ... hoặc bị chậm không kịp phục vụ thôi thì biết bao nhiêu lời chê bai nghe đến lá nhức óc. Thực tình mà nói, tôi làm việc nhưng trong lòng chẳng thấy phấn khởi gì đối với cái nghề «bưng bê, rửa rách nhác» ấy mà tôi đang đảm nhiệm. Tôi bực bội với cả những người ăn. Ai làm tôi không vừa lòng là tôi cáu gắt, cãi lại. Tôi chẳng để ý đến những lời góp ý xây dựng của người ăn những cuộc họp tổ công đoàn, họp phân đoàn thanh niên đối với tôi sao mà rộng rề thế. Tôi chẳng phát biểu chẳng hát hò. Có những ngày tôi chẳng thiết ăn cơm, tất nhiên là đêm nằm cứ suy nghĩ đến tiền đồ. Tôi nhớ lại những ngày trước khi vào làm công tác nhà ăn, lúc tôi còn là diễn viên đoàn cải lương Nam Hồng mỗi lần cánh màn sân khấu hạ là tiếng vỗ tay rào rào khen ngợi vang lên, chao ơi sao mà tiếc thế! Giờ đây, trong công tác phục vụ của tôi, tiếng vỗ tay xưa kia đã thay bằng những lời chê trách nào tính thần phục vụ kém, nào là cô gái khó tính...

Nhưng có một điều tôi nhớ mãi đến ngày hôm nay đó là sự độ lượng của tập thể trước thái độ gắt gỏng của tôi. Chính sự độ lượng ấy cùng với sự giúp đỡ của cán bộ đã khiến tôi suy nghĩ nhiều và từ đó mới thoát khỏi những tư tưởng sai lệch. Tôi lại được các bác lớn tuổi, các đồng chí phụ trách, phân đoàn thanh niên kể chuyện về thành tích tận tụy chăn nuôi mà anh hùng Phạm Thể, được đọc báo chí thấy những gương yêu tấm phục vụ công tác ăn uống của anh hùng Phan Căn, của chị Lợi... Và những gương sáng những lời khuyên bảo chân tình của tập thể đã dần dần làm sáng sự suy nghĩ của tôi đối với nghề nghiệp tôi bị đặt cho mình những câu hỏi. Tại sao bác Mão, bác Lương, Chị Dung, bác Cự... đã làm công tác nhà ăn hàng bảy, tám năm rồi mà vẫn yêu nghề? Tại sao Chị Vượng suốt ngày vất vả với đàn lợn ngót trăm con, bết bám bèo, nấu cám lợn, mùi phân lợn nồng nặc, nhức óc mà vẫn ăn tám? Tại sao chị Nứi ngày này qua ngày khác lủi thủi một mình vừa trong nom hai lò đun trấu nóng rát mặt, vừa nấu một nồi cháo mà vẫn vui vẻ? Biết bao nhiêu người phục vụ ở nhà ăn tập thể liên cơ Bắcgiang này ai có thái độ như tôi đâu? Hơn nữa, mỗi lần tỉnh có hội nghị, có liên hoan chiêu bang, đồng chí chủ tịch, các đồng chí lãnh đạo chả thường đến hỏi thăm thân mật, mời anh chị em phục vụ nhà ăn lên ngồi ghế hàng đầu, biểu dương thành tích hoặc các cơ quan trong tỉnh dành cho nhà ăn những «ưu tiên» đó sao? Chẳng ai coi rẻ nghề phục vụ ăn uống chúng tôi là hèn kém cả. Thế mà tôi lại coi thường công việc của mình. Những câu hỏi tới dồn ra thì cuối cùng tôi đã tự trả lời: Vì tôi chưa yêu nghề, và suy tính cá nhân...

Từ đó đến nay, đã hơn một năm rưỡi rồi. Hàng ngày tôi lo sao cho bát đũa sạch sẽ, bàn ăn không dính mỡ, không hơi mùi nước mắm... Sau một bữa, tôi dùng nước nóng lau cho sạch sẽ trơn tru... Tôi làm mọi việc. Tôi tươi cười vui tươi cười vui vẻ hòa nhã với mọi người đến ăn. Chả còn ai gắt gỏng với tôi nữa. Thấy tối đến, các bác, cánh anh các chị đưa phiếu cho ngay, ăn xong còn giúp tôi thu dọn bát đũa.

Những tiếng chê trách xưa kia đã chuyển thành những lời khen ngợi: thái độ hòa nhã, tinh thần phục vụ tận tụy. Những cuộc họp công đoàn, phân đoàn thanh niên nay đối với tôi có một nghĩa tốt đẹp. Tiếng hát đã trở lại với tôi như hồi còn là diễn viên sân khấu cải lương.

Lại nghe «làm dum trăm họ» ngày nay đối với tôi như một sự ràng buộc thiết tha. Và đã hơn một năm qua, tôi không còn là cô gái khó tính nữa.

Trần Kim Liên
tức Tự

E tiếp theo trang 3

Ân cho biết nhóm anh em xích lô máy kéo tới đây thuộc 3 bến: Cầu ô. Lãnh, Phú thọ Hòa, Trung ương Hòa Bình gồm 94 Lambretta 3 bánh, 36 xích lô máy (đậu góc đường Sương Nguyệt Ánh—Lê văn Duyệt nhằm mục đích đòi mở cửa văn phòng Nghiệp đoàn và chấm dứt hành động chia rẽ, không bổ anh em xích lô máy. Ngoài ra ông Ân lại tố cáo ông Trần Quốc Bửu năm 1963 đã tổ chức lật đổ ông Minh nhưng không xong và lần này lại ông Bửu chủ mưu chia rẽ hàng ngũ công nhân trả lời câu hỏi của chúng tôi về việc ông Minh đã thâu quá tiền, trả góp xe Lambretta hằng ngày của anh em được ông Ân giải thích như sau: trong một phiên đại hội tất cả anh em xích lô máy và Lambretta đã đồng ý quyết nghị mỗi ngày trả góp 145 đồng để chi các khoản: 100 đồng tiền trả hàng xe, 20 đồng góp quỹ dự phòng sửa chữa xe, 3 đồng tiền bến 7 đồng tiền báo kê, còn 15 đồng để «ủng hộ các cán bộ thoát ly làm việc cho anh em và các chuyên viên sửa chữa. Như vậy không có việc ông Minh bỏ túi số tiền 45 đồng mỗi ngày của anh em.

Đó là nội dung của cuộc tranh chấp giữa hai phe công nhân xích lô máy. Về việc đóng và mở cửa Văn phòng Nghiệp đoàn. Chúng tôi sẽ theo rõi vụ này để tường thuật kết quả cuộc tranh chấp trong những số bao sau.

H tiếp theo trang 3

triệu 200 ngàn ti lời thêm một năm. Tiền lời đó ông chủ nhiệm Chính Luận muốn xây nhà lầu, mở rạp ci nê, mở kỹ nghệ ... sách ba, buôn mắm, buôn muối... làm gì cũng hoan hô cùng mình vậy trọi, nhưng cấm không được «đạp vốn» thêm cho tờ báo Chính Luận, cấm mở rộng nhà in, cấm mua thêm máy móc tối tân, cấm mướn thêm ký giả, cấm trả lương thêm cho công nhân cũng như ký giả hiện đang làm cho báo Chính Luận (vì như vậy là «cạnh tranh bất chính» về lương bổng), cấm không được hạ giá thành của tờ báo, cấm không được đăng nhiều tin và bài vở hơn các «bổn báo» vân vân và vân vân.

— Xét rằng Chính Luận nhiều rao vặt quá, như vậy là cạnh tranh bất chính với «bổn báo» về mặt thăng bằng chi thu, nên đòi Hội Đồng quốc gia lập pháp phải khẩn trương ban hành một đạo luật «cộng đồng đồng tiền» để bắt buộc báo Chính Luận phải chia đồng đều rao vặt và các quảng cáo thương mại, khác cho các «bổn báo».

Còn nhiều khâu hiện đấu tranh khác rất mê ly hấp dẫn, nhưng vì chưa xin được «bản quyền tác giả» của «một số» các cụ chủ báo nói trên, nên kẻ ghi nhật ký đành mời bạn đọc Chính Luận đón chờ cuộc xuống đường lịch sử vĩ đại nhất kim cổ kia.

### Vẫn thiếu chỗ

DÙ báo đã hằng ngày ra 8 trang từ... khuya, nhưng *Chính Luận* vẫn bị «kẹt» vì cái nạn thiếu chỗ đăng bài và tin. Cho nên một lần giữa mục nhật ký lại cho mục «đọc báo trong nước» «mượn đất» đăng vài bài báo của đồng nghiệp mà bạn đọc Chính Luận cũng muốn đọc:

### «Phục vụ» độc giả?

«Mấy mươi tờ báo ở Thủ Đô vẫn tiếp tục «sống» đều hòa, nhưng trong đó «cứ» nhứt, nói mà không sợ trật có lẽ là đồng nghiệp Chính Luận từ hôm báo này bỗng nhảy ra «chơi» riêng — nghĩa là không... thèm «chơi» chung với đồng nghiệp — tăng trang tăng giá tiền và tăng rao vặt, quảng cáo, mà có người muốn gọi sự cải tiến «vĩ đại» ấy nôm na là «8 trang 3 đồng», người ta cũng tưởng báo ấy «chịu chơi» để rồi «*ngậm cu deo*» nào ngờ báo ấy vẫn sống nhăn và xem «khí thế» thì mỗi ngày càng thấy «vững mạnh trên trường ngôn luận» nữa là khác.

«Hội đồng Báo Chí vừa được Đại hội Báo chí 65 bầu lên chắc sẽ xét đến trường hợp «khuếch trương» này xem nó có đúng «khuyến khích» ở khía cạnh nào? Chẳng hạn như ra 8 trang thì có nên bán 3 đồng không? Giấy đang trong thời đại khan hiếm này thì lấy đâu mà chạy mỗi ngày «tài dách» như thế? Nhưng đó không phải là chuyện của kẻ viết bài này.

«Nếu có người hỏi chúng tôi, cái việc «8 trang 3 đồng» mà đồng nghiệp Chính Luận đang làm nó có đúng «khuyến khích» hay không thì chúng tôi xin thưa: Vâng! Đúng khuyến khích lắm lắm!

«Này nhé! Nếu tôi có tiền mua báo để đọc thì nhứt định là tôi phải mua báo Chính Luận Cái thôi. Tiền bạc chạy đi đâu» này tiết kiệm được đồng nào thì càng hay đồng ấy. Tôi xin quảng cáo không công để độc giả biết mà mua Chính Luận vì tuy mới nghe 3 đồng thì nhiều nhưng tính kỹ ra thì chẳng có nhiều nhỏi gì.

«Hãy làm bài toán như dưới đây:

• Mỗi ngày bạn bỏ ra 3 đồng để mua báo thì mỗi tháng ngân quỹ gia đình mất hết 3x26=78đ. 78 đồng mới nghe qua thì khá lớn đấy. Nhưng có bao giờ bạn đọc báo rồi đem cân kí bán ve chai không? Nếu có thì mỗi tháng bạn bán ra được 2 kí báo và nếu bán cho ve chai thì bạn sẽ thâu lại được 12đ.x2 = 24 đồng. Đem con số chi thu ấy trừ qua cấn lại thì bạn chỉ còn mất mỗi tháng có 54 đồng mà đọc được mỗi ngày 8 trang báo và có giấy cũ bán ve chai kể cũng sướng đấy chớ!

"Bởi vậy, cho nên quả tình mà nói thì đồng nghiệp chúng tôi đã «phục vụ» độc giả đấy. Và dĩ nhiên là nếu có nhiều độc giả ủng hộ thì đồng nghiệp chúng tôi «lên hương» còn vài mươi báo khác với hàng trăm ký giả có thể bảo thì mặc kệ «phục vụ» mà, phục vụ như hôm mới ra số đầu, đồng nghiệp chúng tôi cho biết việc tăng trang cũng để phục vụ khách hàng quảng cáo càng ngày càng tăng». Báo Buổi Sáng của ông Chủ tịch hội chủ báo Tam Mộc.

O tiếp theo trang 3

các cấp Dân Quân Chính trong tỉnh. Tân lạng và tân nhân được tặng nhiều phẩm vật. Riêng Trung tá tỉnh trưởng Kiên Giang trao tặng 3.000đ và 1 máy thu thanh.

Đây là cuộc tác hợp đầu tiên cho 2 cựu nam nữ cán bộ Việt Cộng quy chánh theo ý nguyện của họ.

**Đọc và cổ động**
**Chính - Luận**

X tiếp theo trang 3

sẽ cảm thấy cần và muốn có một sự khôn ngoan mới bộc lộ tính chất thực sự của con người và định mạng thực sự của con người.

«Mong sao đều ngày những năng lực tiến bộ lớn lao có thể được sử dụng để bài trừ nạn đói trên thế giới, để giáo huấn các thế hệ đang lên, để tiếp cứu trong những hoàn cảnh thất bại.

«Và sẽ không còn thấy trên địa cầu những cảnh đau khổ tạo ra một cách cố ý, vô ích vì sự áp bức chánh trị và xã hội có hệ thống, vì thuyết chủng tộc quá độ hoặc đè nén, vì những sự vi phạm và hạn chế sự tự do tư tưởng và lời nói đứng đắn.

«Kỷ niệm của huynh đệ của chúng ta hiệp nay trên nhiều nước trong đức tin không ... được những quyền của ... sự tự bảo, đặt trên ... lời chào đặc biệt đối với họ: Hãy can đảm lên các con ... thân mến, hãy kiên nhẫn trong sự trung thành và ... những nỗi đau khổ của con sẽ không vô ích vì ... với toàn thể thế giới ... chứng minh cao cả cho sự tự do các con của Chúa và cho sự đoàn kết tinh thần của Giáo hội Chúa.

«Các con có thể trông cậy vào sự cầu nguyện và tình đoàn kết của các huynh đệ. Các con thuộc thành phần Giáo hội kiên nhẫn và Giáo hội hoạt động.

«Đối với cả các con, và nhứt là đối với các con, lễ Phục Sinh là lễ vui mừng và hy vọng».

Đức Giáo Hoàng kết thúc: «Mong cho lễ Phục Sinh đối với mọi người là lễ vui mừng và hy vọng; đối với những người đau khổ, đối với những người tìm ủy lạo và ánh sáng, đối với trẻ em và thanh niên, đối với các con đang nghe chúng ta và muốn nghe nơi mỗi chúng ta thốt lời chào mừng của Chúa Phục sinh. Mong cho thanh bình lại với các con».

Đ tiếp theo trang 3

3 Trong sạch hóa Điện Lực VN
°°°

— Như bạn đọc đã biết, qua bài tường thuật của Chính Luận, trong cuộc họp báo của 40 kỹ sư Điện Lực Việt Nam, một trong những điều mà các kỹ sư này đã tố cáo là: «Ông Bùi văn Lễ không có bằng cấp kỹ sư mà được «đưa» vào làm tại cơ quan Điện Lực VN và được hưởng lương ngạch kỹ sư.» Nay chúng tôi nhận được thư của ông Bùi văn Lễ yêu cầu Chính Luận cải chính, đồng thời để làm bằng, ông Lễ có gởi kèm theo một bản «ảnh sao» văn bằng kỹ sư của ông do Thứ Trưởng Quân Lực Pháp (Hải Quân) cấp chứng ngày 21-3-58 tại Ba Lê.

Để rộng đường dư luận, chúng tôi đăng nguyên văn lá thư của ông Lễ dưới đây:

• Thưa Ông Chủ nhiệm,

Mấy ngày vừa qua, được quý báo chiếu cố đăng tận và quảng cáo rộng rãi về tôi trọng các bài tường thuật về cuộc tranh chấp trong Điện Lực Việt Nam, thật là một vinh hạnh lớn lao cho tôi. Tiếc rằng tôi không đang hành nghề tự do hay tài từ để được hưởng sự quảng cáo này.

Ngược lại tôi còn hơi «kẹt» trong việc lợm dụng trước vị này để tìm «mồi». Vì vậy tôi phải cấp tốc về tìm trên giản bẹp nhãn hiệu đính kèm để nhờ quý báo giám định. Nếu với văn tự này khả dĩ còn có thể tiếm đoạt tước vị kỹ sư trong 1 thời gian nữa; yêu cầu quý báo cho đánh chánh ngay tin giật gân trước. Như vậy quý báo sẽ giúp tôi không nhỏ trong công việc nêu trên. Tôi không bao giờ dám quên mời quý báo đến chung vui với chúng tôi nhân ngày khánh thành khai thác mỏ.

Kính chào Ông Chủ Nhiệm.
BÙI VĂN LỄ

T tiếp theo trang 3

ác Việt cộng như: cưỡng ép nộp thuế, bắt cóc thanh niên buộc đi lính cho chúng, giết người, cướp của, phá hoại... và sáng 17-4, lối 300 đồng bào liên xã Tân Hương Tân lý Tây và Tân Hiệp quận Bến Tranh (Định Tường) đã họp mít tinh tố cáo tội ác của Việt cộng.

— Trong 2 ngày 15 và 16-4 vừa qua Việt Cộng đã chặn 1 chiếc xe đò và 1 chiếc xe vận tải tại Bình Định và Quảng Ngãi, bắn chết 1 hành khách và cướp hết tiền bạc, lúa gạo, thực phẩm.

— Sáng 14-4, cơ quan an ninh Kiến Hòa đã khám phá và bắt trọn ổ đặc công của Việt Cộng tại thị xã Trúc Giang, đóng tại ấp Tân Sinh An Thuận, gồm 6 tên: Nguyễn thị Bảy, Nguyễn thị Bé, Nguyễn thị Vân, Đặng thị Hai, Huỳnh văn Sơn, Nguyễn văn Mười. Nội bọn đã thú tội và chỉ cho chính quyền tịch thu 1 quả mìn 105 ly và một số tài liệu.

— Ban tiếp nhận tặng phẩm cứu trợ đồng bào nạn nhân bão lụt miền Trung thuộc Bộ Xã Hội cho biết trong những ngày gần đây, ban này đã nhận được thêm nhiều tặng phẩm cứu trợ đồng bào nạn lụt miền Trung—Bộ Xã Hội vừa chấp thuận một ngân khoản là 100.000 đồng để giúp đỡ những đồng bào tị nạn Cộng sản tại thị xã Vũng Tàu.

A tiếp theo trang 3

... Tổng Thống Humphrey ... ngồ bày với ông Trần văn Tuyên, Phó Thủ Tướng Việt Nam Cộng Hòa, rằng Tổng Thống cầu chúc cho nhân dân Việt Nam được hưởng một nền tự do thực sự, một nền hòa bình trường cửu và Phó Thủ Tướng luôn sát cánh với nhân dân Việt Nam.

Cũng trong ngày thứ Sáu, ông Lorenzo Guada, Phó Chủ Tịch Quốc Hội ... đã tiếp kiến phái đoàn Việt Nam do Phó Thủ Tướng Trần văn Tuyên hướng dẫn.

K tiếp theo trang 3

Sau đây là kết quả cuộc đua:
Giải nhứt: Trần văn Nên.
— nhì: — Tôn thành Công.
— ba: — Lư văn Thanh.

Ngoài ra còn có 12 tay đua trúng giải từ thứ 4 đến thứ 15.

Buổi chiều dành cho những trận đấu tranh giải bóng chuyền, bóng rổ, bóng tròn v.v...

### Quyền Thuật

SAIGON.— Đô ga, quý cho giải vô địch cấp đầu, Tổng cuộc Quyền Thuật đã tổ chức tối 7-4, tại sân Tinh Võ, một đêm quyền thuật mà trận then chốt về quyền Anh là trận đụng độ giữa Hoàng Liên và Nguyễn Sang, kết quả Hoàng Liên đã thắng điểm Nguyễn Sang mà thôi. Trận quyền Anh thứ nhì, Kid Lực đã thắng điểm Châu Long trong 3 hiệp 3 phút.

Về võ Việt Nam đã có những trận sau đây (3 hiệp 3 phút): —Thanh Long thắng Mai Hữu Hạnh, do vấn ở hiệp ba. — Cô Cầu Huệ thắng điểm ... Kim Liên — Hoàng Sơn thắng điểm Diệp Huỳnh — Mã xuân Ba huề điểm Samson.

### Bóng bàn

LJUBIANA.— Trong khuôn khổ giải vô địch bóng bàn thế giới tại Nam Tư, hôm qua, tiếp tranh giải ... từ 12 đến 24, Việt Nam đã thua liên tiếp Ấn Độ 1-5 và Đại Hàn 0-5.

### Bóng tròn

SAIGON.— Chiều 17-4, tuần sân Cộng Hòa đã tiếp tranh các trận vô địch Danh dự trong tuần lễ thứ bảy, kết quả như sau: Bưu Điện huề với Không Quân 2-2, Cảnh Sát Quốc gia thắng Quang Trung 5-1.

# RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT

## NHÀ BÁN

**Bán** đất biệt thự và phố thương mại vườn cao su trước chợ mới. Hỏi 210B Nguyễn văn Thoại 15 giờ đến 20 giờ.

**Bán** 2 lô đất biệt thự B và D PHÚ THỌ HÒA hỏi 226 Lê thánh Tôn Saigon.

**Sang** hoặc cho mướn Phòng giạy khiêu vũ có giấy phép Hỏi 582 F Phan thanh Giản.

**Phòng mạch** cho mướn gần chợ Saigon Hỏi 18 Phan thanh Giản. Đ.T. 24.348.

**Lợi tức gấp đôi**

Bán 1 garage hiện đang đông khách ngang 10x21. Hỏi Ô. Yên hẻm 6 số nhà 7Z Bạch Đằng Giađịnh.

**PHỐ-VILLA**

Phố lầu và villa kiến trúc tân kỳ 3p.ngủ. 2p.tắm, p. ăn, p. khách vùng Đoàn thị Điểm, Building, Rạp hát, villa sẵn huê lợi, trống hoặc thầu huê lợi 3.4 năm đủ vốn. Bán gấp ở Pháp villa lầu luôn 840m2 đất do MYKIM, 8 Ngô T. Châu S.G Đ.T 23.989.

**Bán** 1 phố lầu ở Long An luôn dài 79m2, đủ tiện nghi, có điện thoại, ngang chợ Tân An—15 mẫu ruộng cách châu thành Tân An 4 cây số, giá thật rẻ. Hỏi 2 Quang Trung Long An và 26/1 Lê thánh Tôn Saigon.

**Rẻ Thật Rẻ**

Bán 1 nhà Béton 2 tầng có sân thượng 3mx11m đủ tiện nghi cửa hậu. Giá 130.000đ yên tỉnh mát mẻ Hỏi Ô. Nhơn 22/777B. Ng văn Thành (GĐ) Cách lộ 100m. Hẻm lớn xe hơi vào được.

**Cho Thuê Bar**

Gia đình ngoại quốc đi nghỉ hè cho thuê bar đường Trần H. Đạo. 3 tháng hoặc 6 tháng. Hỏi 61B Trần hưng Đạo SG (gần Cinéma Đại Nam, góc đường Yersin, từ 10h sáng)

**Phố sang** Đủ tiện nghi điện nước. Có lầu, có chỗ để xe. Hỏi 66A Phan thanh Giản Gò Vấp.

**Quý** vị có nhà phố, xe hơi muốn cho người ngoại quốc mướn giá cao, xin liên lạc với văn phòng Saigon S.V.P. 23 Tự Do Saigon. Tel.25.427.

**Sang nhà** 218 Nguyễn-m-Chiểu, P.Nhuận 4mx27m đầy đủ điện nước. Có gác lửng. Nhà để xe Tiền nhà 500đ.

**Quán sang** Địa điểm tốt, nơi đông khách, trong chợ An Đông, sang rẻ. Hỏi số 459Bis/12 Trần Hưng Đạo SG

**Nhà bán** Rộng 4m50x22m có gác suốt, khu yên tỉnh, mua xong ở liền số 240/4 Trương tấn Bửu PHÚNHUẬN.

**Nhà bán** Nhà tường gạch hai tầng, đủ tiện nghi rộng 3m50x13m. số 414/111A Phanh-th-Giản Saigon.

**Phòng** cho thuê, lịch sự, đủ tiện nghi. Tiện cho vài cặp hay vài cô trọ học Hỏi 162 Nguyễn văn Học Gia định.

**Sang** phố lầu thương mại mặt tiền Trần hưng Đạo, số 645, Đ.T 36.586 tiện việc mua bán, mở phòng mạch, văn phòng. Xin hỏi địa chỉ trên.

**Bán** gấp nhà ngói vách tường có gác giá nhất định 30.000đ. Hỏi tại 137/109 Bùi Phát Diệm Saigon.

**Nhà** bán số 80 A đường Hòa Hưng Saigon. 2m7 x 20m gạch bông, gác xoáng, điện—130000đ.

**Bar sang** Chỗ đông khách luôn ban ngày. Hỏi bar Royal số 165 từng trệt Tax, từ 18 đến 22 giờ.

**Bán Hoặc Sang**

Ở Ô Cấp, 1 Bar Restaurant ngay mặt bể hue lợi nhiều và 2 căn phố đủ tiện nghi có thể mở Bar Bar 2 căn phố lầu chợ Hoa Bình. Minh-Sang 145 Hàm nghi Saigon ĐT. 24308.

**Bán** gấp căn phố lầu, đủ tiện nghi 114C/111 Phan Thanh Giản SG Hỏi 195 Võ Tánh SG (Phòng Hớttóc Hoa Mai).

**Cần** thuê hoặc sang một căn nhà mặt đường, trung tâm Saigon Cần mua xe hơi hiệu Préfect, Taunus 17m de Luxe, Volwagen hoặc Peugeot 203. Viết thư cho ông Giao 381/2 Trần quí Cáp Saigon.

**Nhà sang** gấp đủ tiện nghi có lầu. Hỏi 5 Nguyễn thái Học Saigon.

**NGỒI KHÔNG HƯỞNG HUÊ LỢI**

ĐẤT BÁN 18000M2 80 cây xoài có trái chín. 150 Cây mít có trái 1000 bụi chuối huê lợi chuối mỗi tháng 2.000đ. Khu yên tịnh nhứt định 70.000đ. Hỏi 304 Đường số 23 Bến Ph. thế Hiển quận 8 C.L.

**Bán** 1 biệt thự 480.000đ. đủ tiện nghi, khu yên tịnh sân thật rộng có nhà để xe 149 cư xá Kiến Thiết Lê đại Hành Cholon (trước trường đua ngựa).

**Nhà bán** gạch lầu suốt, hướng mát điện nước riêng. Giá phải chăng hoặc đổi lấy 1 số đất 400thvg đất vùng Saigon, Liên lạc 482/5 Phan th. Giản Saigon.

**Bán** — nhà tiện mở cửa hàng — máy vắt số Nhựt — Xích lô máy tốt. Hỏi 104 Trần nhân Tôn ngã bảy Cholon

**Bán** nhà lầu tại đường Nguyễn Thông nối dài. Trên 3 phòng. Dưới 3 phòng — Dài 23thx4th Đủ tiện nghi. Giá 350.000đ.00 Hỏi 51 Tôn thọ Tường Phú Mỹ Thị Nghè.

**Cần mướn** với giá cao một căn phố để ở quanh khu ngã sáu Saigon. Trong hẻm và phố lầu càng tốt. Hỏi ông Văn báo Chính Luận.

**BÁN PHỐ LẦU VÀ BIỆT THỰ LẦU**

Mới cất, mặt tiền, luôn đất, nhiều phòng, đủ tiện nghi, chỗ để xe. Xem nhà: 52E, 54 Ngô tùng Châu Gia định Thương lượng: 18 Võ Tánh Phú nhuận.

## Cần người

**Cần** 1 cô đứng bán thuốc tây. Hỏi tại 140 Triệu Đà Chợlớn.

**CẦN THƯ KÝ**

Chữ đẹp, nói năng lưu loát, đảm, tánh, chịu khó, tuổi trên 40. Hỏi Trường Thời Đại 341 Trương minh Giảng (buổi sáng, trong giờ làm việc).

***Cần tài xế***

lái xe vận tải kinh nghiệm Hỏi 66/3 Nguyễn văn Học Gia Định.

**Cần** 2 tài xế kinh nghiệm lớn tuổi 2 thợ máy. Hỏi Ets AMIS 210-212 Pétrus Ký.

**Cần** tài xế lái xe nhà. tuổi trên 35, kinh nghiệm và biết chút ít máy. Hỏi 6. Bửu Liêm, 94. Bạch Đằng, Bà Chiểu.

**CẦN GẤP**

— Nhiều cô thợ luồng áo dài và làm khuy nút.
— Một chị nấu ăn thật giỏi và sạch sẽ.
Hỏi nhà may LÊ - LOAN 87 Nguyễn cư Trinh Saigon.

**Cần gấp** 1 phòng yên tĩnh, sáng sủa, mát để 1 sinh viên học vùng Tân Định Dakao càng tốt hoặc Saigon.(tiền mướn 1000đ—1200đ) Thư về 190 Phan thanh Giản Saigon.

**Cần** tài xế ngoài 40 tuổi rành nghề hỏi Minh Tân 322 Trương minh Giảng S.G.

**CẦN TUYỂN**

Ty CÔNG CHÁNH PHƯỚC THÀNH cần tuyển dụng:
— 1 Ứng viên có Bằng Trung Học Kỹ Thuật Đệ Nhất Cấp đã làm việc lâu năm về ngành điện
— 1 Thợ điện rành nghề
— 1 Thợ ống nước.
Lương bổng sẽ trả theo thể lệ hiện hành.

**Cần** thuê nhà 6 phòng, đủ tiện nghi, có nhà cho bồi, bếp gần trung tâm Saigon khu yên tĩnh. Thư cô Hòa về 268/44/5 Trương tấn Bửu Phú nhuận.

**Cần** gấp 1 giáo viên kinh nghiệm kèm trẻ thi Đệ Thất Hỏi 288 Trương minh Giảng Saigon.

**Cần** nhiều chiêu đãi viên ban ngày hoặc đêm biết ít tiếng Anh cũng được, có lương tháng Hỏi BAR ANGELI 84 Phan thanh Gian Saigon.

**Anna Bar** Cần nhiều chiêu đãi viên biết tiếng Anh lương hậu hỏi 11 Trần hưng Đạo Saigon Từ 12g tới 24g khuya.

**BAR FLORIDA**

201, Phạm Ngũ Lão - Saigòn
Cần nữ chiêu đãi viên biết chút Anh Văn lương hậu. Bao ăn, ở. Hỏi từ 4 giờ chiều tới 12 giờ đêm.

**CẦN GẤP**

Tiệm hớt tóc có nhiều khách không người trong nom. Cần nhiều thợ giỏi hớt chia hoặc cho thuê điều kiện dễ dàng. Do số 746 Phan đình Phùng Saigon.

## HỌC

**Vườn trẻ** CỬU LONG 171 Hiền Vương Saigon.

Materno 3 tháng, 6 tháng 12è năm sau 11è Đảm luyện giọng Việt giáo dục toàn diện. Lớp hè 17-5 đến 10-7-65

**WANTED**

Administrative Clerk who can speak English fluently and has good knowledge of mechanic Apply to 348 Le-van Duyet noi dai Saigon.

**Hàm Thụ**

và Tư Thục HẠNH-NGHĨA
42 Nguyễn-văn-Thành — Gia-Định
bài gửi tận nhà dạy đủ các lớp: có lớp riêng luyện thi Tú Tài, Trung Tiểu Học (thi đậu nhiều).

**Giá tiền** *Đăng RAO VẶT từ 1 đến 3 dòng đầu 60đ. Mỗi dòng sau tính thêm 15đ.*

**Mới** Sách mới! 2400 câu TRẮC NGHIỆM ĐỆ THẤT đầy đủ bán tại các tiệm sách lớn và 314 Võ di Nguy 392A Trương M. Giảng.

**Anh - Pháp - Nhật**

20-4-65 — Lớp bổ Túc: sơ cấp, trung cấp, và lòng dạy cấp tốc bảo đảm 3 tháng để giao thiệp Ngoại quốc hoặc đi làm Nhận đi dạy tại nhà. Hỏi số 82/3 đường Yên Đỗ Tândịnh.

**Tú tài AB** Nhận thêm 3 HS hiểu học để gấp đỗ kỳ I. Nhận 5 HS học thi kỳ II.Cả có tiếng. Hỏi 148/22 Yên Đỗ. Buổi chiều.

**C. de VACANCES**

2/5 cho tú các lớp từ Maternelle 12è, 11è 10è, 9è, 8è, và 7è
Luyện thi 11è Khóa 65-66 vào các trường, Colette, St Exupéry v.v Do các giáo viên Pháp Việt đảm nhiệm—trường Thái Sơn. 356 Phan thanh Giản — Saigon.

**Cours de Vacances**

Ouverture 3-5-65, 7è-8è-9è-10è succès assurés admis aux classes supérieures 7e-8e-9e-100%) s'adresser 28 Trần tấn Phát Tân định.

**LỚP HÈ khai giảng 3-5-65**

Tư thục sơ cấp CAO-DŨNG 87 Sương nguyệt Anh Saigon.
Học phí thật nhẹ.

**Dạy pháp văn** chương trình Trung Học Pháp và Việt — Phan Quốc Quán 302 Cô Bắc SG

**Anh Pháp văn**

cấp tốc dạy nói để đi làm gấp — Lớp mới 20-4-65 Võ lòng, bổ túc — Lớp Luyện Thi (Mauger II, III, IV Practice II,..) G.S Hoàng Trạc 36/41 Cô Bắc (Cầu Muối) Saigon (văn phòng thông ngôn—dịch giấy tờ

**LỚP DẠY KẾ TOÁN**

— Kỹ nghệ theo Plan 1957
— Đặc biệt ngành điện lực.
Từng lớp nhỏ 6 học viên
Học phí nhẹ
Xin liên lạc.
Văn phòng kế toán và sự vụ 68 Trần quang Khải SG

**Anh Văn Bồ Đề**

80 Nguyễn thái Học Saigon (Cầu Ông Lãnh)
Lớp tối Mở thêm 2 lớp Vỡ Lòng và Sơ Cấp
Học sách Direct Method B-I và II Do G.S Nguyễn văn Thục phụ trách
Lớp mới 6 hay 10 giờ 1 tuần 19-4-1965.

## linh tinh

**Tiệc** — TIỄN ĐƯA — ĐÓN TIẾP
**Bình - Lợi - Quán**
Thết đãi chu đáo

**Thần cốc tử** Thầy QuảngĐông
nhà Tướng số đại gia được nhiều chánh khách và trí thức trong nước tín nhiệm. Tiếp khách cả ngày lễ và chủ nhựt. Khách ngoại quốc có thông ngôn. Ai tin về tướng số xin mời lại văn phòng: 126 Võ Tánh (Ngã Sáu) SG

**Sylvie Vartan**

La plus belle pour aller danser Kings Records, 55 Nguyễn Huệ.

***Mất bóp***

Tôi Cao minh Quế làm rớt cái bóp, trong có 1 căn cước và một số giấy tờ. Ai lượm được, xin đem lại số 242 Lý thái Tổ Saigon, xin hậu tạ, cam đoan không làm khó dễ.

**Bố Cáo**

Yêu cầu thân nhân có mộ đất trong đất trại Tiêu Sơn, ấp nội hóa xã Bình An quận Dĩ An tỉnh Biên Hòa, hãy rời đi nơi khác trong thời hạn 3 tháng, quá thời gian này tôi sẽ xin phép nhà đương cuộc rời cái mộ đó đi khỏi phần đất của tôi.
Chủ trại Tiêu Sơn

**THIẾP CƯỚI ĐẸP**

Hãy lựa kiểu tại KIM-HƯNG 184, Đại lộ Lý thái Tổ Saigon
**Nơi đủ Kiểu Mới, Lạ, Đẹp**
*Giá hạ, lấy hàng sau 24 giờ.*

**Mình ơi!**
**đêm nay mình hẹn nơi đâu?**

***ở VICTORIA***

VICTORIA là:
— Là nơi hẹn hò của những thi tử giai nhân.
— Là nơi giải trí của những người hào hoa phong nhã.
— Là nơi lý tưởng của những người sành điệu.

Khung cảnh
— Huyền ảo.
— Ấm cúng
— Sang trọng
**NIGHT CLUB VICTORIA**
*417 Võ di Nguy Phú Nhuận*

Ho lao, thận suy, tim lớn: đau bao tử, tử cung, máu buyết thai sản, phong thấp, gan, lâu ngày: Mời lại nhà thuốc

**KIM KHUÊ**

300 Hai bà Trưng và 3 Tổng đốc Phương Chợlớn. Đông y sỹ coi mạch tính vì điều trị mau lành.
K.N. 1010 30-9-64

**NHÀ LÀM NỆM Liên-Sơn**

Sản xuất Nệm Goo, Bán nệm cao su đủ các hiệu danh tiếng.
Văn phòng Đ.T. 498 Cardi 930 Hồng Thập Tự — SAIGON

**ÍT TỐN TIỀN**

Với loại Radio thường sửa thành Hi Fi hay Stéréo gắn vào Meuble chưng Salon bảo đảm như máy ngoại quốc, PHẤN RADIO 72 Nguyễn Công Trứ Saigon (Lefèbvre cũ) sau ngân Hàng Quốc Gia V.N.

**Ai cũng biết** Đánh Máy Chữ

Kết quả chắc chỉ tới trường THỦ KHOA 237 Nguyễn tri Phương (ngang Ngã Sáu Chợlớn) THỦ ĐÔ 355 Trần hưng Đạo Saigon (ngang Sở Cứu Hỏa), THỦ LONG 1005 Trần hưng Đạo (Rạp Oscar ngó qua) HÀNỘI 370A Trương minh Giảng (ngã ba đèn màu) THỦ NGUYÊN 98 Đinh tiên Hoàng Dakao, vì tổ chức đại qui mô, chỉ dẫn hay, toàn máy mới, thi Sở Mỹ, Q.G.T.M... Học phí hạ, có lớp cấp tốc đi làm ngay. Nhận học viên mỗi ngày

**Bán** Tủ lạnh GE 380l, tủ Freezer admiral 330l Magnétophone Akai/SP. Stéréo Speaker SS-100 Radio (sony) 6 ô transistor. Hỏi 6. Toàn, hẻm 277/15 Trần hưng Đạo Sg.

**Tiệm** bán quần áo phụ nữ và trẻ em cùng các loại đồ tuế tay thêu máy v.v. nơi thị tứ Charner. Cần mua các loại đồ trên. Xin liên lạc với 232 Nguyễn minh Chiểu Phú Nhuận.

BÁC SĨ
**Phạm-Ngọc-Tỏa**

125 Phát Diệm Saigòn—Bệnh nội khoa—Thai sản—Bệnh đàn bà—Sáng 7g30 đến 9g00—Chiều: 5g00-7g00

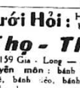

Muốn mau giỏi học lớp **KHIÊU VŨ QUỐC TẾ** 177 Phạm Ngũ Lão Saigon.

**Cưới Hỏi:** Hãy tìm đến hiệu bánh

***Thọ - Tháp***

159 Gia - Long — Saigòn.
Chuyên môn: bánh cốm, bánh su xê, bánh kẹo, bánh quế, mứt sen, kẹo lạc v.v...
**Đặc biệt không tính tiền mượn xe, tiền thuê quả, và người đội.**

**Phước An** nhà may mui nệm xe hơi số 359 đường Thành Thái. Kính mời quí khách ghé lại 1 lần, đại hạ giá.

**Hói đầu tóc bạc**

Hãy dùng thuốc mọc tóc Mercury. Có bán tại nhà thuốc Tây

**Khiêu Vũ** LYS 424 Trần quý Cáp do cô Ngọc Ánh điều khiển. Lý do kỹ thuật tạm đóng cửa, nay mở lại như thường lệ.

**GỞI BAGAGES ĐI PHÁP**

Quý Vị thương gia, bác sỹ, sỹ quan, sinh viên xuất ngoại, xin giao cho các hành lý nặng và tặng phẩm cho kịp chuyến tàu chạy ngày 28 Avril. Transéclair 786 Phan Đình Phùng Tél. 24.019.

**BÁN MỚI MỖI TUẦN**

Ướp lạnh FREEZER, máy giặt và sấy Bendix, Hotpoint, Norge, rửa chén RCA, bếp điện Philco, Hord-bord, máy hát Admiral, VM, là quay gà tự động, lò nướng bánh mì tự động, máy đánh trứng, máy lọc không khí sạch, máy lau nhà, Bộ máy chiếu phim 8 mm Bell — Howell, máy quay phim, máy Editor Slide projector, Radios, máy chụp hình, bàn ủi điện, đồng hồ tường Đức, quạt Singer điện, Magnétophone Grundid, bàn ghế xếp Picnic. Hỏi Ô. Pháo Hội Việt Mỹ hay xem tại 87 Trần khát Chân Tân Định (mọi giờ).

**Uốn Tóc Chú ý !!!**

Nghệ thuật tuyệt mỹ của nghề uốn tóc là 1) Biến chế làn tóc thành nhiều màu sắc. 2) Cắt, tỉa ngọn tóc bằng dao. 3) Chải kiểu hay theo khuôn mặt hoặc theo mẫu trong tạp chí Tây Phương (có hàng trăm mẫu để lựa). Do bà Thủy Ái chuyên viên hữu hạng đã nhiều năm thực tập tại Pháp đảm nhận. Đang được tín nhiệm trong giới phụ nữ Việt và ngoại quốc ở Saigon. Làm sửa những làn tóc bị hư hoặc cháy. Dùng toàn mỹ phẩm của Pháp-Mỹ (có thuốc và kẹo xịt bán). Địa điểm thanh lịch. Giá đại chúng, 2A đường Cao Thắng Saigon (gần đường Hồng thập Tự). Nghỉ ngày Chủ Nhựt.

***A dao A dao***

Cứng, trong, không mùi hôi. Tốt như hàng nhập cảng. Bán lẻ tại 40/21 Bùi Viện Saigòn.

**Mua ở đâu được**

Đồ nữ trang và vàng lá tốt mà giá hạ? Bán ở đâu được giá cao? Xin mời ngay lại tiệm vàng NG. THẾ TÀI 190 Lê thánh Tôn Saigòn, trước cửa có 4 cọp vàng.

**Tìm người tiếp vốn**

Để thuyết-trương công nghệ ở Saigòn. Công việc chắc chắn. Hỏi ông Cảnh. 215/2, đường Bạch Đằng, Hàng Sanh, Gia định, chuyên đùm.

**Bố Cáo**

Tôi có một người cháu tên là NGUYỄN-HỮU-TIẾN, 17 tuổi đã tự ý bỏ nhà ra đi hồi 06giờ30 sáng 17-4-65. Ai chứa chấp sẽ chịu trách nhiệm. Kể từ ngày đăng bố cáo này tôi không chịu trách nhiệm về những công việc nó làm.
NGUYỄN THỊ NGUYỆN

**Khuôn cột đèn**

Bán một số khuôn đúc cột đèn dài 6m. Hỏi 34/1 Trần khánh Dư Saigòn.

## Bán xe

**Bán** 1 lhabo/ 4x5,3 obj 2 Ampli SANSUI 500 1 lafayette, Garrard TypeA Vespa Ý NA 32, Tôn Thọ Tường Thị nghè.

**TAXI** bán 2 chiếc 4cv đang chạy xem xe 7-9, sáng mỗi ngày 178 Yên Đỗ Saigòn.

**DauPhine EC** Bán! xe nhà toàn hảo ít đi giá đặc biệt. Hỏi tại 343 Phạm ngũ Lão (cạnh rạp Thanh Bình) trong giờ làm việc.

**Cần mua** xe gắn máy cũ các loại còn tốt giá phải chăng 259 Lê thánh Tôn Saigòn.

**CẦN MUA**
**NHIỀU CAM - NHÔNG**
**CITROEN**
**4 - 5 TẤN**
LẤY XE TRẢ TIỀN NGAY
**S.A.E.O.**
37.Lê thánh Tôn Sg.—Đ.T.21.251

**Bán lỗ 10.000đ.**

Bán Moto hiệu BMW 5 ngựa đời NAY.. (9 mới). Coi xe: 451 Hai bà Trưng Tân Định.

**Salon** XUÂN QUANG 356 Phan thanh Giản Sg. MUA, BÁN, ĐỔI nhận gởi các loại xe-AUTO Scooter cũ mới, nơi tập trung các loại xe để quí vị chọn lựa. Hoa Hồng Nhẹ.

**Muốn bán gấp**

Vespa-Lambretta — Gắn Máy được giá. xin mời Quý Bạn lại.
**SALON — TÂN ĐỊNH**
chúng tôi giải quyết mau lẹ và đảm nhiệm chu đáo việc sang tên xe. Mua cả xe đang cầm. 216, Hai bà Trưng, Tân Định, Saigon gần ngã tư Hiền Vương, Hai-Trưng.

**Bán** Versaille 2 màu thật tốt, vỏ mới đã đóng thuế 65. 145/38 Nguyễn thiện Thuật Saigon.

**Bán xe** Vauxhall NBU... Hỏi 178 Lê văn Duyệt Saigon.

***Bán xe DKW***

E.B.8... Thật tốt ít đi. Hỏi 442 Phan đình Phùng Saigòn.

**EC** Bán gấp xe du lịch đời EC hiệu NSU Prinz nhà ... toàn hảo coi xe tại 384/35 Lý thái Tổ Saigon, chiều và tối.

**Muốn bán được giá VESPA - LAMRETTA**

Mời quí vị mang xe lại
**Salon Phan thanh Giản** 664 Phan-t-Giản Sg
Thế nào cũng bán xong. Sang tên do Salon đảm nhiệm chu đáo. Có nhiều xe trưng bán tại Salon kính mời.

**BÁN XE**
**Vespa-Lambretta ở đâu?**

Xin quý vị mang ngay lại
**SAIGON SALON**
ở 264 Hồng Thập Tự SAIGON
Thế nào cũng bán xong trong 5 phút Xe từ 10.000đ tới 50.000. Mua trả tiền ngay, khỏi gởi, nhận mua những xe đã cầm thế. Vấn đề sang tên xe do Salon đảm nhiệm.

CHÚ Ý — Theo Thông Cáo của Nha Tổng Giám Đốc Cảnh Sát, yêu cầu các chủ mua xe Vespa Lambretta tại SAIGON SALON. Chưa làm Thủ tục sang tên. Xin lại gấp để lo Thủ tục.

**Võ Tánh Auto**

Số 16 Đại Lộ Võ Tánh Phú Nhuận Mua mau. Bán, Đổi và nhận gởi các loại xe tự động hoa hồng nhẹ.

**Bán** xe Rambler 1962 Station Wagon 9 chỗ ngồi. Hỏi Ô. Wilson 224A Phan thanh Giản Saigon. Tel. 25301.

**Cần xe** Bonne chó để Biên Hòa Saigon giá cao. Mời thương lượng 9, Trình minh Thế trong giờ làm việc. Đ.T. 23406.

**Chú ý ! Chú ý !**

Hưởng ứng lời kêu gọi của Nha Cảnh sát Quốc gia về việc nhắc các chủ bán xe hơi, Vespa-Lambretta phải lo thủ tục sang tên, xã minh tại Ty Kiểm soát xe tự động trước khi giao xe cho người mua sử dụng.
— Để tránh cho người bán xe ngay tình đột nhiên mang tai họa.
— Để giúp người mua xe hợp pháp giấy tờ, khỏi bị cảnh xe nằm trại giam cầm.
Văn phòng sang tên và mua bán xe «VĂN HOA»
Quyết định mở một chiến dịch sang tên gấp rút và giá đặc biệt cho quý vị mua hoặc bán xe. Hơi, Vespa Lambretta không đủ thời giờ lo thủ tục sang tên của mình.
Xin mời quý vị tới ngay Văn hoa 80 Trần quang Khải gần ciné Văn Hoa Tân Định

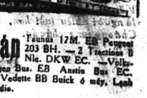



**Bán** Taunus 17M. EB Peugeot 203 BH. — 2 Tractions B Nle. DKW EC. —Volkswagen Bus. EB Austin Bus EC. — Vedette BB Buick 6 máy. Lạnh Radio.

# Đa Vy Cốc Kê diệt-trừ bọn cướp núi

TỜ BÁO GIÁO DỤC NHI ĐỒNG

BÁO CHÍNH LUẬN 19-4-65

# Mai Bê Bi

CHÍNH LUẬN TRANG I
SỐ 301

Phụ trách : Kiều-Đ.-Hồng, Tô-Ngọc


## Ô CHỮ

của DẠ ANH

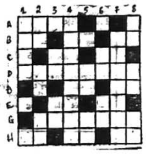

NGANG DỌC NHƯ NHAU :

A-1) Đi sau chữ «nhát» để chỉ kẻ không can đảm—Hình cánh cung—Châu lớn nhất trong năm châu.

B-2) Ký hiệu hóa học của thủy ngân—Làm quần áo thẳng bằng bàn là (viết ngược)—Tiếng Hán là chuột

C-3) Chữ đầu vần — Tiếng con nít mới sanh khóc—Vật dùng để đựng quần áo.

D-4) Luyến tiếc (bỏ N và viết đảo)

N-5) Chỗ sưng lên khi bị té—Nước mắt (tiếng kêu của văn sĩ)—Đi trước hữ đêm để chỉ sự êm lặng.

E-6) Vòng tròn — Mặt Trăng là một tinh... — Em anh,

G-7) Thêm T ở hàng thứ sáu là có nghĩa thề trước mọi người.

H-8) Tiếng hỏi 1 người lạ — Trái d i dài chua chua (viết ngược) — Tiếng heo kêu.

*Lời hay, ý đẹp*

— Kẻ thực sự phá hoại tự do quần chúng ở bất cứ một quốc gia nào là kẻ rộng rãi vung tiền hoặc ban ân huệ cho đám quần chúng.

**BLUTARQUE**

— *Càng suy đoán càng làm giảm tình yêu.*

**BALZAC**

## Giải đáp Ô chữ hôm qua

| | A | B | C | D | E | F | G | H |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | N | G | U | Y | E | N | T | U |
| 2 | G | I | A | N | N | A | N | |
| 3 | U | A | | G | | | | |
| 4 | Y | N | G | U | Y | E | N | |
| 5 | E | N | | Y | | L | O | I |
| 6 | N | A | | E | L | E | | T |
| 7 | T | N | | N | O | | E | O |
| 8 | U | | | | I | T | O | I |

### CHỚ CÒN AI NỮA ?

Trong giờ ra chơi, Bê thấy Bi sụt sùi khóc dưới cây phượng vĩ trồng trong sân trường.

Bê tức mình hỏi :

— Thằng nào dám đánh Bi đấy hả ! Bảo cho Bê biết, Bê xé xác nó ra !

Bi thong thả đáp :

— Thì...thì...thầy giáo đấy, Bê ạ !

(CU TÝ)

## GIẢI TRÍ

Của N.A
(T v ở « Đất yêu »)

1) *Cây xuông đường được*
*Trong ruột rồi nuôi*
*Người bán mua vui*
*Thở ra những khói*

**Đố là gì ?**

2) *Cây suông đường được*
*Trong ruột đen thùi*
*Từ con mua về*
*Đằng đầu để xuống*

**Đố là gì ?**

3) *Bốn bờ thành lũy hiểm cao*
*Muốn rơi con nào nằm cỏ kéo ra*

**Đố là gì ?**

4) *Hai bà thì ở hai nhà*
*Ban ngày giữ cửa ban đêm đóng vào*

**Đố là gì ?**

GIẢI ĐÁP:
1) Điếu thuốc
2) Bút chì
3) Bàn cờ và quân cờ
4) Hai con mắt

## TRANH ĐỐ VUI

Trong hình này có một điểm sai, các bạn tìm xem có điểm sai nào ?

TRẢ LỜI : Bình sĩ này đội vua Henri IV mang huy chương. Huy chương đội này chưa có phải đợi đến Napoléon đệ nhất mới cho ra đời huy chương bắc đẩu bội tinh.

Các em tìm hiểu Phi-châu huyền bí hay truyện « TÁC GIẢNG CHÚA TỂ RỪNG XANH ».

## TRÊN ĐẤT KHỦNG LONG

THÔNG THÁI kể

Nhưng con này lớn thế kia tất nó phải bắt những con vật lớn hơn như hươu nai, hoẵng và có khi cả người nữa... Cậu không thấy nó ăn lửa hay sao. Lửa nóng như thế mà nó còn chịu đựng được đủ hiểu da thịt nó dầy như thế nào. Trông bộ da sần sùi của nó, tôi sợ đạn chúng ta bắn vào chỉ làm nó xây da chảy nhựa ra mà thôi chứ chưa chắc đã chui được vào bên trong cơ thể nó. Chúng ta đi vào rừng là có mục đích, chúng ta không nên vì những chuyện xung quanh mà bỏ mất mục đích đó.

Rô Bơ nghe Mi Kai nói liền đáp :

— Đành rằng như thế... Nhưng tôi nghĩ rằng quái vật thời tiền sử cũng là một thứ kho tàng quý giá, chúng ta bắt được thì cũng... ra tiền lắm chứ !

Mi Kai mỉm cười, bảo :

— Thì nào tôi có bảo con khủng long ấy vô giá trị đâu ! Nhưng nó là con vật sống, nguy hiểm... Còn kho tàng kia là một vật vô tri giác lại nằm sâu dưới đất, khi ta tìm ra vết tích ta chỉ việc đào lên là thuộc về ta...

An Tô Ny thêm vào :

— Đúng như thế ! Giả dụ chúng ta theo con Kỳ Đà Long kia về hang của nó, nhỡ trong đó có hàng chục con Kỳ Đà Long khác, dữ tợn chúng xông ra đánh ta, thì liệu súng của ta có giết nổi chúng nó không ? Hay là chúng ta lúc đó chỉ còn có cách chết bỏ xác ở trong rừng mà thôi ?

Trước lý lẽ của hai bạn, Rô Bơ đành im lặng. Chàng không tìm được lời nào để thuyết phục các bạn theo ý kiến của mình. Thế là ba người lại trở về ngủ, bọn mọi lúc đó thấy nguy hiểm đã qua liền nhảy xuống đất, lại đốt lửa lên sưởi và ngồi nói chuyện với nhau về con quái vật kì dị mà từ xưa tới nay chúng chưa hề thấy bao giờ.

Sáng hôm sau, khi mặt trời lên tới ngang tầm mắt, đoàn người thám hiểm đã sẵn sàng. Họ nhắm thẳng hướng đông mà đi. Đi tới xế trưa thì ra khỏi vùng cánh đồng cỏ. Họ bắt đầu tới một khu rừng rậm rạp vô cùng. Khu rừng này cây cỏ mọc chen chúc lẫn vào nhau đan vào nhau rất kiên cố. Những tên mọi lực lưỡng liền rút dao đi rừng (một thứ dao cán dài, lưỡi dao sắc như nước, sống dao dầy và cứng) ra phạt cỏ cùng những cành cây mọc lung tung. Những lưỡi dao đi vun vút, cây cỏ bị phạt đứt nằm ngổn ngang, khu rừng thật là hoang vắng, không thấy có tiếng chim kêu mà cũng chẳng thấy có thú dữ lẩn thú lành. Càng đi sâu vào trong rừng đoàn thám hiểm lại càng thấy lòng ớn lạnh, mặc dầu lúc đó trời nắng to và rất oi bức.

Rừng càng vào sâu càng thấy rậm rì, Những cây cao vút, cành lá xum xê che kín hết cả ánh sáng mặt trời. Đi trong rừng mà tối như đi vào lúc chiều tắt hết nắng. Nhưng đoàn thám hiểm vẫn không lùi bước. Họ phải cố vượt qua khu rừng rậm rạp này trước khi trời tối. Cũng may rừng tuy rậm rạp nhưng không có thú dữ, không có trăn rắn mà ngay cả những con côn trùng như ong, bướm, tò vò, xén tóc, cánh cam v.v... cũng không có nốt. Dường như khu rừng hoang này bị bao phủ một sự đe dọa liên miên, đến nỗi không một động vật nào dám ở.

Đoàn người lầm lì tiến trong rừng, mồ hôi vã ra nhỏ giọt.

Nhưng càng đi sâu vào trong rừng, thì cánh rừng dường như ngày rộng thêm ra. Đoàn người đi tới lúc xế chiều mà vẫn chưa ra khỏi cánh rừng. Mi Kai có phần lo ngại. Ông không ngờ cánh rừng lại bao la như thế, nhưng đã chót tiến sâu vào trong rừng chẳng lẽ lại trở ra hay sao. Thôi, cứ đến đâu hay đó.

An Tô Ny tuy không nói ra miệng song trong lòng cũng thầm kinh hãi. An Tô Ny nghĩ bụng nếu đến tối mà không ra khỏi khu rừng này, phải cắm lều hạ trại ngủ qua đêm, có kẻ ghét cho một mồi lửa là hết đường chạy ! Thật thế, rừng thì rộng, cây cối lại chằng chịt, không có chỗ nào hở, khi gặp lửa bốc cháy thì còn chạy đi đâu bây giờ ? Vì nhiều cây cối, nhất là những cây khô từ hàng bao nhiêu năm để lại, rừng thường cháy ngày này qua ngày khác. Có đám cháy rừng kéo dài tới cả tháng, cháy cho tới khi sạch sẽ không còn cây nữa mới thôi. Trường hợp này đã xảy ra tại miền Trung Phi Châu, trong một khu rừng rộng lớn mà nguyên nhân chỉ là sự bất cẩn của một thổ dân làm chòi lá sống giữa rừng. Nhân viên thủy lâm ở gần đó biết tin thì đã muộn. Người ta đã tìm đủ mọi cách để dập đám cháy, nhưng gió cứ thổi tung lên, nên cuối cùng đành chịu. Họ chỉ còn có cách báo tin cho những nơi chưa bị cháy biết để chạy đỡ chạy dạc. Sở dĩ họ không cứu chữa được là vì trận cháy đó xảy ra cách đây tới mấy chục năm, lúc bấy giờ sự giao thông không được tiện lợi như ngày nay và các phương pháp trị lửa rừng cũng chưa tới mức tinh vi.

Nhưng thường thường sau một vụ cháy, người ta kiến thiết lại đẹp đẽ hơn. Thời xưa ở La Mã, hoàng đế Nê Rông đã sai bộ hạ đốt cháy thành phố La Mã để tìm thi hứng làm thơ đồng thời cũng là để sửa sang lại thành phố cho đẹp đẽ hơn.


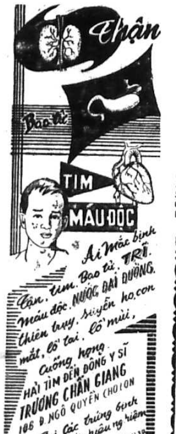


Thuốc Đau Bụng
NHÀNH MAI
TRỊ : Đau bụng, TRÚNG THỰC ỈA, ÓI. Khắp các hiệu thuốc Bắc đều có bán. Saigon do NHÀNH MAI 24 Trần Khắc Chân, gần chợ Tân Định. BYT 537 20-11-63

Ăn không tiêu
(ĐI TIÊU LỎNG)
No hơi, sình bụng ợ chua... Hãy uống thuốc TIÊU THỰC Nhành Mai. Các hiệu thuốc Bắc có bán. Saigon do Nhành Mai 24 Trần-khắc Chân (gần chợ Tân định).
KN. BYT số 537 ngày 20-11-63

Đau Bao Tử, Đau Ruột, Đau Bụng kinh niên
UỐNG
DƯỠNG TỲ HOÀN
— ÔNG TIÊN —
CẦN CHO NGƯỜI :
Ăn uống không tiêu, no hơi sình ruột, ợ chua
Hỏi các tiệm thuốc Hoa Việt Saigon 228, Lê thánh Tôn
Nhà thuốc ÔNG TIÊN Phú Lâm — CHOLON
KNBYT số 951 ngày 10-12-63

Phòng thuốc Nhuận-Cầu
Số 45 Đường CHÂU-VĂN-TIẾP — Cholon
(Trước cửa rạp hát LIDO)
SÁNG CHẾ CÁC THỨ THUỐC :
Có trị bịnh nước đái đường, nước đái có sạn
K.N. Số 727 ngày 21-2-64
BỔ PHẾ TRỪ LAO ĐƠN : Trị bịnh phổi, ho ra máu.
AN VỊ HOÀN : Trị đau bao tử, đau ruột, ăn được, ngủ ngon.
THUỐC SIỂNG (XUYỄN) : Trị bệnh siểng (hen) đờm nhiều, tức ngực, khó thở, toát mồ hôi.
BỔ THẬN BAN LONG HOÀN : Trị bịnh yếu đuối.
SANH HÓA HOÀN : Trị bịnh bạch đái, tử cung, điều kinh và khỏi đau bụng
THUỐC TRỪ TRĨ VÀ MẠCH LƯƠN : Trị bịnh trĩ và mạch lươn
PHONG DỦI HOÀN : Trị bịnh ngứa thuộc mày đay.
CƠ LÝ HOÀN : Trị mất ngủ, đau lưng, phong thấp, bịnh lở ngứa, bắc lào
GIÁNG HUYẾT ÁP HOÀN : Trị bịnh mạch máu cao. (tension)
TIỂU NHI BÁCH NHẬT KHAI HOÀN : Trị bịnh ho gà của trẻ em
PHONG THẤP ĐAU CHÂN HOÀN : Trị bịnh đau phong thấp, đau khớp xương, bệnh mồ hôi tay và chân.
TÁN KHÍ HOÀN : Trị sa đì của đàn ong.
XÍCH DU ĐƠN HOÀN : Thuốc này chữa về gan nhiệt, huyết độc chân tay và mình nổi dầy quần đỏ : mặt nổi sùi và lở loét.
TRÀNG NHẠC NỘI TIÊU HOÀN : Chữa các chứng tràng nhạc ở cổ và đờm hạch các nơi khác.
TÊHOÀNG HOÀN : Trị các mụn độc sanh ở trong hay ngoài da và nhũ ung, mụn nhọt.
Con mạch miễn phí
K.N. số 752 ngày 24-3-64. UBKNQC.BYT

HO Bổ phế linh đơn Thụy Lâm loại A : Trị : Các chứng lo láu, nhiều đàm, ho cảm, ho đàm, hogió, yếu phổi, ran ngực, tự nhiên sút cân.
BẠCH ĐỚI HOÀN THỤY LÂM
TRỊ : Cứng đầu còn, ngứa cửa mình, ra huyết trắng (các tiệm thuốc Bắc đều có bán).
ĐẠI-MINH TÊ THẤP HOÀN
TRỊ : Hay mờ mắt, nhức đầu! tê, nhức gân xương co rút, yếu gân xương, mỏi vai, chạy dâu đau đỏ, phù thũng, sần sùi ngứa lác chân nước vàng, phiền đàm, nổi hòn dưới lưng, đau bụng, chậm tiêu, sình bơ, hay ợ ửa.
Nhà Thuốc THỤY LÂM
191 Gia Long — Saigon
K.N. số 425 ngày 25-9-62

739 BYT 24-2-64

Văn Phòng Luật Sư PHAN-THANH-HY
Luật Sư Tòa Thượng Thẩm
25 đường Đoàn thị Điểm
Điện Thoại : 21.104
SAIGON

### Bố Cáo

Trích lục chủ văn án khuyết tịch ly hôn ngày 28-11-1964 giữa ông HỒ - ĐẮC - TÁNH và Bà TRƯƠNG-THỊ-LAN của Tòa án Sơ thẩm Saigon

### Bởi các lẽ ấy

Tuyên bố ly hôn giữa vợ chồng Hồ-đắc-Tánh và Trương-thị-Lun, lỗi về phần người vợ với tất cả hậu quả theo luật định.

Truyền cho Hồ.đắc-Tánh được nuôi dưỡng bốn đứa con chung là Hồ-khánh-Mỹ, Hồ thị Khánh Anh, Hồ thị Khánh Hiền, Hồ thị Khánh Diệp.

Truyền chấm Dứt chế độ hôn sản giữa hai vợ chồng

Ký tên : TRẦN-MINH-TRIẾT, HUỲNH-TRUNG-HIẾU

Trước bạ tại Ty III Saigon, ngày 12-1-1965, quyển 90, tờ 51 số 346.
Thâu 360đ00
Trưởng Ty Nguyện-hữu-Ý
Nay trích lục chủ văn
Luật sư Phanh-thanh-Hy

Đọc và cổ động
**CHÍNH LUẬN**

UỐNG KHỎI CHÍCH
*Ỉa tả, Kiết lỵ — có đàm, máu*
VEREX
NGƯỜI LỚN — CON NÍT
Số KN 508-BYT/QCDP.29-10-63

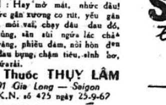

Sirop Nuit d'or
ĐÊM VÀNG
• TRẺ EM DỄ NGỦ
• ÍT KHÓC ĐÊM
• KHỎI KINH PHONG
• DỄ MỌC RĂNG.
834 - BYT - QCDP - 18-5-64

1 TIẾP THEO TRANG 1

xem nào ?

Tôi làm theo lời và quả nhiên thấy đó. Anh chàng này thế mà trứ danh đấy. Có thể kiếm cả cái nghề đốc tờ. «Sủa» (hát) cũng vào hạng nhất nhì của Không quân, nhất là khi dưới đèn mờ ảo, có những cô nàng thuộc vào loại : anh-gặp-em-từ-hai-mươi-niên.

## Huynh đệ chi binh

Mục tiêu thứ nhất đã hoàn thành xong. Phi cơ có nhiệm vụ quan sát khí tượng báo cho biết là trời xấu lắm, sương sa mù mịt.

Tuy nhiên các hoa tiêu đều xin tướng Kỳ cho phép tiến đánh nốt mục tiêu thứ hai. Tướng Kỳ không chấp thuận. Tôi nghe thấy tiếng nói của ông :

— Có trông thấy gì đâu mà đánh. Đánh để chết hết dân chúng à ?

Rồi ông hạ lệnh cho các phi tuần quay trở về.

Hồi trưa, giữa bữa cơm, trong lúc vui chuyện, ông xô tâm sự với mọi người :

— Nhà tôi xem bói báo là tháng này xấu lắm, phải kiêng những vụ phi xuất.

Mấy phi công cười :

Đối với các bà ấy thì trong một năm, cả 12 tháng đều xấu hết.

Trong binh chủng Không quân, tinh thần huynh đệ chi binh đã được thể hiện một cách rõ rệt. Giữa tướng tá với các hoa tiêu gần như không có sự cách biệt. Ngoài giờ công tác, thả cửa đấu hót tưng bừng. Có thể là nó bắt nguồn từ cái nguyên lý : «Ce qui se ressemble, s'assemble».

Hình như Tướng Kỳ còn có vẻ hối tiếc vì bận công vụ nên không được dự vào trận đánh mở đầu cho những cuộc tuần thám và đêm trên đất địch diễn ra tới hôm qua.

Lần đầu tiên các phi cơ ta đã đơn phương đi tìm địch mà không cần có sự yểm trợ của các phản lực cơ Hoa Kỳ. Một chuyến bay không có *target*. Phi đội này do thiếu tá Lưu kim Cương chỉ huy. Cách Đồng Hới 35 cây số về phía Bắc thì gặp địch. Một đoàn xe gồm 10 chiếc *Molotcba* (người ta thường viết nhầm là Molotove vì tưởng nó do ở chữ Molotov — tên một cựu ngoại trưởng của Nga — mà ra) đã bị tan tành dưới bom đạn và rốc kết.

Sau đó phi cơ của ta bay thẳng ra Hà Nội rải hàng vạn tờ truyền đơn xuống thành phố này kêu gọi dân chúng tránh xa những khu vực quân sự của nhà cầm quyền miền Bắc.

## Tại sao đêm nay lại không bay về Hà Nội?

Trong những ngày ăn trực nằm chờ ở Đà Nẵng để săn tin, những vụ oanh tạc liên tiếp xuống đất Bắc đã dội vào tâm can tôi một sự xúc động sâu xa đến nỗi rằng, mỗi lần quay giây gọi Saigon tôi đều nói với cô thư ký ở tòa Thị chính :

— Cô làm ơn cho tôi xin ưu tiên để gọi về Hà nội.

— Ông không nói bông đấy chứ ? Gọi Hà nội thế nào được !

— Ấy chết, tôi quên ! Gọi Saigon.

Có tiếng nói của tướng Kỳ — không phải, tiếng hát — nổi lên. Giọng ca trong và ấm : «Tiến về Hà nội có ta đi hàng đầu...Trong đoàn hùng binh...»

Hà nội hiện ra trước mắt tôi như một nỗi xót thương vô tận ! Hà nội — Saigòn chỉ cách nhau có 6 giờ bay, nhưng gần 10 năm rồi, ngọn súng ác liệt của những người Bôn-sê-vích đã cắt đôi mối tình ruột thịt Bắc Nam, phân chia làm hai vùng chiến tuyến. Tôi còn nhớ một đoạn văn, hình như của Saint Exupéry thì phải, trong đó tác giả mô tả cái tâm trạng của một phi công bay trên vùng trời quê hương của mình nhưng đã bị địch tạm chiếm. Từng ngôi nhà, từng con đường dẫn vào lối xóm, từng đống cỏ khô chất lên như hình cái nấm tất cả đều gợi cho người ta một nỗi u hoài, một gắn bó đậm đà và thắm thiết. Tôi chẳng phải là phi công, và cũng chẳng là một cái gì hết, nhưng hiện giờ đây tôi đang ở trên một khoảng không gian gần gũi với quê hương tôi nhất.

## Nồng lên trong mùi len dạ

Hai chữ «*Hà nội*» hiện ra trước mắt tôi được viết bằng một ngọn bút đại tự với những nét chấm thủy của chữ «*HÀ*» to như những đợt sóng nước sông Hồng vào mùa bão lụt ầm ì trong tiếng trống ngũ liên của đám dân chúng hộ đê.

Với cái ảo giác của một người đang đi trên bãi sa mạc, nhìn ánh nắng lại ngỡ là vũng nước, tôi đã bắt Hà nội phải hiện nguyên hình.

Những người thân yêu và những thằng bạn. Những cái vỉa hè với những viên gạch vuông vắn như quân cờ. Mỗi cái cột đèn, mỗi khu phố đều mang dấu vết của những kỷ niệm. Ngồi trên thượng lương của nhà hàng cà phê Nhân tôi có thể nhìn thấy tháp Rùa soi bóng trên mặt hồ, rồi cầu Thê Húc với những đường cong cờ kính, đền Ngọc Sơn ẩn hiện dưới lùm cây phượng vĩ, xa hơn chút nữa là đền Bà Kiệu, đi vòng lên là Nhà Đèn, tòa Thị Chính, nhà Bưu điện rồi tới Tửu quán Đế vương.

Nằm vắt ngang phía bên kia hồ Gươm là con đường Hàng Khay, phố Tràng Tiền với cái nhà Hát lớn đồ sộ ẩn ngữ cuối đường làm ranh giới ngăn chia cái khu vực sầm uất với con đường bờ sông.

Cũng từ trên cái thượng lương ấy, nhìn về phía tay phải là nhà Thủy tọa, dọc theo đại lộ Lý Thái Tổ băng ngang qua đường Hàng Trống, tiến thẳng lên là phố Gia Long, rồi tới dốc Hàng Gà, một phía đi về phố Hàm Long và một phía đi ra hồ Thuyền Quang.

Hà Nội nhỏ bé và xinh đẹp như những cô con gái thị thành. Có thể nhắm mắt lại cũng tưởng tượng ra được hết tất cả 36 phố phường của nơi ngàn năm văn vật. Chốn thân yêu ấy giờ đây chắc cũng còn đang ở trong mùa lạnh. Tháng Ba bà già chết rét. Mấy cây gạo to lớn ở trước cửa đền Ngọc Sơn hẳn là mới bắt đầu trổ nụ. Chừng nào hoa gạo rụng xuống làm loang lổ những lối đi bằng những cánh hoa màu Tango thì lúc ấy mới thực là hết rét.

Những mùa đông năm xưa, Hà Nội nồng lên mùi len dạ và nước hoa và son phấn.

(Còn tiếp)

4 TIẾP THEO TRANG 1

đơn vị tiền tuyến. Trong số các mục phiêu chính có 1) Tiêu diệt lực lượng chính của kẻ thù và tổ chức những đơn vị VC mới, 2) Mở rộng những khu vực do Mặt Trận Giải Phóng kiểm soát và hủy diệt mọi ấp Tân sinh. 3) Tăng gia các hoạt động tại các thành phố và tỉnh lỵ.

Các tài liệu nhấn mạnh đến kế hoạch chiếm cứ vùng Tây Cao Nguyên Trung Phần mà theo danh từ của chúng là «rất quan trọng».

Những nguồn tin thông thạo cho biết sự phát giác này phối hợp với những báo cáo tình báo cho biết một phần lớn lực lượng Việt cộng ở vùng Châu thổ sông Cửu Long đã được di chuyển đến vùng Cao-nguyên Trung Việt và theo đó có thể mở những cuộc tấn công mới trong những tháng tới.

Trong nhiều tỉnh thuộc lưu vực sông Cửu Long, nơi mà người ta thường thấy VC xuất hiện luôn luôn, các đơn vị thuộc lực lượng chính quy đã cho bạn bè và bà con biết là chúng sẽ vắng mặt ít nhất là 8 tháng.

2 TIẾP THEO TRANG 1

trận bom Napalm cũng bị sức nổ làm bị thương nhẹ.

Tiếng nổ làm rung động cả căn cứ và ở xa hàng dặm cũng nghe tiếng.

Chiếc máy kéo và chiếc rờ moọc chở bom bị phá hủy hoàn toàn, một máy kéo khác và một máy trục đồ trong khu chế bom napalm cũng bị hủy hoại. Tiếng nổ đã gây thành ngọn lửa trong khu chứa bom của căn cứ và làm lủng một hố sâu 3 thước rộng 5 thước.

Các nhà cầm quyền đang điều tra về tai nạn mà nghe nói đã xảy ra khi một trong những trái bom chở trên rờ moọc sau máy kéo chuyển từ kho vũ khí đến phi đạo đã rớt xuống đất. Chạm phải lớp xi măng cứng, trái bom phát nổ và làm nổ luôn những quả bom khác trên xe và trong khu chế napalm.

Một lính gác người Việt Nam tại căn cứ khai rằng đã trông thấy 4 người VN trên máy kéo nhảy xuống toan khiêng trái bom lên thì bom phát nổ. Một người trong số đó bị thiệt mạng và ba người kia bị thương.

3 TIẾP THEO TRANG 1

kim để mua hòa bình, tổng thống Johnson tuyên bố như sau : «Chúng ta không mua hòa bình nếu hòa bình bán bằng máu. Hoa kỳ sẵn sàng mua hòa bình với giá 1 tỷ Mỹ kim».

Tổng thống Mỹ tỏ ý tiếc khi nói : «Sự cần thiết của chiến tranh đã bắt buộc Hoa Kỳ phải ném bom các mục tiêu Bắc Việt». Nhưng ông nói thêm : «Các mục tiêu đó chỉ nhắm vào bê tông và sắt thép chứ không nhắm vào sinh mạng con người».

So sánh các vụ oanh kích của Mỹ và các hoạt động của du kích quân Việt Cộng, ông Johnson tuyên bố Việt cộng đã gây tội ác bằng cách cho bom nổ giữa thành phố đông đúc.

Những tài liệu trên đây đã tịch thu được trong một nơi được xem là một trại Huấn luyện lớn gồm 43 gian nhà lớn có gian rộng tới 50x20 thước rải rác trong một khu rừng rộng.

Nguồn tin quân sự Hoa Kỳ cho biết nơi này có thể là một trung tâm truyền tin. Trong số những dụng cụ tìm được còn nguyên vẹn người ta thấy những dụng cụ về máy biến điện và hơn 7000 thước giây. Người ta còn tìm thấy 5 máy thu thanh, 8 bình điện xe hơi và 30 bình điện khác.

Những gian nhà lớn nói trên nằm giữa những bụi cây um tùm, đã bị hoặc phá hủy hoặc hư hại.

Người ta còn tìm thấy 172 khẩu súng trường và lựu đạn, 150 lều vải, 2000 kí lô gạo, 34 quả mìn chống chiến xa, 20 quả mìn khác.

Có những bằng chứng xác nhận rằng Trung Tâm còn có người ở mới đây. Ngoài gạo, người ta còn thấy gà chết và cá còn tươi. Mặc dầu khi quân đội chính phủ tiến vào không thấy có tử thi VC, một cố vấn Hoa kỳ có mặt đã quả quyết địch quân có bị chết. Một vài báo cáo cho biết rằng một vài đơn vị quân đội chính phủ đã tìm thấy những vết tích chứng tỏ có VC bị chết và được đồng bọn mang đi, nhưng không có gì để xác nhận những báo cáo đó cả.

## Cao Nguyên sẵn sàng

SÀIGÒN (AFP) 17-4.— Tại Việt Nam bầu không khí lạc quan ngự trị trong các giới quân sự, nơi người ta cho rằng ít lâu nay Việt Cộng thất trận nặng nề, và buộc phải lui tại nhiều miền.

Trung Tướng Nguyễn văn Thiệu, Phó Thủ Tướng kiêm Tổng Trưởng Quốc Phòng trong chuyến đi cùng với Thủ Tướng Phan huy Quát thăm miền Cao Nguyên cho rằng tình hình quân sự xét trên toàn quốc mỗi ngày một cải thiện.

Tuy nhiên, Trung tướng cũng xác định rằng «Chúng ta đừng có vội mừng mà lầm, Việt cộng còn lâu mới chịu quy xin hàng».

Ông Tổng trưởng Quốc phòng cũng không dấu diếm rằng cứ mỗi năm lợi dụng đang mùa mưa thế nào Việt cộng cũng sẽ phóng ra một loạt những vụ tấn công có tính cách giật gân, hoặc là một vụ tổng phản công, tuy là phải cầm chân một số «*quân dự trữ*» tại một vài nơi, nhưng có thể đưa đến một vài sự thắng lợi tại những nơi khác.

Theo Trung Tướng Thiệu, vùng Hai Chiến Thuật là nơi mà Việt cộng được dân chúng hoặc trực tiếp hoặc gián tiếp ủng hộ một phần nào có thể là vùng mà bọn giặc sẽ lựa chọn để phóng ra một cuộc tấn công đầu tiên.

*(Nên ghi nhận rằng lời nói này của Trung Tướng Thiệu không được cơ quan chính thức của chính phủ loan đi).*

Vẫn theo lời của hãng thông tấn AFP, thuật lại lời Trung Tướng Thiệu và Thiếu Tướng Nguyễn Hữu Có hiện chỉ huy Vùng Chiến thuật quan trọng này (Đà Lạt, Ban Mê Thuột — Pleiku) thì không nên cho những đoàn công voa xe thiết giáp mở đường trở lại trên những quốc lộ. Mà trực thăng phải được thay thế cho cam nhông, và không quân thay thế cho thiết giáp.

Vì thế mà Thiếu tướng Có đã yêu cầu được xử dụng trực thăng và được cung cấp càng sớm càng hay thêm những đại bác và súng cối tối tân khả dĩ bảo vệ các đồn và các trung tâm lớn có thể là mục phiêu tấn công của Việt Cộng.

Trong tinh thần ấy Pleiku nơi Vùng Hai Chiến Thuật đặt đại bản doanh đã biến đổi hẳn bộ mặt trong vòng vài tháng. Những lô cốt đã mọc lên ở giữa thành phố. Trại Holloway, căn cứ Mỹ gần thành phố, một lần đã bị Việt cộng tấn công và sau đó, Mỹ đã vin cớ này để oanh tạc miền Bắc, hiện giờ được chôn ngầm dưới đất. Những công trình phòng ngự mọc lên tua tủa. Tướng Có xác nhận rằng nếu Việt cộng có cướp được Pleiku thì cũng chỉ cướp được vài giờ để cho thế giới được đọc tin này trên trang nhất các báo quốc tế, nhưng rồi thành phố tất sẽ được quân ta thâu hồi ngay.

oOo

Mặt khác theo tin của *HãngReuter*, thì một vài tướng lãnh Việt Nam đưa ý kiến rằng TQLC Mỹ hiện ở vị trí phòng ngự sẽ được dùng trong những cuộc tấn công chống du kích.

Hãng Reuter cho rằng nguồn tin mà hãng thuật lại là nguồn tin của giới thông thạo.

Các tướng lãnh muốn thấy những vụ tấn công đánh ngay vào những nơi Việt cộng hiện tập trung lực lượng rải rác ở trong nước.

Nhưng hiện giờ, TQLC chỉ giới hạn hoạt động trong sự bảo vệ căn cứ Đà Nẵng, cách biên giới chừng 90 dặm, sân bay AN LÃO và trung tâm truyền tin ở gần Huế.

Nguồn tin cho rằng các tướng lãnh Việt Nam tin chắc là dùng TQLC Mỹ vào những vụ tấn công sẽ có lợi làm tiêu tan tinh thần quân Việt cộng.

Các tướng lãnh có cảm tưởng là một vụ tấn công chớp nhoáng thắng lợi, xử dụng TQLC Mỹ sẽ gây uy tín cho quân đội Mỹ đối với du kích, hiện đang định quấy rối quân đội Mỹ, vì biết rằng quân Mỹ chỉ giữ những cứ điểm phòng ngự mà thôi.

Một trong các cấp tướng lãnh Việt Nam ủng hộ quan điểm này là Thiếu Tướng Nguyễn Chánh Thi Tư Lệnh Vùng Một Chiến Thuật, nơi mà TQLC đặt căn cứ.

Tướng Thi đã phát biểu quan điểm minh bạch trong những vụ thảo luận không chính thức với các ký giả ngoại quốc trong vòng mấy ngày qua.

Tư lệnh Lữ Đoàn 9 TQLC ở ĐàNẵng và Huế thiếu tướng *Kardch* cũng quan tâm đến vấn đề và muốn quân sĩ dưới quyền ông được xuất trận.

Gần đây khi có người hỏi «ông có muốn TQLC dưới quyền ông có một vai trò tấn công tích cực hơn không», thiếu tướng đã trả lời : «*Đã bao giờ ông được thấy TQLC không ưa thích một vai trò tấn công hay chưa ?*».


NHA TRANG

# M^me RÉGINA

và 2 giáo sư Pháp Lycée sẽ mở Cours de vacances 11e à 2e M tại đường Yersin Nha Trang 3 Mai — 30 Juin.

Ghi tên 11 đường Biệt Thự.


**Vừa chống đối vừa ủng hộ chánh sách ở V.N.**

# MẤY NGÀN SINH VIÊN MỸ BIỂU TÌNH Ở NHIỀU NƠI

HOA THỊNH ĐỐN 17-4 (Tin AFP và UPI).— Gần 10 ngàn sinh viên đã biểu tình trước tòa Bạch ốc để phản đối chiến tranh, phản đối chính sách của tổng thống Mỹ và sự hiện diện của quân đội Mỹ ở Đông Nam Á.

Sinh viên biểu tình có ý định đến trước cả Quốc Hội mặc dầu là trong dịp lễ Phục Sinh, Quốc Hội Mỹ không nhóm họp. Nhóm sinh viên này tự nhận là «*cấp tiến*» chứ không phải là cộng sản, và đòi hỏi kiến thiết một Xã Hội Dân Chủ.

Họ mang những khẩu hiệu như : Hòa Bình tại Việt Nam. Chúng tôi muốn đình chiến. Hãy ngưng tàn sát. Chúng tôi không đời nào chịu đánh nhau ở Việt Nam.

Mặc dầu có cảnh sát giữ gìn trật tự và nhân viên FBI kiểm soát, sinh viên vẫn gây nên sự kẹt xe to lớn, khi họ trà trộn với du khách nhân ngày nắng ấm từ bốn phương đổ lại thăm tòa Bạch ốc.

Trong số các sinh viên biểu tình người ta nhận thấy có nhiều bộ mặt quen cả đen lẫn trắng đã từng bị cảnh sát giữ hỏi căn cước đôi lần trong những vụ biểu tình chống kỳ thị chủng tộc tại Selma mới đây.

Trong khi sinh viên biểu tình thì Tổng Thống Mỹ nghỉ ngơi tại nông trại của ông ở Texas.

oOo

Thiết tưởng để nhận định rõ tầm mức ảnh hưởng của biến cố này phải giải thích rằng những phong trào sinh viên biểu tình ở Mỹ không có giá trị làm xáo trộn tình hình như ở các nước chậm tiến.

Sinh viên buổi sáng kéo nhau đi biểu tình, buổi chiều kéo nhau đi nhảy, và sáng mai xếp việc đó lại coi như chuyện cũ, không đáng bàn đến nữa.

Tinh thần của họ là lâu lâu biểu tình cho vui để tự chứng minh rằng họ sẵn có quyền biểu tình, và thỉnh thoảng họ xử dụng, kẻo quên mất.

Những cuộc biểu tình ấy không có ảnh hưởng gì đến đường lối và chính sách của chính phủ, ngoại trừ khi dân chúng cùng tham gia đông đảo.

oOo

Chống lại đám sinh viên biểu tình phản đối, có hai đoàn sinh viên biểu tình ủng hộ, thuộc nhóm bảo thủ. Nhóm này đề cao chánh sách của chánh phủ Mỹ và hô hào Thanh niên Mỹ tranh đấu cho Tự Do. Một nhóm khác thuộc Đại học đường Wisconsin, được cử đại diện vào gặp ông Mc George Bundy để đưa một kiến nghị phản đối sự rút lui của người Mỹ tại Việt Nam là cho rằng nếu Mỹ rút lui thì tức và đưa Cộng sản lên cầm quyền.

Kiến nghị này mang 6000 chữ ký của giáo sư và sinh viên.

oOo

Mặt khác một thượng nghị sĩ Dân chủ thuộc tiểu bang Alaska ông *Ernest Guening* kêu gọi chính phủ Johnson ngưng oanh tạc Bắc Việt, và tìm cách điều đình để ngưng chiến tại Miền Nam.

Ông GUENING cho rằng dân Mỹ đang đứng trên bờ vực thế giới đại chiến mà hậu quả rất là kinh khủng. Nay là lúc phải tiên liệu và kiếm cách thoát.

Theo giới thông thạo thì Thượng nghị sĩ Guening không có thế lực gì lớn tại Quốc Hội.

oOo

Ngược lại Thượng Nghị Sĩ Javits rất có thế lực chống đối việc ngưng oanh tạc Bắc Việt khi chưa mở được thương thuyết. Còn Chủ tịch Ủy Ban Quân Lực thì tuyên bố Mỹ sẽ gửi thêm nhiều quân qua Việt Nam và phải sửa soạn chiến đấu lâu dài vì Mỹ muốn chấm dứt, nhưng Cộng Sản lại không muốn.

# Thời cuộc

(TIẾP THEO TRANG 1)

ngửa nón đi xin thì ông tìm kiếm cái gì ? Chẳng lẽ đi kiếm cái gì hiện đã có là sự viện trợ mà các nước này dành cho Việt Nam ?

Người ta có thể suy luận rằng về lâu về dài để đối phó với Trung cộng tại Đông Nam Á, người Châu Á và người Châu Úc sẽ phải đóng vai trò chính.

Mà hiện giờ thì cả khối này chưa hề họp thành một khuynh hướng chính trị nào cả, và người Mỹ đành phải đứng mũi chịu sào gánh lấy hết mọi phí tổn cũng như mọi cố gắng tinh thần và vật chất trong công cuộc chận thế lực của Trung Cộng.

Nếu cả khối sáu nước này tập họp lại với nhau, lập thành một Minh ước tương tự như Minh ước Bắc Đại Tây dương, tạm gọi là Minh ước Thái Bình Dương thì gánh nặng của Mỹ sẽ nhẹ đi được rất nhiều, và hiệu lực ngăn chặn Cộng sản cũng sẽ gia tăng, vì lẽ Mỹ không còn ở địa vị phải xen vào khu vực này để mà lo đối phó với Trung cộng nữa mà Mỹ chỉ là một đồng minh đóng góp có một phần tài lực và nhân lực.

Du thuyết, hợp tung. Ông Lodge dù kinh nghiệm để làm điều đó, và ngay từ giờ, với sự tấn công hòa bình của Mỹ ở Việt Nam, một kế hoạch hợp tung giữa 2 châu Á-Úc cùng ở Thái Bình Dương, không phải là một chuyện không tưởng hoặc quá sớm.

T.C.

# Cáo Phó

Chúng tôi lấy làm đau đớn báo tin buồn con gái, vợ, mẹ, em gái, chị gái, em dâu chúng tôi là

**Bà ĐỖ-TÙNG**

nhũ danh NG - THỊ KIM-LIÊN pháp danh Diệu Hương hưởng dương 34 tuổi đã tạ thế tại Saigon (184 Võ Tánh Phú Nhuận) ngày 18 tháng 4 dương lịch-1965, tức là ngày 17 tháng ba âm lịch năm Ất-Tỵ

Lễ an táng sẽ cử hành tại nghĩa trang Bắc Việt hồi 8 giờ sáng ngày thứ ba 20 tháng 4-1965.

Bố : NGUYỄN-VĂN-PHƯƠNG<br>
Chồng : ĐỖ TÙNG<br>
Con giai : Đỗ-doãn-Văn, Đỗ-doãn Vũ, Đỗ-doãn-Khanh, Đỗ-doãn-Quyền<br>
Con gái : Đỗ-thúy-Hạnh, Đỗ-thúy-Thược<br>
Chị gái : Bà Nguyễn-thị-Tuất các con, cháu<br>
Bà Nguyễn-thị-An chồng Đỗ-đức-Uy và các con<br>
Em gái : Cô Nguyễn-thị Bích-Vân<br>
Anh chồng : Đỗ-mạnh-Trí vợ, các con, cháu<br>
Đỗ-trọng-Tài vợ, các con, cháu<br>
Đỗ-Ngọ, vợ, các con<br>
Chị chồng : Đỗ-thị-Hiền, các con cháu<br>
Đỗ-thị-Thọ chồng, các con, cháu<br>
Đỗ-thị-Lý các con, cháu<br>
Đỗ-thị-Khang, Lê-thị-Truyền

## ● CẢM TẠ ● CÁO PHÓ ● CHIA BUỒN ●

## Phân ưu

Hải Quân Thiếu Tá Chỉ Huy Trưởng, toàn thể Sĩ Quan, Hạ Sĩ Quan, Đoàn Viên, và Tuần viên Hải thuyền thuộc căn cứ Hải Quân Vũng-Tàu và Duyên Khu III thành kính phân ưu cùng các TangQuyến :

— Hải Quân Trung úy Lưu-phú-Thọ.<br>
— Hải Quân Thiếu úy Nguyễn-Ngọc-Long.<br>
— Trung Sĩ I Lý-Phát-Tường.<br>
— Tuần Viên II Trần-Trình.<br>
— Tuần Viên tập sự Lê-Văn Tâm.

Đã anh dũng đền nợ nước ngày 15-4-65 tại Vĩnh-Bình.

## PHÂN ƯU

Được tin Nội Tổ ông NGUYỄN-THANH-VÂN, giáo sư trường Nông Lâm Súc Bảo Lộc, đã tạ thế ngày 10-4-1965 dương lịch (tức mồng 9 tháng 3 âm lịch) tại Biên Hòa.

Ban Đại Diện Học Viên cùng toàn thể Học Viên thành kính phân ưu cùng Giáo sư, tang quyến.

Và cầu chúc hương hồn cụ được sớm phiêu diêu miền cực lạc.

BAN ĐẠI DIỆN CÙNG TOÀN THỂ HỌC VIÊN<br>
TRƯỜNG NÔNG LÂM SÚC BẢO-LỘC

## Cảm ơn

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn các cụ, ông bà, anh chị em đã phúng viếng và đi đưa đám chồng, cha và ông chúng tôi là

**Cụ LÊ-VĂN-TRỊ**

mất ngày 14 tháng 4 năm 1965 tại 41 chợ An Đông, Chợ Lớn.

Bà quả phụ LÊ-VĂN-TRỊ cùng các con và các cháu.

## CẢM TẠ

Chúng tôi xin chân-thành cảm-tạ quý-vị Thượng-Tọa, Tăng, Ni, cùng thân-bằng quyến thuộc đã đến phúng viếng, cầu-nguyện và đưa linh-cữu Chồng, Cha, Ông chúng tôi là :

Cụ NGUYỄN-XUÂN-TUYỀN

Tham tá Công-Chánh hồi hưu hưởng thọ 77 tuổi

đến nơi an-nghỉ cuối cùng. Trong lúc tang-gia bối-rối có điều gì sơ-xuất xin Quý vị niệm tình thể-thứ cho.

Bà quả-phụ NGUYỄN-XUÂN-TUYỀN nhũ danh Công-Tôn-Nữ-Thuyền-Duyệt.<br>
Các con — Sư Bà Viên-Minh.<br>
— Nguyễn-Yên-Trường vợ và các con.<br>
— Nguyễn-Thị-Tú-Sanh.

## CẢM TẠ

Chúng tôi chân thành cảm tạ :

— Đại đức Tăng - Thống Phật Giáo nguyên thủy.<br>
— Chư Đại Đức thuộc các chùa Kỳ Viên, Phổ Minh, Từ Quang, Pháp Quang.<br>
— Gia đình Phật tử Gotama.<br>
— Ông Phó trưởng khu đại diện ông Trưởng khu Viễn thông Tiền giang Nam Phần.<br>
— Ông Phó Trưởng khu và toàn thể nhân viên các cấp thuộc khu Viễn Thông Miền Đông Nam phần.<br>
— Đại diện Trung tá Tư lệnh Không đoàn 23.<br>
— Trung-tá Giám Đốc, ông Phó Giám đốc, ông Chánh sự vụ Sở Hành Chánh, quý ông Chỉ huy trưởng, quý ông Chủ sự phòng và nhân viên các cấp, thuộc Nha Viễn Thông Bộ Nội Vụ.<br>
— Quý ông Chủ sự và nhân viên các cấp thuộc Phòng Viễn Thông các Tỉnh miền Đông Nam phần<br>
— Đại diện Thiếu tá Chỉ huy trưởng Quân cảnh Bộ Tư lệnh Không quân.<br>
— Đại-úy Chỉ huy phó liên đoàn 23 yểm cứ.

— Quý vị thân bằng quyến thuộc, quý vị quan khách, đã thương tình giúp phương tiện, phúng điếu, gửi điện văn phân ưu, đưa linh cữu đến phần mộ và hộ niệm cho thân mẫu chúng tôi là :

**Cụ NGUYỄN - THỊ - NA**

hưởng thọ 65 tuổi, đã thất lộc ngày 14-4-1965.

Trong lúc tang gia bối rối có điều chi sơ xuất, kính mong quý vị niệm tình tha thứ cho.

Con trai : NGUYỄN-VĂN-LÝ vợ TỪ-THỊ-HẢI và các con.<br>
NGUYỄN-VĂN-HÙNG vợ TỪ-THỊ-PHỤNG và con<br>
Con gái : NGUYỄN-THỊ-THUẬN chồng NGUYỄN-VĂN-BÍCH và các con<br>
— NGUYỄN-THỊ-HẰNG<br>
và tang gia đồng kính bái tạ.

## CẢM TẠ

Chúng tôi thành thật cảm tạ ghi ơn :

— Hội Thánh Hiệp Thiên Đài, Cửu Trùng Đài, Phước Thiện,<br>
— Chuẩn Tướng, Tư Lệnh SĐ15BB Kiêm Khu 32 Chiến Thuật,<br>
— Tỉnh Trưởng Tỉnh Tây Ninh,<br>
— Cha Sở Cao Xá Tây Ninh,<br>
— Chức Sắc, Chức việc, Đạo hữu Nam, Nữ các Ban của Đạo,<br>
— Khâm Thành, Đầu Phận, Đầu Tộc, Bàn Trị Sự, Đạo hữu Nam Nữ thuộc Khâm Thành Thánh Địa và Hiền Thiện,<br>
— Ban Lễ nhạc, Đồng nhi, Đạo Tỳ nhà Thuyền, Ban chèo hầu, Chèo đưa,<br>
— Sĩ Quan, Hạ Sĩ Quan, Nữ Trợ Tá và Binh sĩ thuộc SĐ15BB và Khu 32 Chiến Thuật,<br>
— Ông Chánh Án và Phái Đoàn,<br>
— Ông Phó Tỉnh Trưởng Hành chánh và Phái Đoàn các Trưởng Ty, Sở và nhân viên thuộc các Ty, Sở.<br>
— Đại Úy Tiểu Khu Phó Tây Ninh và Phái Đoàn Quân sự của Tiểu Khu — Địa Phương Quân — Nghĩa Quân, các Binh chủng Pháo binh, Công binh.<br>
— Phái Đoàn Cố vấn Quân sự Mỹ tại Tiểu Khu và Chi Khu Phước Ninh.<br>
— Ông Đại Diện USOM Tỉnh Tây Ninh,<br>
— Ông, Bà Đại Úy Quận Trưởng Phú Khương và Phái Đoàn Quân Dân Chánh của Quận, Xã.<br>
— Ông Đại Úy Quận Trưởng Phước Ninh và Phái Đoàn Quân Dân Chính của Quận, Xã.<br>
— Ông Đại Úy Quận Trưởng Hiếu Thiện và Phái Đoàn Quân Dân Chính của Quận, Xã.<br>
— Ông Đại Úy Quận Trưởng Khiêm Hanh và Phái Đoàn Quân Dân Chính của Quận, Xã.<br>
— Quí vị Thân Hào Nhơn Sỹ, Công Thương Kỹ nghệ gia ở Tỉnh Tây Ninh.<br>
— Thân bằng quyến thuộc,

Đã đến phân ưu, phúng điếu và đưa linh cữu của Ông Thân sinh chúng tôi là

**NGUYỄN - VĂN - THIỆP**

hưởng thọ 64 tuổi, từ trần ngày 13-4-65 tại tư gia ở xã Ninh Thạnh, Quận Phú Khương, Tỉnh Tây Ninh, Thọ Phẩm Vị THIÊN PHONG GIÁO-HỮU NGỌC-THIỆP-THANH đến nơi mộ phần an nghỉ.

Trong lúc tang gia bối rối không sao tránh khỏi những điều sơ xuất, chúng tôi thành thật kính xin Quí Ngài rộng tình tha thứ cho chúng tôi.

Con : NGUYỄN-VĂN-BÍCH vợ LỘ, Dâu và các con<br>
Con : NGUYỄN-THỊ-BA, Rể và các cháu<br>
Con : NGUYỄN-VĂN-NHÃ, Dâu và các cháu<br>
Con : NGUYỄN-THỊ-THỂ, Rể và các cháu.

ĐỒNG CẢM TẠ

## Giải trí hôm nay

**REX**<br>
Sodome et Gomorrhe — Stewart Granger - P. Angeli - S. Baker - A. Aimé-R. Podesta - Scope - Màu P.Đ.V. Hoa

**ĐẠI NAM**<br>
Sodome et Gomorrhe — Stewart Granger — P. Angeli - S. Baker — A. Aimé — R. Podesta — Scope — Màu — P.Đ.V. Hoa

**EDEN**<br>
Mưu ác họa thảm (L'homme au Masque de Verre) Peter van Eych Betta St. John - T. Pháp - PĐVN

**IMPÉRIAL LÊ NGỌC**<br>
Tonnerre Apache (Sấm sét trên non cao) Richard Boone — George Hamilton - L. Patten - Scope - Màu

**PALACE CHOLON**<br>
Sodome et Gomorrhe — Stewart Granger — P. Angeli — S. Baker — A. Aimé — R. Podesta — Scope — Màu — P.Đ.V. Hoa

**CASINO SAIGON**<br>
Tonnerre Apache (Sấm sét trên non cao) Richard Boone - George Hamilton-L. Patten - Scope - Màu

**VICTORY LÊ NGỌC**<br>
Tây Thái Hậu với Triệu-Lôi Lý Mi — Trương Mỹ Diệu Tô màu — Phụ đề Việt-Hoa

**KIM CHÂU — ĐỨC KỲ**<br>
Cô Gái Đợt Sóng Mới (The Body) Michiko Saga — Hấp dẫn, cuồng nhiệt-Scope-Màu-PĐV Pháp

**KHẢI HOÀN**<br>
Tonnerre Apache (Sấm sét trên non cao) Richard Boone — George Hamilton - L. Patten - Scope - Màu

**DIÊN HỒNG**<br>
1) Ngư lôi đĩnh PT-109 - Màu T. Pháp - PĐVN — 2) Thám hiểm dưới đáy biển (Le monde du silence

**NAM VIỆT**<br>
1) Ngư lôi đĩnh PT-109 T. Pháp PĐVN — 2) Thám hiểm dưới đáy biển (Le monde du Silence)

**HỒNG BÀNG**<br>
Thanh long thần kiếm 2 hồi 1 xuất Tác phẩm của Kim Dung — Kiếm hiệp thần chưởng — Tiếng Việt.

**VIỆT LONG**<br>
SEXY SHOW<br>
Ca vũ nhạc — Tô màu<br>
Tiếng Pháp — Phụ đề Việt ngữ

**VĂN HOA**<br>
Le Plus grand cirque du Monde-John Wayne — Claudia Cardinale— Rita Hayworth-Scope- Màu PĐVN

**MODERNE**<br>
Đảng cướp xa lộ 301 (Highway 301) Steve Cochran — Richard Egan Virginia Grey-T.Anh-P.Đ.V. Pháp

**ĐẠI ĐỒNG** (Bàn cờ)<br>
Thanh long thần kiếm 2 hồi 1 xuất Tác phẩm của Kim Dung — Kiếm hiệp thần chưởng — Tiếng Việt

**LONG VÂN**<br>
1) Trung đoàn biệt kích cảm tử Jeff Chandler—Ty Hardin— 2) La Dragée Haute—Dany Saval- Tiếng Pháp — Phụ đề Việt ngữ.

**KIM ĐÔ** 7đ. 10đ. 15đ.<br>
1) Thư tình trên lá thắm Phim màu — Nói tiếng Việt-Nam<br>
2) Quái vật trường sanh

**THANH BÌNH**<br>
Đoạt Hồn Kỳ — 2 hồi chiếu chung 1 xuất — kiếm hiệp, chưởng pháp, khinh công — Nói tiếng VN

## ĐỌC BÁO NGOẠI QUỐC

(TIẾP THEO TRANG 4)

một vòng xem bom của mình có trúng đích không nhưng tôi thiết nghĩ mọi người đã hoàn thành công tác một cách tốt đẹp và kết quả khả quan. Sau đó tại Hoa thịnh Đốn, Ngũ giác Đài loan tin các mục tiêu đã bị tiêu trừ từ 70 đến 80o/o. Một phi cơ Skyraider của VNCH bị bắn rơi tuy nhiên viên phi công đã được cứu thoát sau 30 phút và các phi cơ đã trở về căn cứ Đà Nẵng, và sau đó một buổi lễ mừng chiến công đã được tổ chức long trọng. Ngày hôm sau 3-3 một cuộc họp kiểm thảo về công tác đã được tổ chức để các phi công phân tích các thành quả và rút kinh nghiệm. Về phần đại tá Dawson ông tỏ ý rất hài lòng đối với nhiệm vụ và vai trò của chính ông trong cuộc oanh kích kể trên. Vì ông đã oanh kích đúng một mục tiêu quân sự của đối phương. Đại tá Dawson nói : Một khi chúng ta tin tưởng rằng việc làm của chúng ta là hợp lý, chúng ta cũng không muốn bị ám ảnh là chúng ta đã giết nhầm thường dân. Không một phi công nào có tâm địa như vậy.

## Thày thuốc hay không thày thuốc

(TIẾP THEO TRANG 4)

Sau buổi nói chuyện hơi gay cấn kể trên, mặc dù tôi hiểu rằng đó là những chai 33 đã phát ngôn, chứ chưa chắc đã là những ý kiến trung thực của anh bạn tôi. Nhưng thú thật, ngày hôm đó tôi về nhà không dám nhìn thẳng vào mặt vợ con, và bữa cơm gia đình hôm đó quả thật là một bữa cơm trộn với sỏi.

Những nhận xét của anh bạn, mặc dù là trong một cơn say, không ít thì nhiều cũng có những điểm rất đúng sự thật.

Mặc dù, riêng cá nhân tôi có những oan ức không thể nói ra, nhưng cũng từ ngày hôm ấy tôi có mặc cảm là tôi không phải là một người thầy thuốc. Chính những «ông thầy» kia mới là những người thầy thuốc. Vì, mở tự điển ra tra chữ médecin, tôi thấy họ giải thích như sau : médecin : celui qui exerce la médecine ; tout médecin doit être pourvu du grade de docteur.

NGƯỜI THẦY THUỐC<br>
NGẠCH TA

## BẠN ĐỌC VIẾT

*(Tiếp theo trang 4)*

9) Giờ mở và khóa nước của Đô Thành cũng hơi khác thường. Mùa nóng nực, tan sở hay hết giờ làm việc ai cũng cần tắm cho mát thì vòi nước không chịu chảy. Xin xét lại vấn đề này cho hợp lý dù muốn tiết kiệm số lượng nước.

10) Nạn «đầu nậu» tại các máy nước công cộng vẫn còn tồn tại. Chỉ cần làm ý nhà chức trách lâu lâu làm một vòng kiểm soát để mời các «anh hùng máy nước» này lơi tay cho thường dân nhờ.

11) Hành khất vẫn đầy rẫy ở đại lộ Bô Na. Sen lẫn người tàn tật thật sự, có cả dân nhóc do một em bé lên 6 phần son, nhảy tuýt cho ngoại kiều xem. Nếu Đô thành liên lạc với Bộ Xã Hội để giúp đỡ họ thì hay biết mấy.

12) Nạn rạch túi của các bà, ăn cắp bóp của các ông đang thịnh hành tại Đại Lộ Bô Na, giữa lằn ranh của Quận I và Quận II có đường Đơ Lát ngăn đôi. Xin hai Quận chia nhau canh chừng cho mấy thiếu niên móc túi này đang hoành hành quá đáng.

LÊ-VĂN-ĐỂ


**KIM CHUNG I và KIM CHUNG III** Tại 2 rạp lớn Đô Thành

3 Huy Chương Vàng : *LỆ THỦY, KIM LOAN, ÁNH HỒNG* gặp gỡ danh ca đất giá nhất *THANH HẢI, PHƯỚC HẬU* và toàn ban

**KIM CHUNG III**

*Tại rạp HƯNG ĐẠO từ đêm 19-4-65* (mở màn 8giờ 45) trong vở Thi Ca Vũ Kịch Trung Hoa mà quý vị đã nghe qua 2 Đài phát thanh và được coi là hay nhất từ đầu năm 1965.

**MẠNH LỆ QUÂN** *của NGỌC-VÂN*

Giá vé chỉ thu từ 20đ. đến 75đ. KIM CHUNG I tại rạp OLYMPIC liên tục trình diễn vở hát đang được ngợi khen nhất :

**NGƯỜI SỐNG TRONG TRANH**

KIM CHUNG vai kép đẹp, HÙNG CƯỜNG vai nhà điêu khắc, BÍCH HỢP vai người cung nữ đa sầu, MỸ CHÂU, KIM HÀ, hề VĂN HƯỜNG, PHÚC LAI, BA HỘI và toàn ban.



## Chuyên chở ra Đà-Nẵng

**HÃNG TÀU THỦY BỬU-LIÊM** 94 Bạch Đằng, Bà-Chiểu nhận chuyên chở hàng hoá ra Đà-Nẵng vào ngày 30-4-65 dễ dàng và bảo đảm.

*Ưu tiên cho khách hàng gởi trước.*



## CẦN TUYỂN

«CÔNG-TY ĐƯỜNG VĨNH-PHÚ cần tuyển người có trình độ tương đương với tú tài kỹ thuật để học về kỹ nghệ đường, tuổi từ 34 đến 40, thông thạo tiếng Pháp.

Xin gởi chứng chỉ và hồ sơ liên hệ đến trụ sở Công Ty, 49 Bến Chương Dương Saigon, trước ngày 1-5-65.»


## BỐ - CÁO

«VIỄN ĐÔNG HẢI VẬN» Công Ty viết tắt : «VIDOCOTY»<br>
Công Ty trách nhiệm hữu hạn — Vốn 120.000đ.00 V.N.<br>
Trụ sở tại số 15 Pasteur, Saigon.

Chiếu theo tư thư chứng thư, ngày 6 tháng 4 năm 1965, có thành lập tại Saigon một Công Ty trách nhiệm hữu hạn dưới danh hiệu và số vốn kể trên. Đã nộp hai bản điều lệ ở Phòng Lục Sự Tòa Thương Mãi Saigon ngày 17 tháng 4 năm 1965, số 1091. Bổn hiệu điều lệ ấy được trích ra như sau :

*TRỤ SỞ.*— Công-Ty đặt tại 15 Pasteur Saigon.

*THỜI HẠN.*— 99 năm kể từ ngày ký bổn điều - lệ này trừ phi những trường hợp giải-tán Công-Ty trước hạn định hay triển hạn tiên liệu bởi luật-lệ và bổn điều-lệ này.

*MỤC ĐÍCH.*— Vận-Tải, bốc xếp hàng tàu và cung-cấp công nhân khuân vác.

*VỐN.*— Vốn Công-Ty được ấn-định là một trăm hai chục ngàn đồng bạc Việt Nam (120.000đ.00 V.N.) chia ra 120 phần hùn, mỗi phần một ngàn đồng (1.000đ.00) đều đóng bằng bạc mặt.

*QUYỀN LỢI, TRÁCH NHIỆM HỘI VIÊN.*— Mỗi phần hùn có quyền hưởng một phần số tiền lời và tài-sản của Công-Ty theo tỷ-lệ số phần hùn hiện hữu ? Những hội-viên chỉ trách nhiệm dù đối với đệ-tam-nhân cũng vậy cho tới số phần hùn của họ mà thôi.

*QUẢN-LÝ CÔNG-TY.*— Công-Ty sẽ được quản-trị bởi một hoặc nhiều quản-lý có lương hoặc không lương.

Ban quản lý đầu tiên Công Ty gồm có :

1.— Đệ nhứt Quản lý viên Ô. Phan công Thành, thương gia, cư ngụ số 105 A đường Nguyễn thân Hiến Saigon.

2.— Đệ nhị Quản lý viên kiêm soát viên : Ông Võ văn Minh thương gia, cư ngụ số 269-D đường Võ Tánh Saigon.

Sự phân chia tiền lời 5o/o để thành lập quỹ dự trữ pháp định, số tiền lời còn lại chỉ chia cho các hội viên theo tỷ lệ số phần hùn mỗi người.

Nay trích lục những quản lý.<br>
Ô.Ô. PHAN-CÔNG-THÀNH<br>
VÕ-VĂN-MINH


**8g 30 sáng và 4g chiều 3-5-65 KHAI GIẢNG :**

1) TOÁN LÝ HOÁ ĐỆ NHỊ (Tam lên Nhị)<br>
2) TOÁN LÝ HÓA VIỆT thi Tú Tài I A và B<br>
3) TOÁN LÝ HÓA TRIẾT thi Tú Tài 2 A và B

tại TRƯỜNG SƠN *129-131 Lê-văn-Duyệt Saigon*



## Tư thục VĂN-HÓA

*138, Hai Bà Trưng SAIGON — Đ.T. 22.544*

**3-5-65 KHÓA HÈ** cho các lớp từ **MẪU GIÁO** đến **7è** do ban giáo viên PHÁP phụ trách (chuyên dạy về môn chính như Pháp văn và Toán).

*Xin ghi tên trước tại văn phòng.*



## DU KHÁCH RA HUẾ

Cần mướn phòng đủ tiện nghi xin lại :

**Khách-Sạn Huế**

số 18-A Lê-Lợi Huế



**HÃNG BUÔN** QUAN TRỌNG

Kiếm đại lý thương mại để lãnh cơ sở có trách nhiệm ở tỉnh.

Giấy chứng minh và bảo đảm bắt buộc. Xin gửi lý lịch bằng Pháp ngữ đến AIP 190, 41 đường Mạc đĩnh Chi Saigon.



**Kinh kỳ** KHÔNG ĐÚNG

Hoặc có kinh ra rất ít, đau bụng khó chịu hãy uống thuốc ĐIỀU KINH hiệu NHÀNH-MAI. Các tiệm thuốc Bắc đều có bán. Saigon do Nhành-Mai 24 Trần khắt Chân (gần chợ Tân Định). K.N. B.Y.T. số 594 ngày 18-12-63. TEL : 20544.



**Thuốc Siêng** Nhành Mai

Trừ đàm, trị siêng kinh niên, người lớn và trẻ con siêng theo con nước. Các tiệm thuốc Bắc có bán, Saigon do Nhành Mai, 24 Trần khắt Chân (gần chợ Tân Định).
K.N.BYT. số 535 ngày 20-11-63